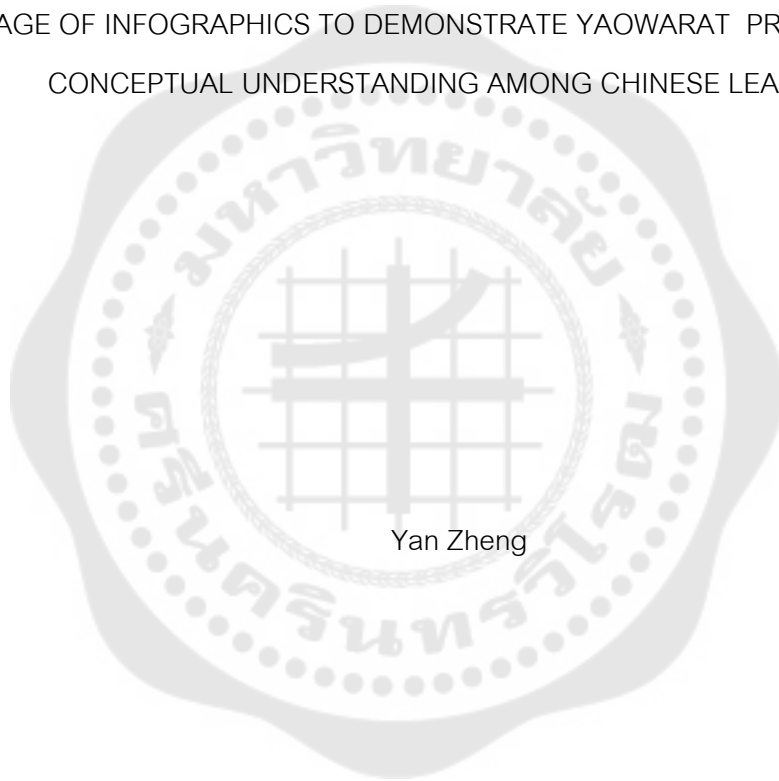

การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน
USAGE OF INFOGRAPHICS TO DEMONSTRATE YAOWARAT PRACTICES FOR
CONCEPTUAL UNDERSTANDING AMONG CHINESE LEARNERS

Yan Zheng

การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาอวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

ปฏิญานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

USAGE OF INFOGRAPHICS TO DEMONSTRATE YAOWARAT PRACTICES FOR
CONCEPTUAL UNDERSTANDING AMONG CHINESE LEARNERS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(Thai)

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

ของ

Yan Zheng

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรกร)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิอร พรอ่ำไพสกุล)

ชื่อเรื่อง	การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราชสำหรับ ผู้เรียนชาวจีน
ผู้วิจัย	Yan Zheng
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรรการ

ปฏิญานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนโดยใช้อินโฟกราฟิกส์ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1.ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนจำนวน 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช บทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช บทที่ 7 ไร้วัวเจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส และบทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช 2.แบบทดสอบระหว่างเรียน 3.แบบทดสอบหลังเรียน และ 4.แบบวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยไปประเมินคุณภาพกับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงทดลองใช้กับนักศึกษาชาวจีนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยต้าหลี่ (Da Li University) หลังจากปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย คือนักศึกษาชาวจีน ชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยเหวินซาน (Wen Shan University) เพื่อหาประสิทธิภาพผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือวิจัยมีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 87.1/88.7$ อยู่ในเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด ($E1/E2 = 75/75$) และกลุ่มเป้าหมายพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์มีค่าเฉลี่ย 4.7 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้ในเครื่องมือวิจัยมี 3 รูปแบบ ได้แก่ อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอนและอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับเวลา การสร้างอินโฟกราฟิกส์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านชัดเจนและมากขึ้น ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่าน อ่านภาษาไทยได้ดีและรวดเร็วขึ้น จดจำเนื้อหาบทอ่านได้นานขึ้น และที่สำคัญคือช่วยให้ผู้เรียนชาวจีนมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับเยาวราช

คำสำคัญ : อินโฟกราฟิกส์, เยาวราช, ผู้เรียนชาวจีน

Title	USAGE OF INFOGRAPHICS TO DEMONSTRATE YAOWARAT PRACTICES FOR CONCEPTUAL UNDERSTANDING AMONG CHINESE LEARNERS
Author	YAN ZHENG
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Supak Mahavarakorn

This thesis creates an understanding of Yaowarat among Chinese learners by the use of infographics and studying the satisfaction of the learners. The research tools included infographics to create knowledge and understanding of Yaowarat for Chinese learners, and divided into eight chapters, as follows: (1) Chapter One: Yaowarat: Mangkorn Road Never Sleeps; (2) Wat Mangkorn MRT Station; (3) Restaurants in Yaowarat; (4) Street Food in Yaowarat; (5) Coffee Shops in Yaowarat; (6) Famous Souvenirs in Yaowarat; (7) Paying Respect to the Gods at Wat Mangkorn; and (8) Chinese New Year Festival in Yaowarat. The other tools were tests, post-tests, and a satisfaction survey on infographics usage. The researcher brought the tools to three specialists to correct and test with the non-target group, junior students in the Arts program and majoring in Thai at Da Li University. After editing these tools, they were tested with the target group, junior Chinese learners in the Arts program and majoring in Thai at Wen Shan University in order to test their effectiveness. The results showed that research tools had a performance value $E1/E2 = 87.1/88.7$, higher than the designated criteria of $E1/E2 = 75/75$. The target group was highly satisfied, with an average of 4.7. There were three infographics used: descriptive, sequential and chronological. The selection of infographics to suit the content of the article made it easier for readers to understand. It helped to attract the attention of the learners, to develop reading skills, able to read Thai faster and better, and remember the contents for longer. Most importantly, it made Chinese learners understand Thai culture and Yaowarat better.

Keyword : infographics, Yaowarat, Chinese learners

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาราทร อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ระหว่างการเขียนปริญญาานิพนธ์อาจารย์สละเวลาอันมีค่าตรวจงานวิจัย แก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย ซึ่งแนะแนวทางในการเขียนวิจัย ให้คำแนะนำในการเขียนปริญญาานิพนธ์ ให้กำลังใจกับผู้วิจัยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิอร พรอัมไพศกุล อาจารย์เป็นผู้ที่มีเมตตาและหวังดีกับผู้วิจัย อาจารย์ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจผู้วิจัย เป็นแรงบันดาลใจทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นในการทำปริญญาานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา ที่ได้สละเวลามาเป็นประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่าให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์กับปริญญาานิพนธ์ของผู้วิจัย ทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ และอาจารย์ Keyu Chen ที่สละเวลาช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำและแนวทางแก้ไข ทำให้เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย ของคณะมนุษยศาสตร์ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการเรียนและการใช้ชีวิต และขอขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ ทุกท่านที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันตลอดมา โดยเฉพาะขอบคุณเพื่อนๆ รุ่นปริญญาโทรหัส 61 ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน เป็นเพื่อนสนิทและเป็นครอบครัวที่รัก

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาชาวจีนมาจากมหาวิทยาลัยต้าหลี่ (Dali University) และมหาวิทยาลัยเหวินชาน (Wenshan university) ที่อนุเคราะห์และช่วยเหลือผู้วิจัยในการทดลองเครื่องมือวิจัยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวที่รัก คุณตาและคุณยายที่คอยให้กำลังใจ ให้ความรัก และห่วงใยแก่ผู้วิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณพ่อและคุณแม่ที่สนับสนุนทุกการตัดสินใจของผู้วิจัย ให้โอกาสทำให้ผู้วิจัยได้มาศึกษาต่อที่ประเทศไทย คอยเป็นกำลังใจสำคัญให้กับผู้วิจัยตลอดทุกช่วงชีวิตที่ผ่านมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 การใช้อินโฟกราฟิกส์ เรื่อง เยาวราช	6
1. ความรู้เกี่ยวกับเยาวราช	6
1.1 กำเนิดของย่านเยาวราช.....	6
1.2 สถานที่สำคัญของย่านเยาวราช	9
1.2.1 สถานที่สำคัญบริเวณห้วยมังกร.....	9
1.2.2 สถานที่สำคัญของย่านเยาวราชในบริเวณท้องมังกร	12
1.2.2.1 สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	12
1.2.2.2 วัดและศาลเจ้าจีน.....	18
1.2.2.3 ตลาดเก่า	25

1.2.2.4	ร้านอาหารในย่านเยาวราช.....	26
1.2.3	สถานที่สำคัญของย่านเยาวราชในบริเวณทางมังกร	27
1.2.3.1.	ร้านขายยาจีนในย่านเยาวราช	28
1.2.3.2	ร้านกาแฟในย่านเยาวราช	29
1.3	เทศกาลสำคัญในย่านเยาวราช.....	31
1.3.1	เทศกาลตรุษจีน	31
1.3.2	เทศกาลกินเจ.....	33
1.3.3	เทศกาลสารทจีน.....	34
2.	การใช้อินโฟกราฟิกส์.....	35
2.1	ความรู้เกี่ยวกับอินโฟกราฟิกส์	35
2.1.1	ความหมายของอินโฟกราฟิกส์.....	35
2.1.2	องค์ประกอบของอินโฟกราฟิกส์.....	36
2.2	การออกแบบอินโฟกราฟิกส์	37
2.2.1	ประเภทของอินโฟกราฟิกส์	37
2.2.2	รูปแบบของอินโฟกราฟิกส์	38
2.2.3	ขั้นตอนการจัดอินโฟกราฟิกส์.....	40
2.3	การใช้อินโฟกราฟิกส์ในการเรียนการสอน	42
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
1.	รูปแบบการวิจัย	45
2.	กลุ่มเป้าหมาย	45
3.	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
3.1	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน	46

3.2 แบบวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยววราช สำหรับผู้เรียนชาวจีน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้	53
4.วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
4.1 การหาคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยววราชสำหรับ ผู้เรียนชาวจีน มีขั้นตอนดังนี้	57
4.2 การหาคุณภาพแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนด้วย ชุดสื่ออินโฟ กราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยววราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน มีขั้นตอน ดังนี้	69
4.3 การปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	75
4.4 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมาย	83
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
สัญลักษณ์ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	102
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	102
1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)จากคะแนนแบบทดสอบ ระหว่างเรียน	104
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) จากคะแนนแบบทดสอบ หลังเรียน	108
3. การวิเคราะห์รูปแบบอินโฟกราฟิกส์และผลการศึกษาความพึงพอใจการใช้ อินโฟกราฟิกส์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยววราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน.....	120
3.1 การวิเคราะห์รูปแบบอินโฟกราฟิกส์เรื่องเยววราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน.....	120
3.2 ผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยววราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน	145
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	148
สรุปผลการวิจัย.....	148

อภิปรายผล	162
ข้อเสนอแนะ	165
บรรณานุกรม	166
ประวัติผู้เขียน.....	173

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสรุปข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนามย่านเยาวราช.....	47
ตาราง 2 แสดงรายละเอียดชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เยาวราชสำหรับ ผู้เรียนชาวจีน.....	49
ตาราง 3 แสดงคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	67
ตาราง 4 แสดงคะแนนประเมินค่าดัชนี IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	74
ตาราง 5 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย	75
ตาราง 6 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผศ. ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์	78
ตาราง 7 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ Keyu Chen.....	81
ตาราง 8 วันเวลาในการทดลอง	85
ตาราง 9 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out).....	87
ตาราง 10 แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)	89
ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)	90
ตาราง 12 แสดงความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชของ กลุ่มทดลอง (Try out).....	91
ตาราง 13 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยหลังนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลอง	99
ตาราง 14 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย.....	104
ตาราง 15 แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย	108
ตาราง 16 แสดงบทอ่านที่ใช้อินโฟกราฟิกส์	120
ตาราง 17 แสดงบทที่ใช้รูปแบบอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล.....	122
ตาราง 18 แสดงบทที่ใช้รูปแบบอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน.....	127

ตาราง 19 แสดงบทที่ใช้รูปแบบอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา	130
ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชของ กลุ่มเป้าหมาย.....	145

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 รูปมังกรทอง ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	13
ภาพประกอบ 2 ป้ายชื่อสถานีวัดมังกร ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	14
ภาพประกอบ 3 ภาพมังกร ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	14
ภาพประกอบ 4 ภาพดอกบัว ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	15
ภาพประกอบ 5 ภาพหงส์ ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	15
ภาพประกอบ 6 มังกรสีฟ้า ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	16
ภาพประกอบ 7 นกนางแอ่น ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	16
ภาพประกอบ 8 หญิงใส่ชุดโบราณ ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	17
ภาพประกอบ 9 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ... 55	55
ภาพประกอบ 10 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ 56	56
ภาพประกอบ 11 หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	58
ภาพประกอบ 12 หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	59
ภาพประกอบ 13 หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	60
ภาพประกอบ 14 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	61
ภาพประกอบ 15 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	62
ภาพประกอบ 16 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	63
ภาพประกอบ 17 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	64
ภาพประกอบ 18 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	65
ภาพประกอบ 19 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	66
ภาพประกอบ 20 แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้.....	71
ภาพประกอบ 21 แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้.....	72

ภาพประกอบ 22 แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้.....	73
ภาพประกอบ 23 หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย	84
ภาพประกอบ 24 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 1	93
ภาพประกอบ 25 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 2	94
ภาพประกอบ 26 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 3	95
ภาพประกอบ 27 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 4	96
ภาพประกอบ 28 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 5	97
ภาพประกอบ 29 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 6	98
ภาพประกอบ 30 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 1	111
ภาพประกอบ 31 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 2	112
ภาพประกอบ 32 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 3	113
ภาพประกอบ 33 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 4	114
ภาพประกอบ 34 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 5	115
ภาพประกอบ 35 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 6	116
ภาพประกอบ 36 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 7	117
ภาพประกอบ 37 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 8	118
ภาพประกอบ 38 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 9	119
ภาพประกอบ 39 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล “ห้อยเทียนเหลาและร้าน T&K ซีฟู้ด”	123
ภาพประกอบ 40 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล “ร้านกาแฟอาราชา”	125
ภาพประกอบ 41 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน	128
ภาพประกอบ 42 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา “ประวัติของอาราชา”	131
ภาพประกอบ 43 หน้าปกชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เรื่อง ยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน	133

ภาพประกอบ 44 ตัวอย่างชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช.....	134
ภาพประกอบ 45 บทอ่านหลัก “สถานีวัดมังกร”	135
ภาพประกอบ 46 อินโฟกราฟิกส์ “จุดเปลี่ยนระบบคมนาคมย่านเยาวราช”	136
ภาพประกอบ 47 อินโฟกราฟิกส์ “5 ขั้นตอนสนุกกับโปรแกรม AR ที่ MRT สถานีวัดมังกร”	137
ภาพประกอบ 48 บทอ่านเสริม “การออกแบบสถานีวัดมังกร”	138
ภาพประกอบ 49 อินโฟกราฟิกส์ “การออกแบบสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร”	139
ภาพประกอบ 50 เกร็ดความรู้ “อั้งเปา สีแดงและสีทองในวัฒนธรรมจีน”	140
ภาพประกอบ 51 แบบทดสอบระหว่างเรียนข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 5	141
ภาพประกอบ 52 แบบทดสอบระหว่างเรียนข้อที่ 6 ถึงข้อที่ 10	142
ภาพประกอบ 53 ใบเฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช.....	143
ภาพประกอบ 54 บรรณานุกรมบทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช	144
ภาพประกอบ 55 ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย	149
ภาพประกอบ 56 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านรูปเล่ม	152
ภาพประกอบ 57 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา	152
ภาพประกอบ 58 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา.....	153
ภาพประกอบ 59 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการนำเสนอ	153
ภาพประกอบ 60 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล	153
ภาพประกอบ 61 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลอง	154
ภาพประกอบ 62 แผนภูมิแสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง.....	155
ภาพประกอบ 63 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ของกลุ่มทดลอง ...	155
ภาพประกอบ 64 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย (E1)	156
ภาพประกอบ 65 แผนภูมิแสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย (E2)	156

ภาพประกอบ 66 ข้อมูลคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน 5 อันดับ..... 158

ภาพประกอบ 67 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ของกลุ่มเป้าหมาย 159

ภาพประกอบ 68 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ 160

ภาพประกอบ 69 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ 160

ภาพประกอบ 70 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ 160

ภาพประกอบ 71 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ 161

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ชาวจีนเป็นชาวต่างประเทศกลุ่มใหญ่ที่สนใจเรียนรู้ภาษาไทย ดังปรากฏว่ามหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆ ในสาธารณรัฐประชาชนจีนเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยจำนวนมาก ประมาณ 41 แห่ง โดยเฉพาะที่มณฑลกว่างซี (Guangxi Province) กับมณฑลยูนนาน (Yunnan Province) ในมณฑลกว่างซีมีหน่วยงานเปิดสอนภาษาไทยจำนวน 20 แห่งและในมณฑลยูนนานมีจำนวน 16 แห่ง ความสนใจวัฒนธรรมไทยเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ชาวต่างชาติสนใจเรียนภาษาไทย ดังที่อักษรประเสริฐ เศรษฐประเสริฐกล่าวว่า “การเรียนวัฒนธรรมควรควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาของประเทศนั้น เนื่องจากภาษาสามารถสะท้อนให้เห็นความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาและเรียกว่า ‘วัฒนธรรม’ ของสังคมนั้น ในแต่ละสังคมมีรูปแบบวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไปเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว”¹

ผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยจึงไม่ได้เรียนรู้ภาษาไทยอย่างเดียว ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้วย เนื่องจากภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและภาษาทำให้เห็นวัฒนธรรมของประเทศนั้นอย่างดี การสอนภาษาต้องคู่กับการสอนวัฒนธรรม เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม

ในตำราภาษาจีนเรื่อง 中泰关系史 สำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย กล่าวถึงประเทศไทยและวัฒนธรรมไทย โดยมีสถานที่สำคัญในประเทศไทยที่แสดงถึงความสัมพันธ์กับประเทศจีนคือ ย่านเยาวราชในประเทศไทย โดยมีเนื้อหา ดังนี้ “ในสมัยรัชกาลที่ 1 ชาวจีนโพ้นทะเลนั่งเรือสำเภาเข้ามาตั้งที่อยู่อาศัยที่กรุงเทพมหานคร ย่านนี้เรียกว่าย่านสำเพ็ง ภาษาจีนคือ 三聘 ต่อมาเมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 3 ชาวฝรั่งเรียกย่านนี้ว่าตลาดจีนหรือ Chinese bazaar ในสมัยรัชกาลที่ 5 สร้างถนนใหม่หลายสาย ถนนสำคัญที่สุดคือถนนเยาวราช ย่านนี้จึงได้ชื่อว่าย่านเยาวราช ภาษาจีนคือ 耀华力”² เนื้อหากล่าวถึงการเดินทางของชาวจีนที่เข้ามาและตั้งหลักแหล่งที่ประเทศไทย โดยอาศัยอยู่บริเวณชื่อว่า “ย่านสำเพ็ง” ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 3 เรียกว่า “ตลาดจีน” จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ได้พัฒนาเป็น “ย่านเยาวราช”

¹ อักษรประเสริฐ เศรษฐประเสริฐ. (2527). การวิเคราะห์เนื้อหาด้านวัฒนธรรมในหนังสือเรียนและคู่มือครู ภาษาอังกฤษรายวิชา อ.411 ภาษาอังกฤษ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. หน้า 1.

² YuDing Bang (2552). 中泰关系史 ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน. หน้า 64-65. แปลเป็นภาษาไทยโดยผู้วิจัย.

ย่านเยาวราชเป็นชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีประวัติยาวนานในกรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มีวัฒนธรรมหลากหลาย ซึ่งเป็น “ไชน่าทาวน์” ที่ใหญ่ที่สุดและมีชาวไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่มากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก¹ จึงเป็นชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนที่ใหญ่และเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย มีพัฒนาการในฐานะเป็นแหล่งพักอาศัยของชาวจีนโพ้นทะเลที่อพยพเข้ามาในสังคมไทย ดังที่ธีระพันธ์ ธิ.ทองคำกล่าวว่า “ภาพของเยาวราชในอดีตเป็นเพียงการขยายตัวของชุมชน และเป็นย่านการค้าขายของชาวจีนในบริเวณลำเพ็ญเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้กลายเป็นตัวแทนของย่านชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับทั้งชาวจีน ชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนในด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม”² ย่านเยาวราชจึงทำให้เห็นวิถีชีวิตวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีมายาวนาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ด้านเนื้อหาและด้านรูปแบบของตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน ได้แก่ภาษาไทยพื้นฐาน 基础泰语 วิชาการอ่านภาษาไทย 泰语阅读教程 ทักษะการแปลไทยเป็นจีน 实用泰汉翻译教程 รวมถึงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างไทยจีน 中泰关系史 ผู้วิจัยพบว่า ตำราเรียนภาษาไทยดังกล่าวมีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับย่านเยาวราชค่อนข้างน้อย ทั้งที่ย่านเยาวราชเป็นสถานที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับชาวจีน ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาในตำราเรียนภาษาไทย 3 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 เกี่ยวกับที่มาของย่านเยาวราช คือ “การอพยพของชาวจีนโพ้นทะเลในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และอาศัยในย่านลำเพ็ญ เป็นย่านที่มีชาวจีนอาศัยจำนวนมากที่สุด ชาวจีนทำการค้าขายในประเทศและระหว่างประเทศจึงทำให้ย่านนี้เป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยในสมัยนั้น ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ชื่อว่า ‘เยาวราช’”³ ในตำราเรียนไม่ได้กล่าวถึงประเภทสินค้าที่ค้าขายและวิธีการค้าขายระหว่างประเทศ ส่วนการอธิบายความหมายของชื่อ “เยาวราช” ในตำรานิยามว่า “คำว่าเยาวราชแปลเป็นภาษาจีนด้วยวิธีถ่ายเสียงคือ 耀华力” คำว่า “耀” แปลว่า “การส่งต่อ” คำว่า “华” แปลว่า “ประเทศจีนหรือชาวจีน” ส่วนคำว่า “力” แปลว่า “พลัง” ซึ่งผู้เรียนชาวจีนจะเข้าใจว่า “เยาวราช” หมายถึงการส่งต่อพลังของประเทศจีน

ส่วนด้านที่ 2 คือ ด้านร้านอาหารย่านเยาวราช กล่าวว่า “ภาพรวมคือย่านเยาวราชขึ้นชื่อในด้านอาหารริมทางหรือชาวจีนเรียกว่า 街边小吃 ซึ่งมีลักษณะพิเศษคือเป็นอาหารสำเร็จรูป

¹ ชุย,เฮดดี๋,ปิยนาด บุนนาค,และ คณะ. (2543). *หุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา*. หน้า 93.

² ธีระพันธ์ ธิ.ทองคำ. (2547). *ศัพท์านุกรมอาหารริมทางย่านเยาวราช*. หน้า 154.

³ Yu,Ding Bang (2552). *中泰关系史 ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน*. หน้า 64-65. แปลเป็นภาษาไทยโดยผู้วิจัย.

รับประทานได้ง่ายและสะดวก ใช้ถ้วยเล็กหรือกระดาษห่ออาหาร รสชาติอร่อยและราคาไม่แพง”¹ และกล่าวถึงร้านอาหารขึ้นชื่อและเมนูขึ้นชื่อ

ด้านที่ 3 คือ ด้านเทศกาลสำคัญย่านเยาวราช ที่ปรากฏในตำราเรียน คือเทศกาลตรุษจีน กล่าวว่่า“เทศกาลตรุษจีนเยาวราช มีพัฒนาการมากกว่าสองร้อยปี เมื่อพ.ศ. 2540 เยาวราชกลายเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจจากทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน นับจากเวลานั้น จนตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา เทศกาลตรุษจีนเยาวราชมีชื่อเสียงมากในระดับนานาชาติ”² ในตำราเน้นความสำคัญของเทศกาลตรุษจีน สถานที่ที่จัดงานฉลองตรุษจีนย่านเยาวราช ของที่ระลึกที่รัฐบาลจีนมอบให้ย่านเยาวราช และการแต่งกายของผู้คนที่เข้าร่วมงานฉลอง กล่าวถึงชาวไทยเชื้อสายจีนมีประเพณีการไหว้เจ้าในเทศกาลตรุษจีนจำนวน 3 วัน

ผู้วิจัยวิเคราะห์รูปแบบของตำราเรียนพบว่า รูปแบบเนื้อหาเป็นบทอ่านสั้น และบทอ่าน 1 บทประกอบด้วยภาพประกอบ 2-3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายจริง เกี่ยวกับเยาวราชในสมัยก่อน รูปเมนูอาหาร เช่น ก๋วยจั๊บน้ำใส หอยจ๊อ บะหมี่เกี๊ยว เป็นต้น และมีรูปถ่ายเยาวราชในตอนกลางคืน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นบรรยากาศเยาวราชในช่วงกลางคืนที่มีป้ายนีออนสีส้มสดใส ส่วนตารางคำศัพท์ใหม่ประกอบด้วยบทแต่ละบท มีคำแปลและคำอธิบายเป็นภาษาจีน

ความรู้เกี่ยวกับเยาวราชที่ปรากฏในตำราเรียนภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา อาหารการกินและประเพณีวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายจีน การอธิบายเนื้อหาชัดเจน เนื่องจากตำราเรียนเหล่านี้เป็นตำราที่สร้างขึ้นเมื่อ 10 กว่าปีที่แล้ว จึงทำให้ผู้เรียนได้ความรู้เยาวราชในอดีต ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเยาวราชในปัจจุบัน

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ย่านเยาวราชมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในหลายด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านคมนาคม และด้านประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น ทศตียะ เต็มสุริยวงศ์กล่าวว่่า “ย่านเยาวราชเป็นย่านที่มีการสืบทอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างเหนียวแน่นผ่านการค้าขายของกิน สถาปัตยกรรม ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานของย่านนี้ จากอดีตย่านเยาวราชเป็นย่านที่อยู่อาศัยของชาวจีน จนพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งเศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของกรุงเทพมหานคร”³ ซึ่งสอดคล้องกับสุริชัย หวันแก้วกล่าวว่่า “จากย่านที่อยู่อาศัยสู่ย่านการค้าและเกิดการเปลี่ยนแปลงส่งผลให้ย่านเยาวราชกลายเป็นย่านเมืองเก่า ในปัจจุบันได้รับ

¹ Yang, LiZhou (2557). *泰语阅读教程* วิชาการอ่านภาษาไทย. หน้า 19.

² Pan, YuanYang. (2554). *实用泰汉翻译教程* ทักษะการแปลไทยเป็นจีน. หน้า 59. แปลเป็นภาษาไทยโดยผู้วิจัย.

³ ทศตียะ เต็มสุริยวงศ์. (2564). การเปลี่ยนผ่านของย่านเยาวราชกับบทบาทด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการปรับตัวของการท่องเที่ยวในสภาวะการแพร่ระบาดโควิด – 19. วารสาร *มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 8(7), 434.

บทบาทใหม่ นั่นคือย่านที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน รวมด้านถ่ายทอดประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน”¹

จะเห็นได้ว่าย่านเยาวราชมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน รวมทั้งการพัฒนาด้านคมนาคม เมื่อปีพ.ศ. 2559 รัฐบาลไทยสร้างสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกรในบริเวณใจกลางของเยาวราช เป็นส่วนเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีน้ำเงิน ต่อเนื่องมาจากสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินหัวลำโพง เกิดการพัฒนาด้านกายภาพ การคมนาคมและเข้าถึงของเมือง และส่งผลให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจ การออกแบบของสถานีเป็นแบบผสมผสานไทยจีน และจุดเด่นของสถานีนี้คือการถ่ายรูปแบบ 3 มิติด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ซึ่งดึงดูดความสนใจของผู้โดยสาร จนทำให้สถานีวัดมังกรเป็นจุดถ่ายรูปยอดนิยมจุดหนึ่งของย่านเยาวราช

ความเจริญและความทันสมัยหลายอย่างเกิดขึ้นในย่านเยาวราช ซึ่งเป็นความรู้ใหม่เกี่ยวกับย่านเยาวราชที่ไม่เคยปรากฏในหนังสือตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทย เรื่องความรู้และความสนใจเกี่ยวกับย่านเยาวราชในปัจจุบัน นักศึกษาจีนคือฟู เจีย เจีย (Fu, Jia jia)² กล่าวว่า สนใจประวัติของย่านเยาวราชและประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในย่านเยาวราช วิถีชีวิตที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างของไทยกับจีน โดยเฉพาะอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงหรือร้านอาหารที่ขึ้นชื่อในย่านเยาวราช วิธีทำอาหารของชาวไทยเชื้อสายจีน ส่วนเผง ตัน (Peng Dan)³ แสดงความคิดเห็นว่า นอกจากความรู้ในด้านประวัติและวัฒนธรรมแล้ว ยังสนใจวิธีการเดินทางไปย่านเยาวราชอย่างสะดวก เนื่องจากมีรถไฟฟ้าที่เปลี่ยนที่ประเทศไทย และถ่ายรูปภายในสถานีวัดมังกร การออกแบบของสถานีเป็นแบบจีน และอาหารริมทางในช่วงกลางคืนของย่านเยาวราชที่มีชื่อเสียง จากตัวอย่างแสดงว่า ผู้เรียนชาวจีนสนใจเกี่ยวกับย่านเยาวราชหลายด้าน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีข้อมูลประเพณีวัฒนธรรมจำนวนมากและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชาวจีน การนำความรู้เกี่ยวกับย่านเยาวราชมาเป็นเนื้อหาสอนวัฒนธรรมไทยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนชาวจีน

การเรียนรู้อาหารวัฒนธรรมเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เดิมสื่อการสอนวัฒนธรรมเป็นบทอ่านอย่างเดียวและไม่มีภาพประกอบ ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและไวยากรณ์ตามบทอ่านและ

¹ สุรัชย์ หวันแก้ว. (2547). *สังคมและวัฒนธรรม: การเปลี่ยนแปลงสังคมวัฒนธรรม*. หน้า 49.

² ฟู เจีย เจีย (Fu, Jia jia). (2563,2 กรกฎาคม). นักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทยระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มณฑลยูนนาน (Yunnan Agricultural University). สัมภาษณ์โดยผู้วิจัยทางอีเมล.

³ เผง ตัน (Peng Dan). (2563,3 กรกฎาคม). นักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทยระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (Srinakharinwirot University). สัมภาษณ์โดยผู้วิจัยที่หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ผู้เรียนต่างชาติจึงไม่ได้สนใจเรียนวัฒนธรรมมากนัก ดังนั้น ผู้สอนจึงพัฒนาสื่อการสอนและหาวิธีที่ทำให้ผู้เรียนชาวต่างชาติเรียนรู้วัฒนธรรมอย่างง่ายและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยพบว่าการนำเสนอข้อมูลโดยใช้อินโฟกราฟิกส์ได้รับความนิยมในปัจจุบัน อินโฟกราฟิกส์คือการนำเสนอเนื้อหาที่มีปริมาณมากและซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ด้วยภาพกราฟิก มีรูปแบบหลายประเภท สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ในเวลารวดเร็วโดยไม่ต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อน เมทริกซ์ และฮอดสัน (Matrix, และ Hodson) กล่าวว่า “การออกแบบอินโฟกราฟิกส์สามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในยุคดิจิทัล โดยสามารถใช้สื่ออินโฟกราฟิกส์เป็นเครื่องมือ เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ใหม่ โดยไม่ต้องใช้เวลา และช่วยจดจำสิ่งที่นำเสนอได้ง่าย อินโฟกราฟิกส์สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ”¹ อินโฟกราฟิกส์จึงช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เหมาะสำหรับการนำเสนอเนื้อหาการเรียนที่มีปริมาณมากและเข้าใจยาก เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียน และดึงดูดความสนใจผู้เรียน

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจนำความรู้เกี่ยวกับเขาวราชสร้างเป็นชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เขาวราช เพราะย่านเขาวราชมีความสำคัญและมีประวัติความเป็นมายาวนาน มีรายละเอียดที่เป็นความรู้ใหม่ซึ่งผู้เรียนชาวจีนสนใจ การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อนำเสนอเนื้อหา และสรุปเนื้อหา ถ่ายทอดข้อมูลทางวัฒนธรรมได้อย่างน่าสนใจและเป็นระบบ จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนชาวจีนสนใจและได้ความรู้เรื่องเขาวราชจากการอ่านภาษาไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนโดยใช้อินโฟกราฟิกส์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีนในการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเขาวราช

ความสำคัญของการวิจัย

การใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เรื่อง เขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนจะช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านเนื้อหาและวัฒนธรรมร่วมสมัยของชาวไทยเชื้อสายจีน

¹ เมทริกซ์ และฮอดสัน (Matrix, และ Hodson). (2014). *Teaching with Infographics: Practicing New Digital Competencies and Visual Literacies*. เรียบเรียงและแปลโดยผู้วิจัย.

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยเหวินชาน (Wen Shan University) โดยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 8 บท ดังนี้

บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ

บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช

บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช

บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช

บทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช

บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช

บทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส

บทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช

2.2 แบบประเมินคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

2.3 แบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

2.4 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เยาวราช หมายถึง พื้นที่ในเขตสัมพันธวงศ์และบางส่วนของเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ซึ่งเป็นชุมชนชาวจีนที่ใหญ่และเก่าแก่ มีประวัติศาสตร์ยาวนาน เป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญและเป็นแหล่งรวมความเชื่อและประเพณีวัฒนธรรมความเป็นจีน

อินโฟกราฟิกส์ หมายถึง ชุดสื่อการเรียนรู้เนื้อหาด้วยตนเองในรูปแบบภาพนิ่ง ใช้รูปแบบนำเสนอข้อมูลจำนวน 3 รูปแบบได้แก่ อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอนและอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับเวลา โดยใช้ภาพกราฟิกประกอบข้อความในชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน จำนวน 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 เยาวราช ถนน

มังกรไม่เคยหลับ บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช บทที่ 4
อาหารริมทางย่านเยาวราช บทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่า
เยาวราช บทที่ 7 ไขว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส บทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช

บทที่ 2

การใช้อินโฟกราฟิกส์ เรื่อง เยาวราช

ย่านเยาวราชเป็นย่านเก่าแก่แห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งค้าขายสำคัญและเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มีวัฒนธรรมหลากหลาย สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน ผู้วิจัยสนใจนำความรู้เกี่ยวกับเยาวราชมาสร้างบทอ่านภาษาไทยโดยใช้อินโฟกราฟิกส์สำหรับผู้เรียนชาวจีน จึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเยาวราชและการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับเยาวราช
2. การใช้อินโฟกราฟิกส์

1. ความรู้เกี่ยวกับเยาวราช

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ 1.กำเนิดของย่านเยาวราช 2.สถานที่สำคัญของย่านเยาวราช และ 3.เทศกาลสำคัญในย่านเยาวราช

1.1 กำเนิดของย่านเยาวราช

ชาวจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยเริ่มตั้งแต่สมัยสุโขทัย ต่อเนื่องมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวจีนที่เดินทางเข้าประเทศไทยส่วนใหญ่มาจากภาคใต้ของจีนโดยเฉพาะในเขตมณฑลฮกเกี้ยน และกวางตุ้ง เรียกว่าชาวจีนโพ้นทะเล ภาษาจีนเรียกว่าหัวเฉียว (华侨 huá qiáo) ใน พ.ศ.2325 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดจุฬาโลกมหาราชทรงสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายชุมชนชาวจีนโพ้นทะเลไปอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่คลองวัดสามปลื้มไปจนถึงคลองวัดสำเพ็งเรียกว่า “สำเพ็ง” บริเวณนี้จึงกลายเป็นชุมชนชาวจีนที่มีประวัติศาสตร์พร้อมกับการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์¹ จากข้อมูลสถิติพบว่าชาวจีนโพ้นทะเลที่อยู่อาศัยในสำเพ็งส่วนมากมาจากเมืองแต้จิ๋ว² คำว่าแต้จิ๋ว (潮州| cháo zhōu) เป็นคำที่คนไทยใช้เรียกคนจีนที่มาจากเมืองหนึ่งในมณฑลกวางตุ้ง ลักษณะสำคัญของคนแต้จิ๋วคือ “เป็นคนที่มีความขยัน ทำงานทุก

¹ สุรางค์ จันทวานิช. (2559). สำเพ็ง ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ. หน้า 2.

² ข้อมูลมาจากศูนย์ประวัติศาสตร์เยาวราช วัดไตรมิตรวิทยาราม เลขที่ 661 ถนนเจริญกรุง แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร.

ชนิดอย่างไม่เลือกงาน ด้วยความอดทน เป็นกลุ่มคนที่ประกอบการค้าอย่างฉลาด รู้จักสร้างสรรค์ระบบธุรกิจที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพค้าขายยิ่งขึ้น”¹

หลังจากที่ชาวจีนแต่จิวเข้ามาตั้งหลักแหล่งในสำเพ็งแล้ว ก็มีชาวจีนอพยพเข้ามาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทย ชาวจีนจึงเข้ามาทำมาหากินที่ไทย อีกทั้งประเทศไทยมีความต้องการชาวจีนมาช่วยสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจเนื่องจากชาวจีนมีความรู้และมีประสบการณ์ด้านการค้าขาย การต่อเรือ และการเดินเรือ การที่สำเพ็งมีทั้งท่าจอดเรือสินค้าและเรือโดยสารระหว่างไทยกับจีน มีชุมชนชาวจีนตั้งหลักแหล่งอาศัยและประกอบธุรกิจจำนวนมาก ทำให้สำเพ็งเป็นศูนย์รวมกิจกรรมทางเศรษฐกิจแห่งแรกของไทย การเป็นศูนย์รวมทางเศรษฐกิจของสำเพ็งมาจากการที่สำเพ็งเป็นทั้งแหล่งส่งออก-นำเข้า แหล่งค้าขาย ทำให้สำเพ็งเป็นย่านธุรกิจสำคัญซึ่งเติบโตมาพร้อมกับกรุงเทพมหานคร²

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 พ.ศ.2432 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตั้งกรมโยธาธิการ เนื่องจากสำเพ็งเป็นที่อยู่ของชาวจีนโพ้นทะเล เป็นแหล่งรับชาวจีนโพ้นทะเลที่อพยพจากประเทศจีนเข้ามาทำมาหากินอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีประชากรหนาแน่นขึ้นและเกิดไฟไหม้หลายครั้ง จึงให้ตัดถนนใหม่หลายสายเพื่อให้การคมนาคมสะดวกขึ้น เพื่อแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมในสำเพ็ง ถนนสำคัญคือถนนเยาวราช ภาษาจีนเรียกว่า 耀华力路 (yào huá lì lù) จากสี่แยกราชวงศ์ไปจรดถนนเจริญกรุง บริเวณใกล้ชุมชนตลาดน้อย สุรางค์ จันทวานิช อธิบายที่มาของชื่อถนนเยาวราชดังนี้

ถนนเยาวราชเมื่อก่อนชื่อว่าถนนยุวราช พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตั้งชื่อถนนนี้เพื่อถวายพระเกียรติแด่เจ้าฟ้ามหาวชิรมนทิศ พระราชโอรส แต่เจ้าฟ้ามหาวชิรมนทิศสิ้นพระชนม์เสียก่อนเมื่อพ.ศ.2438 ด้วยพระชนม์เพียง 17 พรรษา จึงทรงแต่งตั้งให้เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ เป็นองค์รัชทายาทแทน³

การสร้างถนนเยาวราชตามหลักฮวงจุ้ยคือมีลักษณะถูกต้องตามหลักของท่าเลมังกรทอง หรือภาษาจีนเรียกว่าหลงตี้ (龙地 lóng dì) ซึ่งเป็นท่าเลตามศาสตร์ที่สี่ฮวงจุ้ยของจีน ฮวง (风 fēng) แปลว่าลม คำว่าจู้ย (水 shuǐ) แปลว่าน้ำ “ฮวงจุ้ยคือการดูบ้านให้เกิดความ

¹ ดาวร สิกขโกศล. (2554). *แต่จิว: จีนกลุ่มน้อยที่ยิ่งใหญ่*. หน้า 67-71.

² สุรางค์ จันทวานิช. (2559). *สำเพ็ง ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ*. หน้า 119.

³ สุรางค์ จันทวานิช. (2559). *เล่มเดิม*. หน้า 53.

เจริญรุ่งเรือง คือการหาทำเลเพื่อฝังศพ คือการดูทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อม คือการดูทิศทางเพื่อหาตำแหน่งดีร้ายและคือการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างดวงชะตา ทิศทางและที่อยู่อาศัย”¹ หากพิจารณาตามลักษณะภูมิประเทศ รูปร่างของถนนเยาวราชเปรียบเสมือนรูปมังกรและอาคารที่สร้างขึ้นตลอดถนนทั้งสองข้างโดยเฉพาะร้านทอง ช่วยเสริมลักษณะของมังกรทองที่ชัดเจนขึ้น ส่วนหัวมังกรคือบริเวณซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา อูริกจินย่านนี้ส่วนมากเป็นเครื่องยนต์กลไกและอะไหล่รถยนต์ ท้องมังกรคือบริเวณตลาดเก่าไปถึงซอยเล่งบ๊วยเอี้ย ย่านนี้เป็นร้านอาหารและร้านขายของฝากที่อุดมสมบูรณ์ บริเวณท้ายถนนรวมถึงย่านสำเพ็งคือหางมังกร เป็นย่านขายเสื้อผ้า ของใช้ประเภทต่างๆ “ถนนเยาวราชเป็นเส้นทางเดินรถทางเดียว โดยเริ่มจากซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติฯ ผ่านแยกเฉลิมบุรีเข้าสู่ย่านใจกลางเยาวราช ตรงไปจนถึงแยกราชวงศ์แล้วเลี้ยวขวามุ่งหน้าแยกเสือป่า เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนเจริญกรุงที่เป็นเส้นทางขาออก ผ่านแยกหมอมี่ สูดท้ายถึงบริเวณหน้าวัดไตรมิตร ถนนสายนี้มีรถวิ่งทั้งวันทั้งคืน จึงดูคล้ายมังกรที่มีชีวิต ซึ่งเรียกว่าทำเลที่มีชีวิต ภาษาจีนเรียกว่าหั่วตี้ (活地 huó dì)”² ถนนเยาวราชจึงสร้างขึ้นตามหลักฮวงจุ้ยทำเลมังกรทอง

ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในย่านเยาวราชอพยพมาจากหลายพื้นที่ของประเทศจีน ใช้ภาษาท้องถิ่นไม่เหมือนกัน แต่สิ่งที่เกิดขึ้นอยู่เสมอก็คือการรักษาประเพณีวัฒนธรรมจีนและความเชื่อที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ วัฒนธรรมของชาวจีนมีความเป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะเทศกาลต่างๆ ของชาวจีนที่มีความสำคัญและเป็นที่รู้จักของชาวไทยและชาวต่างชาติ “เมื่อชาวจีนอพยพไปที่ใดก็มักมีการรวมกลุ่มกันดังพบว่ามีไชน่าทาวน์ทั่วโลก ทั้งในยุโรป สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น และประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแหล่งรวมคนจีนอยู่หนาแน่น ในฐานะที่อยู่อาศัยและแหล่งเศรษฐกิจการค้า แหล่งอาหารจีน”³

การอาศัยอยู่รวมกันเป็นแหล่งทำให้เกิดพื้นที่ทางเศรษฐกิจและการค้า ดังที่หวังเหมยหลิน (Wang, Meilin) กล่าวว่า“เยาวราช หรือที่เรียกว่า ไชน่าทาวน์ของประเทศไทยเป็นแหล่งชุมชนชาวจีนและชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นแหล่งที่รวมวัฒนธรรมที่มีทั้งที่อยู่อาศัย สถานที่ท่องเที่ยวและเป็นย่านการค้าสำคัญ อีกทั้งเป็นย่านที่เต็มไปด้วยมรดกทางประวัติศาสตร์มานาน

¹ มาโนช ประภาษานนท์. (2552). *ถอดเกร็ด ฮวงจุ้ย*. หน้า 14.

² ประวิทย์ พันธุวิโรจน์. (2545). *คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เส้นไหมเมืองจิว ทำเลมังกรทอง*. หน้า 46.

³ นฤตม์ คุปต์ธนโรจน์. (2558). *ย่านไชน่าทาวน์เยาวราช: พื้นที่การนำเสนออัตลักษณ์เชิงซ้อนของวัฒนธรรมความเป็นจีนในสังคมไทยร่วมสมัย*.

กว่า 200 ปี และยังเป็นเอกลักษณ์ความเป็นจีนได้ทั้งวิถีชีวิต ความเชื่อและประเพณีงานเทศกาล สำคัญต่างๆ”¹

สรุปได้ว่า ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 ถึงสมัยรัชกาลที่ 5 จากย่านสำเพ็งจนถึงย่านเยาวราชในปัจจุบัน กลายเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของกรุงเทพมหานครทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์ชุมชนจีนในประเทศไทย ซึ่งรวมเป็นประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน ทำให้อ่านเยาวราชเป็นสถานที่แรกที่รับคนจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยและเป็นจุดศูนย์กลางของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร

1.2 สถานที่สำคัญของย่านเยาวราช

ผู้วิจัยศึกษาค้นหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสถานที่สำคัญของย่านเยาวราช แบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ สถานที่สำคัญบริเวณหัวมังกร สถานที่สำคัญบริเวณท้องมังกร และสถานที่สำคัญบริเวณหางมังกร

1.2.1 สถานที่สำคัญบริเวณหัวมังกร

มังกรเป็นส่วนสำคัญของชีวิตของชาวจีน เป็นตัวแทนของพลังที่ยิ่งใหญ่แห่งธรรมชาติ ชาวจีนให้ความสำคัญแก่ศีรษะเป็นอย่างสูง ดังนั้นสถานที่สำคัญในบริเวณหัวมังกรจึงมีที่เดียวคือ ชุมประตูลิเก็ดพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา

ชุมประตูลิเก็ดพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษาหรือชุมประตูจีน ในอดีตเรียกว่า วงเวียนโอเดียน ตั้งอยู่ตรงหัวถนนเยาวราช “แต่ก่อนเป็นวงเวียนน้ำพุซึ่งเป็นจุดพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนที่มีชื่อน้ำพุประสานงาน สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2502 ตั้งอยู่หน้าโรงภาพยนตร์โอเดียน วงเวียนน้ำพุถูกรื้อไปในปี พ.ศ.2541”² หลังจากบริเวณน้ำพุถูกรื้อออกไป ชาวไทยเชื้อสายจีนในย่านเยาวราชจึงสร้างชุมประตูวัฒนธรรมไทย-จีนขึ้นเพื่อเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบรัชกาลที่ 9 ในวันที่ 5 เดือนธันวาคม พ.ศ.2542 ชุมประตูลิเก็ดพระเกียรติสร้างขึ้นตามลักษณะสถาปัตยกรรมแบบจีนภาคเหนือที่สวยงาม ความสูง 16.45 เมตร ความกว้างระหว่างเสา 7.31 เมตร พื้นที่ใช้งานทั้งหมด 500 ตารางเมตร ตำแหน่งที่ตั้งของชุมประตูเป็นจุดบรรจบของถนนสายหลักและสายรอง

¹ หวังเหมยหลิน (Wang, Meiling). (2558). การศึกษาการใช้ภาษาจีนธุรกิจในเขตไชน่าทาวน์ในเมืองไทย 泰国唐人街商业汉语的应用. “耀华力或者泰国唐人街是一个包含着文化、旅游及商业的重要地区，有着浓郁的潮汕风情以及各种传统节日文化，已有近 200 多年历史”。แปลเป็นภาษาไทยโดยผู้วิจัย.

² เผ่าทอง ทองเจือ. (2558). เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ. หน้า 26.

ทั้ง 6 ทิศทาง ชุ่มประตู่เฉลิมพระเกียรตินี้ช่วยเพิ่มพลังของทำเลตามหลักฮวงจุ้ย เพราะเปรียบเสมือนการประดับมงกุฎบนหัวมังกร เหตุผลที่สร้างชุ่มประตู่ไว้ตรงกลางวงเวียนโอเดียนคือ

เนื่องจากเขตสัมพันธวงศ์เป็นเขตที่มีขนาดเล็กที่สุดในกรุงเทพมหานคร คือมีพื้นที่เพียง 1.42 ตารางเมตร แต่เป็นเขตที่มีประชากรชาวไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดในประเทศไทยพื้นที่ในบริเวณนี้เป็นย่านธุรกิจการค้าและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การสร้างชุ่มประตู่จึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการพัฒนาเขตสัมพันธวงศ์โดยความร่วมมือของแกนนำท้องถิ่นด้วย¹

จุดเด่นของชุ่มประตู่คือบนยอดหลังคาทำเป็นรูปมังกร 2 ตัว มังกรเป็นสัตว์แห่งเทพ เป็นสัญลักษณ์ของฮ่องเต้ซึ่งเป็นความเชื่อของชาวจีน “มังกรเป็นเทพสัตว์ที่มีร่างกายได้รับอวยวะมาจากสัตว์ 9 ชนิดได้แก่ มีเขาเหมือนควาง มีหัวเหมือนนุฐ มีตาเหมือนกุ่ม มีลำตัวเหมือนงู มีท้องเหมือนหอย มีเกล็ดเหมือนปลา มีกรงเล็บเหมือนนกอินทรี มีขี้เท้าเหมือนเสือ และมีหูเหมือนวัว มังกรอาศัยอยู่กลางท้องทะเลลึกกินไข่มุกเป็นอาหาร”² มังกรสามารถแปลงกายได้และบันดาลให้ฝนตกได้ด้วย เป็นเทพเจ้าผู้คุ้มครองที่บรรพบุรุษจีนนับถือ “มังกรมีอิทธิพลต่อความเชื่อและวิถีชีวิตของชาวจีนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับจักรพรรดิไปจนถึงสามัญทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจขององค์จักรพรรดิ”³ ซึ่งพบว่าในราชวงศ์หยวน ราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงกำหนดไว้ว่าหากไม่ใช่คนที่เชื่อพระวงศ์ไม่สามารถใส่เสื้อที่มีลายมังกรหรือนำภาพมังกรตกแต่งบ้าน ในทางสากล มังกรเป็นสัญลักษณ์ของชาวจีนหรือประเทศจีน ดังนั้นมังกร 2 ตัวที่สร้างอยู่บนยอดหลังคาของชุ่มประตู่เฉลิมพระเกียรติฯ จึงมีความหมายว่า “ชาวไทยเชื้อสายจีนเทิดทูนองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้เหนือเกล้า เป็นจุดศูนย์กลางแห่งการเทิดทูนบูชาของปวงชนชาวไทย”⁴ บนสันหลังคาประดับด้วยตุ๊กตารูปม้าตามความเชื่อของจีน คำว่าม้าภาษาจีนออกเสียงว่าหม่า (马 mǎ) ออกเสียงพ้องกับคำว่าหม่าสั่ง (马上 mǎ shàng) แปลว่าทันที รวดเร็ว จึงมีความหมายว่าเจริญเติบโตหรือมีความก้าวหน้าเรื่อยๆ

ในบริเวณชุ่มประตู่เฉลิมพระเกียรติฯ มีสิงโตหยกขาวสองตัว สิงโตหยกขาวเพศผู้ทำเหยียบลูกแก้ว หมายถึงมีพลังอำนาจ ส่วนสิงโตหยกขาวเพศเมีย ทำซ้ายยกมูกลูกสิงโตน้อย หมายถึง มีลูกหลานและความเจริญรุ่งเรืองของลูกหลาน ตามความเชื่อของชาวจีน การตั้งสิงโตคู่หน้าบ้านหรือหน้าร้านค้ามีความหมายว่าการคุ้มครอง สอดคล้องกับอรรถพรณ พัฒนาพาณิชย์

¹ สุภางศ์ จันทวานิช. (2559). *สำรวจประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ*. หน้า 217.

² สมบัติ พลายน้อย. (2510). *สัตว์นิยาย*. หน้า 25.

³ วศินี บุรณวุฒิกุล. (2553). *มังกร: อุดลัทธิความเป็นจีน*. หน้า 10.

⁴ ประวิทย์ พันธุวิโรจน์. (2545). *คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เส้นไหมเมืองจิว ทำเลมังกรทอง*. หน้า 33.

กล่าวว่า “ตามศาสตร์ฮวงจุ้ยของจีนที่ชาวไทยเชื้อสายจีนเชื่อ บริเวณทางเข้าออกประตูบ้านหรือวัด ศาลเจ้าที่ชาวจีนอาศัยอยู่มักจะมีสิงโตหินแกะสลักตั้งอยู่ตามหน้าประตูทางเข้าออก เพื่อความเป็นสิริมงคลและสามารถไล่สิ่งชั่วร้ายออกไป”¹ นอกจากนี้ยังวางสิงโตหินอยู่ปากทางเข้าหมู่บ้าน ใช้ป้องกันความอันตราย เสริมสิริมงคล

ชุดประติมากรรมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษามีนวมหามงคลทั้งหมด 9 ประการ คำว่านวมหามงคลมาจากคำสามคำได้แก่ “นว” หมายถึง “เก้า” ซึ่งเลข 9 เป็นเลขมงคลของไทยและจีนทั้งสองวัฒนธรรม สำเนียงของเลข 9 คือ “เก้า” คล้ายกับคำว่า “ก้าว” มีความหมายว่า “ความก้าวหน้า” ส่วนคำว่า “มหา” หมายถึง “ยิ่งใหญ่” คำที่สามคือ “มงคล” หมายถึง “สิริมงคล” ดังนั้น ความแตกต่างของชุดประติมากรรมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษาที่ไม่เหมือนกับชุดประติมากรรมอื่นคือ ชุดประติมากรรมนี้มีส่วนสิริมงคลยิ่งใหญ่ 9 ประการ

ชุดประติมากรรมนี้สร้างขึ้นในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ.2542 เพื่อเฉลิมฉลองในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ตราสัญลักษณ์บนยอดประตูเป็นมังกรทอง ในใจกลางของมังกรทองเป็นทองคำหนัก 99 บาท อีกทั้งตราสัญลักษณ์นี้ผ่านพิธีพุทธาภิเษกที่วัดไตรมิตรวิทยาราม ได้หลังคาชุดประติมากรรมเป็นแผ่นจารึกนามประตู ได้รับพระราชทานจากรัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2542 ได้หลังคาชุดประติมากรรมอีกด้านหนึ่ง เป็นลายพระหัตถ์ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จารึกเป็นภาษาจีนกลาง “เซิ่ง ไช่ว ฉู่ เจียง” (圣寿无疆 shèng shòu wú jiāng) มีความหมายว่าทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ลงชื่อเป็นภาษาจีนว่า “ชื่อ หลิน ทง กง จู่” (诗琳通公主 shī lín tōng gōng zhǔ) ส่วนตรงผ้าเพดานมีแผ่นทองเหลืองสี่เหลี่ยม จารึกคำว่าเทียน (天 tiān) อยู่ใจกลาง แปลว่าฟ้า หมายถึงการรวมพลังจากสวรรค์และในมุมสี่มุมของสี่เหลี่ยมเป็นรูปค้างคาว ออกเสียงว่าฟู่ เป็นสำเนียงเดียวกับภาษาจีนคำว่า 福 (fú) ความหมายคือโชคลาภ ที่พื้นมีแผ่นทองเหลืองอีกแผ่นหนึ่งจารึกคำว่าตี้ (地 dì) อยู่ใจกลาง แปลว่าดิน มุมทั้งสี่เป็นรูปต้นไม้ หมายถึงความเจริญรุ่งเรือง คำว่าไผ่ในสำเนียงแต้จิ๋วออกเสียงเป็นเต็ก (德 dé) ตรงกับสำเนียงจีนที่แปลว่าคุณธรรม ด้านหน้าชุดประติมากรรมมีน้ำพุเป็นตำแหน่งหงส์แดงตามหลักฮวงจุ้ยหมายถึงความอุดมสมบูรณ์และโชคลาภ ด้านหลังของชุดประติมากรรมเป็นกำแพงตั้งอยู่ในตำแหน่งเต๋าและมณฑลจำนวน 9 แทน บนแท่นศิลาจารึกภาพและคำบรรยายเกี่ยวกับความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนที่อพยพเข้ามาประเทศไทย นวมหามงคลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ในวันที่ 2-6 กันยายน พ.ศ.2542 ประธานาธิบดี เจียง

¹ อรรถพรณ พัฒนาวณิชชัย. (2010). สิงโตหินแกะสลัก. TPA NEWS Journal. หน้า 50.

เจ้อ หมิง (jiǎng zé míng) เดินทางมาประเทศไทยและโปรยข้าวตอกดอกไม้แห้งเป็นสิริมงคลแก่สถานที่ก่อสร้างซุ้มประตู การแสดงสัมพันธ์ไมตรีระหว่างทั้งสองประเทศ¹

สรุปได้ว่าซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษาตั้งอยู่ที่บริเวณหัวมังกร ซึ่งเป็นถนนที่จะเข้าสู่ย่านเยาวราช ซุ้มประตูนี้เหมือนมงกุฎสวยงามบนหัวมังกร เพิ่มพลังและอำนาจแก่ย่านนี้ อีกทั้งซุ้มประตูนี้เป็นสัญลักษณ์ของย่านเยาวราชและเป็นสะพานที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมจีนและไทย

1.2.2 สถานที่สำคัญของย่านเยาวราชในบริเวณท้องมังกร

คำว่า “ท้องมังกร” หมายถึงความอุดมสมบูรณ์ เป็นที่เก็บพลังของมังกรที่นำความรุ่งเรืองและโชคลาภให้กับสถานที่นั้น ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาสถานที่สำคัญของย่านเยาวราชในบริเวณท้องมังกรโดยแบ่งเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร วัดและศาลเจ้าจีน ตลาดเก่าและร้านอาหาร

1.2.2.1 สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร

สัญลักษณ์ของฮวงจุ้ยที่โดดเด่นอีกแห่งหนึ่งคือเจริญกรุง 16 ซอยระหว่างถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราช ถือเป็นส่วนท้องมังกร ปีพ.ศ.2559 ย่านเยาวราชมีสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกรในบริเวณใจกลางเยาวราช สถานีวัดมังกรเป็นสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินสายใหม่ที่เป็นส่วนต่อขยายช่วงสายสีน้ำเงินส่วนใต้ โดยเป็นสถานีแรกของโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยายช่วงหัวลำโพง-บางแค จุดขึ้น-ลงสถานีอยู่ที่ซอยเจริญกรุง 16 ใกล้โบราณสถานสำคัญคือวัดมังกรกมลาวาส บริเวณที่ตั้งของสถานีวัดมังกรเป็นย่านที่มีวิถีชุมชนเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายจีนและเกี่ยวเนื่องกับประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของชาวไทยเชื้อสายจีน เพื่อพัฒนาด้านกายภาพ การคมนาคมและเข้าถึงของเมือง อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจด้วย

เจริญกรุง 16 ตรงกับบริเวณส่วนกลางถนนเยาวราชมีตลาดเก่าจำหน่ายสินค้าและในซอยมีศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ย สร้างโดยชาวจีนแต่จิวตามหลักฮวงจุ้ยสี่จุดทองคำภาษาจีนเรียกว่าสี่เตี้ยมกิม (四点金 sì diǎn jīn)² ดังนั้นบริเวณเจริญกรุง 16 จึงเป็นสัญลักษณ์ของฮวงจุ้ยแห่งหนึ่งของย่านเยาวราช

¹ ประวิทย์ พันธุวิโรจน์. (2545). คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เส้นไหมเมืองจิว ทำเลมังกรทอง. หน้า 26-27.

² วิชระ มานิตราชภูริ. (2545). การศึกษาฮวงจุ้ยที่สะท้อนแนวคิดทางพระพุทธศาสนา: ศึกษากรณี ผู้ประกอบการค้าที่ตั้งร้านอยู่บนถนนเยาวราช.

เผ่าทอง ทองเจือกล่าวถึงสถานีวัดมังกรว่า “มีการออกแบบและตกแต่งทางด้านสถาปัตยกรรมซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมจีนและไทย”¹ มีแนวคิดเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนในย่านนี้ เมื่อเดินเข้ามาที่สถานี บันไดลงมาด้านในของสถานี เพดานด้านบนออกแบบเป็นลายคลื่นและมีรูปมังกรทองที่พาดลงมาจากเพดาน ให้ความรู้สึกเหมือนมังกรกำลังจ้องมองลงมา บนเพดานออกแบบเป็นฝ้าตารางสีขาวแทนลักษณะของเกดัดมังกร

ภาพประกอบ 1 รูปมังกรทอง ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ในบริเวณป้ายชื่อสถานีวัดมังกรตกแต่งลวดลาย ประแจจีน ใช้สีแดงและสีทอง เพราะเป็นสีสัญลักษณ์ของความเป็นมงคลของจีน สีแดงแสดงถึงความโชคดี ส่วนสีทองในวัฒนธรรมจีนเป็นสีที่สวยงามที่สุด แสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง

¹ เผ่าทอง ทองเจือ. (2558). *เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ*. หน้า 86.

ภาพประกอบ 2 ป้ายชื่อสถานีวัดมังกร ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

บนผนังสองข้างประดับภาพมังกรและดอกบัว ตามชื่อวัดมังกรกมลาวาสหรือ
วัดเล่งเน่ยยี่ มังกรเป็นสัตว์แห่งเทพเจ้าของจีน ดอกบัวเป็นดอกไม้มงคลและเป็นดอกไม้สัญลักษณ์
ทางพุทธศาสนา

ภาพประกอบ 3 ภาพมังกร ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ภาพประกอบ 4 ภาพดอกบัว ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ตามความเชื่อของจีน มังกรและหงส์เป็นสัญลักษณ์ของชีวิตคู่ที่สมบูรณ์พูนสุข เปี่ยมไปด้วยความสำเร็จราบรื่น และความเจริญรุ่งเรือง หงส์เป็นสัญลักษณ์ฝ่ายหญิง และมังกรเป็นสัญลักษณ์ฝ่ายชาย หงส์กับมังกรอยู่คู่กันเป็นสัญลักษณ์แห่งความสมดุลระหว่างฝ่ายหญิงกับฝ่ายชาย ในภาพประกอบที่ 5 มีดอกโบตั๋นสีแดง ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำชาติของประเทศจีน ชาวจีนเชื่อว่าดอกโบตั๋นเป็นสัญลักษณ์แห่งความร่ำรวยและความซื่อสัตย์ เป็นตัวแทนของความรัก ความเมตตา ความสวยงามของผู้หญิง

ภาพประกอบ 5 ภาพหงส์ ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ภาพประกอบ 6 มังกรสีฟ้า ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ตามความเชื่อของจีนโดยเฉพาะจีนตอนใต้ เชื่อว่านกนางแอ่นเป็นสัญลักษณ์
ของความเป็นมงคล และคู่ขนานนางแอ่นจะซื่อสัตย์ต่อกันไปจนถึงเสียชีวิต การมาถึงของนกนางแอ่น
เป็นสัญญาณบอกถึงฤดูใบไม้ผลิ โดยจะให้นกนางแอ่นเข้ามาทำรังที่เพดานบ้าน

ภาพประกอบ 7 นกนางแอ่น ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ภาพประกอบ 8 หญิงใส่ชุดโบราณ ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร
ที่มา ภาพถ่ายโดย YAN ZHENG เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ในภาพประกอบที่ 8 มีผู้หญิงหนึ่งคนแต่งตัวแบบชาวจีนสมัยโบราณ มีกาน้ำชาจีนอยู่ข้างๆ เนื่องจากชาวจีนดื่มชาโดยมีประวัติยาวนาน ชาเป็นเครื่องดื่มที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวันของชาวจีน การดื่มชาและการเลี้ยงน้ำชาเป็นประเพณีของชาวจีน เมื่อมีแขกมาเยี่ยมที่บ้าน เจ้าของบ้านจะรีบชงชา เพื่อให้เกียรติแก่แขกและแสดงความยินดี

สถานีวัดมังกรมีทางออก 3 ทาง ได้แก่ทางออกที่ 1 ถนนแปลงนาม ทางออกที่ 2 ซอยเจริญกรุง 16 ทางออกที่ 3 วัดมังกรกมลาวาส หากออกจากทางออกที่ 1 ถนนแปลงนามอยู่ด้านซ้ายมือ ถนนนี้เชื่อมระหว่างถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราช จากทางออกที่ 1 เดินประมาณ 2 นาที จะถึงถนนเยาวราช ทางออกที่ 2 อยู่ใกล้กับไอแอมไชน่าทาวน์ (I'm ChinaTown) ประกอบด้วยศูนย์การค้า โรงแรม และคอนโดมิเนียม เดินจากทางออกที่ 2 ประมาณ 50 เมตร ส่วนทางออกที่ 3 ติดกับวัดมังกรกมลาวาส มีร้านขายของไหว้จำนวนมาก เพิ่มความสะดวกในการซื้อของไหว้เพื่อนำไปไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส

อภันตรี เศรษฐีธรรมกล่าวถึงความสำคัญของสถานีวัดมังกรว่า “การสร้างสถานีนี้ที่บริเวณถนนเจริญกรุงหน้าวัดมังกรกมลาวาส ทำให้การคมนาคมในชุมชนนี้สะดวกมากขึ้น”¹ เมื่อก่อนหากต้องการไปย่านเยาวราช ต้องนั่งรถเมล์หรือนั่งรถไฟฟ้าใต้ดินถึงสถานีหัวลำโพง แล้วต่อรถเมล์ ต้องเสียเวลาและไม่สะดวก การสร้างสถานีวัดมังกร สร้างความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง ส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าในย่านนี้ อีกทั้งยังส่งเสริมการท่องเที่ยวในย่านเยาวราชที่เติบโตขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางสถานที่ของเยาวราชและ

¹ อภันตรี เศรษฐีธรรม. (2556). ความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้กับโครงการรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีน้ำเงินสถานีวัดมังกรกมลาวาส.

ผลกระทบจากรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีน้ำเงินกล่าวว่าการสร้างสถานีรถไฟใต้ดินวัดมังกรมีความพิเศษคือ มีการตกแต่งภายในอาคารเป็นเงินแบบลักษณะร่วมทั่วไป เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมาถ่ายรูปและสร้างจุดเด่นแก่สถานี ให้มีภาพลักษณ์สอดคล้องกับสถานีของย่านเยาวราช ทำให้ย่านเยาวราชมีชื่อเสียงและมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ในบริเวณสถานีไม่มีโรงแรม ร้านอาหาร สตรีทฟู้ด การมีกิจกรรมสมัยใหม่ที่ไม่เหมือนกับแบบเดิมโดยออกแบบกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม จะทำให้มีโอกาสหารายได้มากขึ้น¹

นอกจากนี้ พระบรมมถ มังกรพิศม์กล่าวว่า “ย่านเยาวราชมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับระบบคมนาคมขนส่ง และจุดเปลี่ยนครั้งแรกของย่านเยาวราชคือการเปิดใช้รถราง การใช้รถรางเป็นปัจจัยที่ทำให้เยาวราชกลายเป็นศูนย์การค้าที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร จุดเปลี่ยนครั้งที่สองคือการสร้างระบบรถไฟไฟฟ้าใต้ดิน สถานีที่อยู่ใกล้ที่สุดกับเยาวราชคือ สถานีหัวลำโพงที่เปิดใช้งานในปี พ.ศ.2547”² ปัจจุบันการสร้างส่วนต่อขยายของเส้นทางรถไฟไฟฟ้าใต้ดินเส้นนี้ จึงเป็นจุดสำคัญที่ทำให้การเดินทางมาย่านเยาวราชสะดวก อีกทั้งยังแก้ปัญหาการติดและที่จอดรถมีจำกัดด้วย

สิ่งที่โดดเด่นของสถานีวัดมังกรมลาวาส คือ ผลงานศิลปะสไตลชีนร่วมสมัยที่นำมาผสานกับเทคโนโลยี AR คำว่า AR ย่อมาจาก Augmented Reality เป็นเทคโนโลยีที่นำภาพเสมือนที่เป็นรูปแบบ 3 มิติ โดยนำภาพศิลปะมาทำงานร่วมกันกับแอปพลิเคชัน RECALL ที่ให้บริการ AR Code จะได้อายรูปหรือวิดีโอเป็นแบบ 3 มิติ ซึ่งจะทำให้ทุกคนที่เข้าถึงสถานีแห่งนี้ สนุกสนานมากยิ่งขึ้นตลอดการเดินทาง อีกทั้งยังดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย³

1.2.2.2 วัดและศาลเจ้าจีน

คนจีนที่อพยพเข้ามาประเทศไทยและอาศัยอยู่ที่ย่านเยาวราชสร้างวัดและศาลเจ้าจีนขึ้น จึงเป็นสัญลักษณ์ของชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนที่สืบทอดความเชื่อและวัฒนธรรมสัมพันธ์กับชาวไทยมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาวัดและศาลเจ้าสองแห่งได้แก่ วัดมังกรมลาวาสและศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ย

¹ ไพลิน สำเนา. (2562). การศึกษาอัตลักษณ์ทางสถานที่ของเยาวราชและผลกระทบจากรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีน้ำเงิน.

² พระบรมมถ มังกรพิศม์. (2557). เยาวราชใหม่ DragonRail Hub. หน้า 74-75.

³ เผ่าทอง ทองเจือ. (2558). เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ. หน้า 86-88.

วัดมังกรกมลาวาส

วัดมังกรกมลาวาสหรือวัดเล่งเน่ยยี่ (龍蓮寺 lóng lián sì) เป็นวัดเก่าแก่ที่มีประวัติยาวนาน เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยเชื้อสายจีนที่นับถือศาสนาพุทธ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญแห่งหนึ่ง การตั้งชื่อวัดตั้งตามหลักโบราณจีนคือการตั้งตามชื่อยุ่ ยวงจู้ย ชื่อวัดเล่งเน่ยยี่ในภาษาจีนแต่ใจมีความหมายดังนี้ คำว่าเล่ง (龍 lóng) แปลว่ามังกร คำว่าเน่ย (蓮 lián) แปลว่าดอกบัว และยี่ (寺 sì) แปลว่าวัด ต่อมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระราชทานนามใหม่ว่า วัดมังกรกมลาวาส “การสร้างวัดมังกรกมลาวาสเริ่มจากช่วงการสร้างวัดจีนแห่งแรกในกรุงเทพมหานคร ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ.2422 ใช้เวลาร่วม 8 ปี จึงเสร็จสมบูรณ์ เป็นวัดพุทธศาสนาขนาดใหญ่ที่สุดในสมัยนั้น”¹

นอกจากชื่อไพเราะและความหมายเป็นมงคลแล้ว วัดมังกรกมลาวาสเป็นวัดที่สร้างแบบสถาปัตยกรรมจีนแต่ใจโบราณ นำช่างก่อสร้างและสิ่งก่อสร้างมาจากประเทศจีนจำนวนมาก เพื่อให้รูปแบบออกมาเหมือนวัดที่จีน ด้านหน้าทางเข้าวัดมีร้านขายเครื่องเซ่นไหว้และขนมต่างๆ หน้าประตูวัดมีป้ายจารึกชื่อวัดเป็นภาษาไทย และมีป้ายสีแดงภาษาจีนทำจากไม้ที่เป็นลายมือของเจ้าอาวาสองค์แรกของวัด ประตูสองข้างมีป้ายแขวนคำโคลงคู่มีความหมายดังนี้ “ป้ายด้านซ้ายหมายความว่า มังกรเหินสู่สวรรค์ ณ ถิ่นนี้ ป้ายด้านขวาหมายความว่า ประทุมประทีปส่องสว่างกลางเวหา”² เมื่อเดินเข้ามาภายในบริเวณวัดจะเป็นลานกว้าง ด้านหน้าเป็นวิหารทำวजूโลกบาลด้านขวามือเป็นศาลเจ้า ด้านซ้ายมือมีศาลา ภายในอุโบสถของวัดเป็นที่ประดิษฐานพระประธานของวัดคือ พระศากยมุนีพุทธ วิหารด้านหน้าเป็นทำวजूโลกบาลข้างละ 2 องค์ ส่วนด้านข้างเป็นเทพเจ้าตามความเชื่อของเต๋าและเทพเจ้าพื้นเมืองของจีน ภายในวัดมีโรงเรียนแห่งหนึ่งชื่อว่า โรงเรียนมังกรกมลาวาสวิทยาลัย เปิดสอนตั้งแต่ชั้น ม.1-6 เป็นโรงเรียนแห่งแรกของคณะสงฆ์ภิกษุในไทย

“วัดมังกรกมลาวาสมีเทพเจ้าทั้งหมด ๕๘ องค์ เทพเจ้าองค์สำคัญที่คนนิยมมากกราบไหว้มากเป็นพิเศษมีอยู่ ๓ องค์ ได้แก่ ไ้ส่วยเอี้ย เป็นเทพเจ้าคุ้มครองชะตาชีวิต ไล่สิ่งเฝ้าย เป็นเทพเจ้าแห่งโชคลาภและหมอฮั่วโต เป็นเทพเจ้ายา”³ ไ้ส่วยเอี้ย หรือที่คนจีนและคนไทยเชื้อสายจีนรู้จักกันดีคือเทพเจ้าผู้คุ้มครองดวงชะตา มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในแต่ละปี โดยไ้ (太 tài) แปลว่า ใหญ่กว่า ส่วย (岁 suì) แปลว่า วัย หรือ อายุ ส่วนเอี้ย (爷 yé) แปลว่า เทพ

¹ อรศิริ ปาณินท์. (2529). *วัดจีนในกรุงเทพฯ: กรณีศึกษาวัดมังกรกมลาวาส และวัดโพธิ์แมนคุณาราม*. หน้า 3.

² สุภางค์ จันทวานิช. (2559). *สำหัง ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ*. หน้า 476.

³ เนตรนภา แก้วแสงธรรม ยานะชโกวา. (2554). *ไหว้เทพเจ้า ๙ ศาลจีนมงคล*. หน้า 62-70.

เจ้า หรือ คนที่มีอำนาจบารมี ผู้ที่อยู่ในปีชงมักจะเดินทางไปกราบไหว้ให้ท่านช่วยคุ้มครองดวงชะตา ถาวร ลิกขโกศลอธิบายความหมายของคำว่าชง (冲 chōng) ดังนี้

ตามความเข้าใจเชิงโหราศาสตร์จีนอย่างชาวบ้าน ชงคือขัดแย้งหรือเข้ากันไม่ได้ เช่น ก ชงกับ ข ก็คือ ก กับ ข เข้ากันไม่ได้หรือขัดกันตามเกณฑ์โหราศาสตร์จีน ไม่ใช่ชนหรือปะทะกัน ปีชงชงกับปีมะเส็งหมายถึงคนที่เกิดสองปีนี้มีดวงขัดกันหรือเข้ากันไม่ได้ คงไม่ถึงชนหรือปะทะกันตามความหมายในภาษาไทย ชงในความหมายว่า ขัดแย้งกัน จะตรงกับคำภาษาจีนว่า ชงถู่ (冲突 chōng tū) หรือชงฟาน (冲突 犯 chōng fàn)¹

ชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมไปไหว้ให้ส่วยเอี้ยทุกปีที่วัดเล่งเน่ยยี่ โดยเฉพาะช่วงตรุษจีน เพื่อเป็นสิริมงคล ขั้นตอนแก้ชงที่วัดเล่งเน่ยยี่มี 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ซื้อชุดสะเดาะเคราะห์ 1 ชุดที่หน้าอาคารทำบุญ ราคาชุดละ 100 บาท
2. เดินเข้าไปในอาคารทำบุญ เขียนชื่อ-นามสกุล อายุ วันเดือนปีเกิดลงในใบดวงสีแดง
3. เดินออกมาจากอาคารทำบุญ นำรูป 3 ดอกไปไหว้เทพเจ้าให้ส่วยเอี้ย
4. เดินไปถึงหน้าเทพเจ้าให้ส่วยเอี้ย อ่านตามคำอธิษฐานจากชุดสะเดาะเคราะห์ที่ได้รับ เมื่ออ่านจบให้นำชุดสะเดาะเคราะห์มาปิดตัว โดยยืนตัวตรง ปิดจากหัวลงไปสุดแขน
5. สูดทำย่นำใบสะเดาะเคราะห์ไปฝากไว้ที่ตู้ด้านหน้าเทพเจ้าให้ส่วยเอี้ย และนำรูปไปปักที่กระถาง

ส่วนหมอล้อฮั้วโต ภาษาจีนเรียกว่าฮั้วท้อเซียงซือ (华佗仙师 huà tuó xiān shī) เป็นเทพเจ้ายา ที่วัดนี้มีเซียมซีขอยาจากองค์ฮั้วท้อเซียงซือ มีห้องจ่ายยาสมุนไพรตามเลขที่ในตัวขงเซียมซีซึ่งอยู่ด้านข้าง ชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมมากราบไหว้และขอยาจากฮั้วท้อเซียงซือเพื่อรักษาโรค

นอกจากแก้ปีชงและการขอยาที่วัดเล่งเน่ยยี่แล้ว การเสี่ยงเซียมซีเป็นกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เซียมซี (签诗 qiān shī) แปลว่า กลอนสี่ชะตา เซียมซีแปลว่า เขียนสิ่งลึกลับ ส่วนซี แปลว่า กลอน ขั้นตอนการเสี่ยงเซียมซีอย่างถูกต้อง เริ่มจากจุดรูปไหว้เจ้า อธิษฐานขอเสี่ยงเซียมซี เพื่อทราบเรื่องที่สงสัย ต่อไปเขย่ากระบอกลูกและอธิษฐานอีกครั้งจนกว่า

¹ ถาวร ลิกขโกศล. (2560). *ความรู้เรื่องชงและเรื่องนำรู้จีน-ไทย*. หน้า 6.

ได้ไม้หนึ่งอัน ไปหาคำนายตามเลขประจำของไม้ที่ได้ นอกจากเสี่ยงเซียมซีแล้ว สิ่งที่คุณกับกระบอกเซียมซีคือขึ้นไม้สีแดง 2 อัน เรียกว่าบ๊วยปวย (掷筊 zhí jiǎo) “บ๊วยปวยคือการโยนไม้ 2 อันนี้ ถ้าโยนลงพื้นแล้วคว่ำทั้งสองอันเรียกว่า อิมปวย ถ้าหงายหมด เรียกว่า เอี้ยงปวย ถ้าโยนแล้วเป็นอิมปวยหรือเอี้ยงปวย หมายถึงเซียมซีนีใช้ไม่ได้ ต้องเสี่ยงเซียมซีใหม่ เซียมซีที่ถูกต้องของตนเอง ต้องโยนบ๊วยปวยให้ได้เซ้งปวย คือ คว่ำหนึ่งอันและหงายหนึ่งอัน”¹ วัดเล่งเน่ยยี่มีโบเซียมซีสองแบบ แบบที่หนึ่งคือโบเซียมซีกระดาษ ใส่ในตู้โบเซียมซีและมีเลขประจำของแต่ละช่อง แบบที่สองคือโบเซียมซีรูปภาพ สามารถใช้มือถือสแกน QR CODE ตามเลขประจำ โบเซียมซีแบบนี้เก็บได้ง่าย

วัดมังกรกมลาวาสเป็นวัดที่มีความสำคัญต่อชาวไทยเป็นอย่างมาก นอกจากจะเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมมากราบไหว้เพื่อเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว มาทำบุญและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อและประเพณีทางพุทธศาสนาของชาวไทยเชื้อสายจีน ทุกวันจะมีผู้คนเข้ามาไหว้เทพเจ้าจำนวนมาก

ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ย

ศาลเจ้ามีความสำคัญมากต่อชาวจีนและชาวไทยเชื้อสายจีน การที่ชาวจีนอพยพเข้ามาประเทศไทยตั้งแต่อดีตจึงทำให้มีความเกี่ยวข้องของระหว่งไทยจีนหลายด้าน โดยเฉพาะด้านวัฒนธรรมและความเชื่อ ชาวจีนโพ้นทะเลจึงสร้างสัญลักษณ์ขึ้นเพื่อสืบสานความเชื่อเพื่อให้ที่อยู่และสภาพแวดล้อมคล้ายกับบ้านเกิด เมื่อคนจีนรวมตัวกันจึงเริ่มสร้างศาลเจ้าจีนตามความเชื่อของตน มีการสร้างศาลเจ้าจีนในกรุงเทพมหานครหลายแห่ง เพราะคนจีนศรัทธาเทพเจ้าหลายองค์ เทพเจ้าที่คนจีนนิยมกราบไหว้ ได้แก่ พระยูไล เจ้าแม่กวนอิม เจ้าแม่ทับทิม เจ้าพ่อกวนอู เจ้าพ่อเสื่อ เจ้าพ่อหั่งเจี๋ย เทพโป๊ยเซียน เทพเจ้าโชคลาภ และเทพเจ้าผู้กุมชะตา

เวอง หยูเซี่ยน (Weng, Yuxian) และ หวู ฉง (Wu Qiong) กล่าวถึงความสำคัญของศาลเจ้าจีนว่าศาลเจ้าจีนเป็นศาสนสถาน เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ปรากฏขึ้นพร้อมกับชาวจีนโพ้นทะเลที่อพยพมายังประเทศไทย สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พึ่งทางจิตใจหรือเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวจีนที่ห่างบ้านเกิดเมืองนอน²

¹ ถาวร ลิกชโกศล. (2560). *ความรู้เรื่องเซียมซีและเรื่องนารูจีน-ไทย*. หน้า 6.

² เวอง หยูเซี่ยน (Weng, Yuxian) & หวู ฉง (Wu Qiong). (2560). *基于泰国中式寺庙文化知识的数据库调查和分析—以泰国为例*. การสำรวจและรวบรวมองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมจีนที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้าจีนในประเทศไทย ผ่านฐานข้อมูลของไทย.

ศาลเจ้าจีนมีความผูกพันอย่างลึกซึ้งต่อความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนจีน ประยงค์ อนันทวงศ์กล่าวว่า “ศาลเจ้าจีนในเมืองไทยมีไม่น้อยกว่า 20,000 แห่ง ในย่านเยาวราชมีศาลเจ้าจีนจำนวนมาก เพราะมีคนจีนอาศัยอยู่หนาแน่น”¹ ศาลเจ้าสำคัญในย่านเยาวราชที่รู้จักทั่วไป เช่น ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ย ศาลเจ้าพ่อกวนอูที่ตลาดเก่าเยาวราช ระหว่างถนนที่เชื่อมต่อกันเจริญกรุงกับเยาวราช ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยเชื่อว่าเก่าแก่ที่สุดในเยาวราช เป็นศาลเจ้ามังกรเก่า มีชื่อเต็มว่า เล่งบ๊วยเอี้ยะเนี้ย ตั้งอยู่ที่ 125 ตรอกอิศรานูภาพ แขวงจักรวรรดิ บนถนนเจริญกรุง² คำว่าเล่ง (龍 lóng) แปลว่ามังกร บ๊วย (尾 wěi) แปลว่าหาง เอี้ย (爺 yé) แปลว่า เทพเจ้า ชื่อของศาลเจ้าแปลว่าหางมังกร แต่ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยตั้งอยู่ที่ท้องมังกรของย่านเยาวราช เป็นศาลเจ้าแต่จิ๋ว ตามป้ายจารึกของศาลเจ้าที่เขียนด้วยภาษาจีนระบุว่าสร้างขึ้นใน พ.ศ.2201 ประมาณ 300 กว่าปีแล้ว แม้เป็นศาลขนาดเล็กแต่ถือว่าเป็นศาลเจ้าแห่งแรกที่มีเทพเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยให้บูชาในกรุงเทพมหานคร

สถาปัตยกรรมของจีนจะแบ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบทางภาคเหนือและทางภาคใต้ เนื่องจากคนจีนที่อพยพเข้ามาเมืองไทยส่วนใหญ่มาจากจีนตอนใต้ ดังนั้น สถาปัตยกรรมของศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยจึงเป็นแบบจีนทางภาคใต้ “ในด้านสถาปัตยกรรมของศาลเจ้าจีนในไทย ส่วนประกอบหลักที่สำคัญประกอบด้วยส่วนฐาน อาคารและส่วนของหลังคา หลังคาเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะใช้แยกความต่างของสถาปัตยกรรมแบบจีนได้ “ซึ่งศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยใช้หลังคาแบบชานเหมินต้ง”³ โดยเอกลักษณ์ของหลังคาแบบนี้คือการทำหลังคาให้ตรงกลางสูงกว่าส่วนอื่น หลังคาจึงดูเหมือนความสูงไม่เท่ากัน และส่วนด้านข้างเป็นอาคารก่อผนังขึ้นไป ถ้าเข้าไปในศาลเจ้าแห่งนี้ สิ่งที่ต้องดูความสนใจคือเสา “เสาเป็นส่วนที่สำคัญสำหรับภายในของอาคาร เสาของศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยแบ่งเป็นหลายประเภท ได้แก่ เสารับชายคา เป็นเสาที่ตั้งอยู่ภายนอก เสาทอง เป็นเสาที่ตั้งอยู่หน้าเทพเจ้า”⁴ การตกแต่งเสาทองเป็นรูปมังกรพันรอบเสา ถือว่าเป็นการให้ความสำคัญกับองค์เทพประธานของศาลเจ้าแห่งนี้

“เนื่องจากศาลเจ้าแห่งนี้เป็นศาลเจ้าสร้างขึ้นโดยชาวแต่จิ๋ว เทพเจ้าของศาลเจ้าเป็นเทพเจ้าตามความเชื่อของลัทธิเต๋า”⁵ เทพเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยเป็นเทพประธาน มีความเชื่อว่าศาลเจ้า

¹ ประยงค์ อนันทวงศ์. (2540). *หล่นบนโต๊ะจีน*. หน้า 173.

² จิตรา ก่อนันทเกียรติ. (2555). *๒๐๐ศาลเจ้า อายุเกินร้อยปีทั่วไทย*. หน้า 36.

³ พรพรรณ จันทโรนานนท์. (2546). *วิถีจีน*. หน้า 91.

⁴ รุ่ง สุจินันท์กุล. (2542). *การศึกษาเพื่อเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์ศาลเจ้าในกรุงเทพมหานคร ที่สร้างขึ้นช่วงสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5*. หน้า 118.

⁵ จิตรา ก่อนันทเกียรติ. (2555). *เล่มเดิม*. หน้า 36.

เล่งบ๊วยเอี้ยนชวาศีเยนฮ้อเอี้ยฮั้ง ซึ่งเก่งเรื่องฮวงจุ้ย ฤกษ์ยาม คนที่เชื่อเรื่องฤกษ์ยามจึงมาสักการะ เป็นสิริมงคลและให้เทพเจ้าคุ้มครองเพื่อซื้อที่ดินหรือบ้าน ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ย เป็นศูนย์กลางการ ประกอบพิธีกรรมตามประเพณีในย่านเยาวราช ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นที่เคารพกราบไหว้ ของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะชาวไทยเชื้อสายจีน ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการค้าใน ย่านเยาวราชนิยมมากราบไหว้ที่ศาลเจ้าแห่งนี้ ขอให้การค้าเจริญก้าวหน้า ขอให้ค้าขายดี “ปัจจุบัน ศาลเจ้าแห่งนี้ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”¹

ที่ศาลเจ้าเล่งบ๊วยเอี้ยคนไทยเชื้อสายจีนนิยมมาสักการะ ฮวยกงฮวยมา (花公花妈 huā gōng huā mā) หรือพ่อชื่อแม่ชื่อที่คอยดูแลลูกหลานให้เติบโตแข็งแรง “ฮวยกงฮวยมาเป็น องค์เทพคุ้มครองเด็ก การบูชาเทพองค์นี้เป็นที่นิยมในสมัยก่อน ถ้าเด็กเลี้ยงยากก็จะขอตัวแดงจากเทพ องค์นี้ไปผูกให้เลี้ยงง่ายและปลอดภัย”² อีกทั้งคนจีนให้ความสำคัญกับพ่อชื่อแม่ชื่อจึงมีการ สักการะเป็นพิเศษในวันที่ 7 เดือน 7 ทางจันทรคติของจีน เพราะเป็นวันคล้ายวันเกิดของเทพฮว ยกงฮวยมา โดยให้เด็ก ๆ มาไหว้และขอพรให้ช่วยคุ้มครองเด็กให้เติบโตและปลอดภัย มีการโกนผม ไฟและเอาน้ำตาเทียนแดงมาป้ายที่ปากเด็กเป็นเคล็ด หมายถึงโชคดี จากนั้นนำไข่มี่สีแดงที่ไหว้ เจ้ามาวนที่ศีรษะของเด็ก เพื่อให้เลี้ยงง่ายแล้วแจกไข่มี่แดงให้ทุกคนในครอบครัว เหมือนเป็นการ แบ่งความสุข

การไหว้เจ้า

การไหว้เจ้าเป็นธรรมเนียมประเพณีที่ลูกหลานจีนปฏิบัติสืบทอดกันมา ตามความเชื่อ ว่าจะต้องไหว้เจ้าที่และไหว้บรรพบุรุษ เพื่อให้เป็นสิริมงคลและขอความสุขความเจริญแก่ครอบครัว การไหว้เจ้าที่วัดและศาลเจ้าสามารถไหว้ได้ตลอดทั้งปี แต่ช่วงที่นิยมที่สุดได้แก่ ช่วงตรุษจีน วันที่ ไม่ใช่วันชงและวันสำคัญของวัดและศาลเจ้า

1. ช่วงตรุษจีน ช่วงค้าในคืนสิ้นปี คนจีนจะไหว้เจ้าที่บ้าน เช่นไหว้ที่กง ไหว้ ตีजूเอี้ย เป็นต้น ตอนสายไปไหว้บรรพบุรุษ ก่อนถึงวันตรุษจีนคนไทยเชื้อสายจีนจะออกไปไหว้เจ้า เพื่อความเป็นสิริมงคล ผู้ใหญ่จะพาลูกหลานไปไหว้เจ้าที่ศาลเจ้าเพื่อขอโชคลาภจากเทพใหญ่เอี้ย มักไหว้ตั้งแต่ห้าทุ่มจนถึงเจ็ดโมงเช้า

¹ เนตรนภา แก้วแสงธรรม ยานเชโกวา. (2554). *ไหว้เทพเจ้า ๙ ศาลจีนมงคล*. หน้า 169.

² เนตรนภา แก้วแสงธรรม ยานเชโกวา. (2554). *เล่มเดิม*. หน้า 168-172.

2.วันที่ไม่ใช่วันชง วิธีดูวันชงโดยดูจากปฏิทินจีน จะระบุว่าในแต่ละวันปีนักษัตรอะไรไม่ถูกกับปีนักษัตรอะไร หากเป็นวันชงของตนก็ไม่ควรไปไหว้เจ้าในวันนั้น เพราะดวงชะตาอ่อนกำลัง หากออกไปข้างนอกอาจเกิดเรื่องไม่ดีได้ง่าย

3.วันสำคัญของวัดและศาลเจ้า ในแต่ละปีจะมีการจัดงานสำคัญในศาลเจ้า โดยทั่วไปมีดังนี้ วันสารททึงกระจาด วันเทศกาลหยวนเซียว วันฉลองตอบแทนบุญคุณเทพ วันฉลองวันเกิดเทพผู้เป็นประธานของวัดและศาลเจ้า วันฉลองวันเกิดเทพชั้นรองในวัดและศาลเจ้า เทศกาลกินเจ วันฉลองวันสร้างวัดและศาลเจ้า วันระลึกวันสิ้นพระชนม์ของเทพผู้เป็นองค์ประธานของวัดและศาลเจ้า¹

วันเหล่านี้ในแต่ละปีจะไม่ตรงกัน ต้องดูจากปฏิทินของจีน แต่การเตรียมของไหว้เจ้ามักจะคล้ายกัน ผลไม้เป็นของสำคัญที่ขาดไม่ได้ เพราะเสริมโภชนาการให้สมบูรณ์และแสดงความอุดมสมบูรณ์ “ผลไม้ของไหว้เจ้าที่คนจีนนิยมคือส้ม เพราะส้มตรงกับคำจีนว่า ไต๊กิก (大橘 dà jú) หมายถึงความโชคดี สีส้มทองเป็นสิริมงคล หมายถึงความเจริญรุ่งเรือง นิยมใช้ส้มไหว้เจ้าจำนวน 4 ลูก”² นอกจากส้มแล้วยังนิยมไหว้ด้วยแอปเปิ้ล ภาษาจีนคือ 苹果 (píng guǒ) สำเนียงคล้ายกับคำว่าผิงอัน ซึ่งหมายถึงสันติสุข เป็นผลไม้ที่ซื้อดี หาได้ง่าย มีคุณค่าทางอาหารสูง ถือเป็นผลไม้มงคลที่นิยมมาก

ส่วนกระดาษเงินกระดาษทองและดอกบัวทอง “ซึ่งเป็นการพับกระดาษไหว้เจ้าเป็นทรงบัวทอง ชาวจีนเชื่อว่า คนเราเมื่อเสียชีวิตแล้ว ไปอยู่ในโลกอีกใบหนึ่ง เรียกว่าอิมกัง (阴间 yīn jiān) ซึ่งเป็นหน้าที่ของลูกหลานที่จะต้องทำบุญส่งเงินทองไปให้บรรพบุรุษ กระดาษเงินกระดาษทองมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งทำสำหรับการเซ่นไหว้ที่แตกต่างกัน”³ หากไม่ใช่การไหว้บรรพบุรุษ จะไม่นิยมใช้ของคาวและเหล้า เพราะเทพเจ้าจีนส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเจ โดยเฉพาะเจ้าแม่กวนอิมจะไหว้ด้วยผลไม้และขนมเท่านั้น ขนมที่นิยมใช้ไหว้เจ้าคือ ขนมถ้วยฟู มีความหมายเป็นมงคล คือให้เฟื่องฟูและร่ำรวย มีโชคลาภ ขนมไหว้เจ้าจีนจะแตกต่างจากขนมที่ซื้อไปรับประทานที่บ้าน ทั้งซาลาเปา ขนมถ้วยฟูและขนมสาลี จะเขียนอักษรจีนสีแดงที่แปลว่าโชคดี เพื่อความเป็นสิริมงคล

สรุปได้ว่า การสร้างวัดและศาลเจ้า นอกจากเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวไทยเชื้อสายจีนแล้ว ยังมีบทบาทสำคัญต่อชุมชนอีกหลายด้าน เป็นสถานที่เรียนรู้ความเชื่อทางศาสนาและ

¹ เนตรนภา แก้วแสงธรรม ยานเชโกวา. (2554). *ไหว้เทพเจ้า ๙ ศาลจีนมงคล*. หน้า 38-41.

² เนตรนภา แก้วแสงธรรม ยานเชโกวา. (2554). *เล่มเดิม*. หน้า 17-18.

³ จิตรา กอนันทเกียรติ. (2544). *ทำเนียบเทพเจ้าของจีน*. หน้า 25.

การจัดงานพิธีสำคัญต่างๆ ในวัดและศาลเจ้าที่ย่านเยาวราชของทุกปี ช่วยสร้างความสามัคคีของชุมชนอีกด้วย วัดและศาลเจ้าจึงกลายเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของชาวไทยเชื้อสายจีน

1.2.2.3 ตลาดเก่า

ในย่านเยาวราชมีตลาดหลายแห่งเช่น ตลาดเก่าเยาวราช ตลาดสำเพ็ง ตลาดเล่งบ๊วยเอี้ย ตลาดมีความผูกพันกับวิถีชีวิตของชุมชน เป็นแหล่งค้าขายสินค้าหลากหลายชนิด ตลาดเก่าแก่ที่สุดในย่านเยาวราชคือ ตลาดเก่าชื่อจีนคือ เหล่าตักลัก (老叻叻 lǎo dā lè) ตั้งอยู่บนถนนเยาวราชบริเวณที่เป็นตำแหน่งท้องมังกร ปัจจุบันผู้ประกอบการถึงนักท่องเที่ยวต่างชาติชอบเดินทางมาซื้อของที่ตลาดเก่า เพราะสินค้ามีคุณภาพดีและราคาถูก

สมัยก่อนคนจีนโพ้นทะเลเข้ามาอาศัยและทำมาหากินในประเทศไทย ต่อมาเริ่มทำอาชีพค้าขายเป็นหลัก ตลาดเก่าในย่านเยาวราชเป็นตลาดที่มีประวัติผูกพันกับชาวไทยเชื้อสายจีนตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นตลาดสดเอกชนที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องมากกว่า 200 ปี “เมื่อก่อนชื่อว่าตลาดเจ้สัวเนียม ซึ่งเป็นการเรียกชื่อตามเจ้าของ เจ้สัวเนียมมีเชื้อสายจีนแท้ เตี้ย ได้ทำความดีความชอบให้กับทางราชการ และให้การช่วยเหลือพี่น้องชาวจีนเป็นอย่างดี จึงได้รับการแต่งตั้งเป็นตลาดเจ้สัวเนียม”¹

ตลาดเก่าเป็นแหล่งค้าขายอาหารสดและอาหารแห้งแหล่งใหญ่ของกรุงเทพมหานคร “เนื่องจากทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือทรงวาด จึงมีการพัฒนามาเป็นขายอาหารแห้งและสินค้านำเข้าคุณภาพดีจากประเทศจีน เช่น เห็ดหอม เป้าฮื้อ ปลิงทะเล หน่อไม้จีน หูฉลาม สมุนไพรจีน เป็นต้น”² ซอยตลาดเก่าเป็นตรอกเล็กๆ บริเวณปากซอยมีรถเข็นที่ขายผลไม้ตามฤดูกาล เป็นผลไม้ที่หาซื้อยากในที่อื่น เพราะส่วนมากเป็นผลไม้้นำเข้าจากต่างประเทศ เช่น องุ่นไซน์มีสคัส (Shine Muscat) เป็นองุ่นที่นำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่น เปลือกเป็นสีเขียวและไม่มีเมล็ด รสชาติหอมหวานและราคาถูกกว่าที่อื่น เดินเข้าไปตรอกเป็นร้านที่วางขายอาหารสดจากทะเล มีกุ้ง ปลาหมึก ปู ปลา หอย เป็นต้น ในช่วงเทศกาลสำคัญชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมมาซื้อหัวปลาทำเป็นอาหารนำไปไหว้เจ้าเพื่อเป็นสิริมงคล มีร้านขายอาหารแห้ง เช่น ผลไม้แห้ง กระเพาะปลาแห้ง พูทราจีนอบแห้งและมีใบชาแห้งประเภทต่างๆ ที่นำเข้ามาจากประเทศจีน เป็นร้านขายอาหารสำเร็จรูปและขนม อาหารสำเร็จรูปส่วนมากเป็นไส้กิ้น แส้ก๊วย หอยจ๊อและลูกชิ้นปลา ส่วนร้านขายขนมที่มีชื่อเสียงในตลาดเก่าคือร้านขนมหวานป่าเตี้ย ที่ร้านมีขนมหวานไทยหลาย

¹ สุดารา สุจฉายา. (2549). ลูกจีน หลานมอญ ในกรุงเทพฯ. หน้า 62.

² ยอดแก้ว อักษร. (2544). กินอร่อยย่านเยาวราช. หน้า 17.

ชนิด เช่นเป็ยกปุ่น รับประทานคู่กับเนื้อมะพร้าวหอม และลอดช่องเย็น มีรสชาติหวานและกลิ่นหอม บริเวณท้ายซอยเป็นร้านขายของใช้ มีร้านขายของเล่นสำหรับเด็ก ร้านขายเครื่องเขียน ร้านขายเสื้อผ้า สินค้ามีหลากหลายประเภท คุณภาพดีและราคาถูก บริเวณตลาดเก่ามีร้านขายของฝากขึ้นชื่อและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมาก ที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือร้านลิ้มจิงเฮียง สินค้าที่ได้รับความนิยมคือประเภทหมูแผ่น หมูหย็อง หมูหย็องอัดแท่ง กุนเชียง เป็ดอบน้ำผึ้งและทุเรียนกวน ส่วนร้านหลินเยาวราช ตั้งอยู่ระหว่างถนนเยาวราชกับซอยตลาดเก่า เป็นร้านสร้างใหม่ให้ทันสมัยมากขึ้น ในร้านมีสินค้าหลากหลายชนิด ทั้งชา กาแฟ วัตถุดิบอาหารเครื่องปรุงรส รวมทั้งของกินและของใช้ เป็นร้านขายของฝากที่น่าสนใจร้านหนึ่งในย่านเยาวราช

สรุปได้ว่า ตลาดเก่ามีความสำคัญต่อชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน คำขายสินค้าหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นสินค้าผลิตที่ไทยหรือนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนในย่านเยาวราชสามารถทำมาหากินด้วยการค้าขาย อีกทั้งตลาดเก่าเยาวราช

สามารถสะท้อนการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนที่สำคัญไว้เป็นอย่างดี มีลูกหลานสืบทอดวัฒนธรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ตลาดเก่าเยาวราชจึงเป็นตลาดที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในย่านเยาวราชมาแต่โบราณ

1.2.2.4 ร้านอาหารในย่านเยาวราช

เยาวราชเป็นแหล่งรวมอาหารช่วงเวลาเช้า กลางวันและกลางคืน มีอาหารอร่อยให้เลือกมากมาย มีร้านอาหาร ภัตตาคารและอาหารริมทางตลอด 24 ชั่วโมงในบริเวณท้องมังกร เพื่อสะท้อนให้เห็นความอุดมสมบูรณ์ของย่านเยาวราช

“เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของไทย ทำให้มีวัตถุดิบในการปรุงอาหารชั้นเลิศ ทั้งข้าวหอมมะลิ พืชผักผลไม้และเนื้อสัตว์ต่างๆ โดยเฉพาะอาหารทะเล ประเทศไทยผลิตอาหารทะเลติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก”¹ ดังนั้น อาหารที่ย่านเยาวราชมีคุณภาพดีและราคาค่อนข้างสูง อาหารจีนที่อยู่ในย่านเยาวราชส่วนใหญ่เป็นอาหารแต้จิ๋วตามบรรพบุรุษจีนที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาในประเทศไทย “อาหารจีนทางใต้ได้ชื่อว่าเป็นอาหารที่อร่อยที่สุดโดยเฉพาะแต้จิ๋ว เนื่องจากมีความสมบูรณ์ทางด้านพืชพันธุ์ธัญญาหารมากกว่า และยังได้เปรียบที่ได้อาหารสดจากทะเล”²

¹ ประวิทย์ พันธุโรจน์. (2545). *คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เส้นไหมเมืองจิว ทำเลมังกรทอง*. หน้า 152.

² ประวิทย์ พันธุโรจน์. (2545). *เล่มเดิม*. หน้า 155.

เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2560 สำนักข่าว ซีเอ็นเอ็น(CNN)¹ จัดอันดับให้ กรุงเทพมหานคร เป็น“สวรรค์แห่งอาหารริมทาง”หรือเมืองที่มีอาหารริมทาง (Street Food) ดีที่สุดในโลก โดยจัดอันดับให้กรุงเทพมหานครเป็น 1 ใน 23 เมืองที่มีอาหารริมทางดีที่สุดในโลก² โดย ย่านเยาวราชเป็นแหล่งอาหารริมทางที่ดีที่สุดในกรุงเทพมหานคร ทั้งภัตตาคาร ร้านห้องแถว ร้านข้างถนน มีให้เลือกชิมหลากหลายราคาและหลากหลายประเภทอาหาร มีตั้งแต่เมนูธรรมดาคือ ก๋วยเตี๋ยวคั่ว ก๋วยจั๊บน้ำใส บะหมี่จับกั๋ง หอยทอด ข้าวมันไก่ และเมนูขึ้นชื่อคืออาหารทะเล หูฉลามและรังนกเป็นต้น ทั้งยังมีขนม เช่น ต้มช้ำ แป๊ะก๊วย เกาลัด มีขายทั้งกลางวันไปจนถึง กลางคืน ถนนเยาวราชจึงเป็นแหล่งรวมอาหารอร่อย

หากถึงตอนค่ำคืนในเวลาตั้งแต่ 2 ทุ่มถึงตี 2 ย่านเยาวราชประดับด้วยป้ายไฟ สีฉล้นสวยงาม ทั้งสองฝั่งของถนนเยาวราชเต็มไปด้วยอาหารริมทาง “อาจเป็นเพราะถนนช่วงนี้เป็นทำเลทองมังกรร้านอาหารตามบาทวิถีจึงขายดี”³ ตั้งแต่สี่แยกทรงสวัสดิ์ถึงสี่แยกราชวงศ์ ยังมีร้านอาหารจำนวนมาก พ่อค้าแม่ค้าใช้รถเข็นใส่อาหารและขายที่สองฝั่งของถนนเยาวราช มีขนมหวาน ต้มช้ำกวางตุงน้ำชา เมื่อถึงหัวมุมถนนเยาวราช มีร้านขายอาหารทะเลที่ชื่อว่า T&K ซีฟู้ด หรือซีฟู้ดเสื่อเขียว เนื่องจากพนักงานของร้านนี้ใส่ชุดทำงานสีเขียว ร้านนี้เปิดบริการมากกว่า 20 ปี เสิร์ฟอาหารซีฟู้ดสดและใหม่ทุกวัน ขายในราคาไม่แพง รับประทานซีฟู้ดพร้อมน้ำจิ้มรสเด็ด น้ำจิ้มของร้านนี้ได้รับความนิยมทั้งในหมู่ชาวไทยและชาวต่างชาติ มีอยู่สองแบบคือแบบสีแดง มีรสชาติเผ็ดเปรี้ยวหวาน อีกแบบหนึ่งคือสีเขียวเป็นน้ำจิ้มซีฟู้ด เมนูที่ร้านนี้เน้นอาหารทะเลเป็นหลัก เช่น ปูอบวุ้นเส้นกุ้งเผา ปลาหมึกหนึ่งมะนาว ต้มยำทะเล เมนูที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ ปลาทอดสมุนไพร ปลา กะพงทอดให้เป็นสีเหลืองและกรอบ ราดเครื่องสมุนไพร ข่า ตะไคร้ พริก มะนาว

ย่านเยาวราชมีร้านอาหารเปิดตลอด 24 ชั่วโมง ขายอาหารจานเดียว อาหารซีฟู้ดและอาหารริมทางขายด้วยรถเข็น ป้ายไฟสีสวยมีตลอดทั้งถนน ทำให้อ่านเยาวราชเหมือน มังกรทองที่ไม่เคยหลับไหลและแสดงให้เห็นว่าเป็นย่านที่อุดมสมบูรณ์

1.2.3 สถานที่สำคัญของย่านเยาวราชในบริเวณทางมังกร

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาสถานที่สำคัญของย่านเยาวราชในบริเวณทางมังกร โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ร้านขายยาจีนและร้านกาแฟ

¹ ซีเอ็นเอ็น (CNN) ย่อมาจาก เคเบิล นิวส์ เน็ตเวิร์ก (Cable News Network) เป็นเครือข่ายโทรทัศน์เคเบิล ที่เสนอข่าวสารตลอด 24 ชั่วโมง.

² ซีเอ็นเอ็น(CNN) . (2560). *World's 23 best for street food*.

³ ประวิทย์ พันธุวิโรจน์. (2545). *คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เส้นไหมเมืองจิว ทำเลมังกรทอง*. หน้า 160.

1.2.3.1. ร้านขายยาจีนในย่านเยาวราช

ชาวจีนรู้จักวิธีการแพทย์และนำยามารักษาโรค รักษาสุขภาพมาเป็นเวลานาน ปัจจุบันการแพทย์แผนจีนและยาจีนแพร่หลายไปทั่วโลก “ยาจีนจะรวมไปถึงยาสมุนไพร สัตว์ และแร่ธาตุต่างๆ ในจำนวนนี้ ยาสมุนไพรจะมีอยู่หลากหลายมากที่สุด และใช้กันอย่างกว้างขวางมากที่สุดในกลุ่มยา 3 ตัวนี้ ด้วยเหตุนี้ ยาจีนจึงถูกเรียกเหมารวมว่าเป็น ยาสมุนไพรจีน”¹ ยาสมุนไพรจีนเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษจีนที่ใช้สืบทอดกันมา การใช้ยาสมุนไพรจีนในการบำบัดโรคและอาการเจ็บป่วยเล็กๆ เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของชาวจีนและชาวไทย

ยาสมุนไพรจีนเน้นการรักษาจากต้นเหตุ การรักษาตามแพทย์แผนจีนจะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ความผิดปกติทางด้านร่างกาย หลังจากนั้นจึงเลือกใช้สมุนไพรจีนที่เหมาะสมเพื่อรักษา และปรับสมดุลของร่างกายให้กลับมามีสุขภาพปกติ ซึ่งเป็นข้อแตกต่างสำคัญเมื่อเทียบกับการรักษาแบบแพทย์แผนปัจจุบันที่เน้นการรักษาอาการปลายเหตุ การรักษาตามแพทย์แผนจีนโดยใช้สมุนไพรจีนหรือเครื่องปั้นยาจีน สามารถรักษาอาการผิดปกติของร่างกาย เช่น อาการปวดหัว เป็นหวัด ความดันโลหิตสูง ลดความกังวล ช่วยให้ผ่อนคลาย ช่วยลดปัญหาด้านผลข้างเคียงต่อร่างกายจากการทานยาตามแพทย์แผนปัจจุบัน

ย่านเยาวราชเป็นแหล่งร้านขายยาจีนและสมุนไพร เนื่องจากชาวจีนมีชื่อเสียงในการรักษาโรคด้วยยาจีนที่มีมานานหลายพันปี ปัจจุบันชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมรับประทานสมุนไพรจีนเพื่อดูแลสุขภาพ ร้านขายยาจีนในย่านเยาวราช เป็นร้านขายยาสมุนไพรเก่าแก่ เริ่มดำเนินกิจการมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน เอกลักษณะของร้านเหล่านี้คือ การรักษาวิธีดำเนินกิจการที่เป็นรูปแบบดั้งเดิม ร้านขายยาจีนที่ย่านเยาวราชมีความสัมพันธ์กับชุมชนมาก คนไทยเชื้อสายจีนในเยาวราชและคนไทยจากที่อื่นต่างมาซื้อยาจีนที่นี่ ลูกค้านำซื้อยาจะมีทั้งมาปรึกษา นำตำรามาเองหรือให้ร้านจัดยาให้ ภายในร้านจะมีตู้ไม้เก็บยาขนาดใหญ่ ซึ่งมีลิ้นชักสำหรับเก็บยา ร้านขายยาจีนในย่านเยาวราช ตั้งอยู่ในซอยที่ติดกับบริเวณสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน สถานีวัดมังกร จำหน่ายสมุนไพรจีนทั้งสดและแห้ง สำหรับร้านขายเครื่องยาจีนและสมุนไพรย่านเยาวราชที่น่าสนใจ ได้แก่ ห้างขายยาจีนเฮงฮวด อยู่ตรงข้ามวัดมังกรกมลาวาส ห้างขายยาจีนหลีเซียง ศูนย์จำหน่ายสมุนไพรและยาจีนทุกชนิด ตั้งอยู่ริมถนนเจริญกรุงฝั่งตรงข้ามตลาดเล่งบ๊วยเอี้ย ร้านลิ้มซุ่นแซโฮสถ อยู่ในซอยเปล่งนามติดกับสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร จำหน่ายสมุนไพรจีนสด-แห้ง น้ำจับเลี้ยง น้ำแช่เจ้าจู้ซึ่งเป็นน้ำสมุนไพรเขียว ทำจากสมุนไพรต่างๆ ต้มรวมกัน²

¹ มอนเทจ คัลเชอร์. (2551). *ประตูสู่วัฒนธรรมจีน = Gateway to Chinese culture*. หน้า 224.

² หน้าทอง ทองเจือ. (2558). *เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ*. หน้า 112-113.

ร้านขายยาเจ้ากรมเป็อ เป็นร้านขายยาจีนและสมุนไพรจีนเก่าแก่อย่านเยาวราช เริ่มดำเนินกิจการมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน “ร้านเจ้ากรมเป็อมีความสัมพันธ์กับชุมชนมาก คนไทยเชื้อสายจีนในเยาวราชและคนไทยจากที่อื่นต่างก็มาซื้อยาที่ร้านเจ้ากรมเป็อ”¹ ภายในร้านมีตู้เก็บยาเป็นไม้ขนาดใหญ่และหนึ่งลิ้นชักสามารถเก็บยาได้ 4 ชนิด ด้านหน้าลิ้นชักแต่ละลิ้นชักจะมีชื่อยาเขียนกำกับไว้ เพื่อให้หมอเห็นอย่างชัดเจน ภายในลิ้นชักแบ่งเป็น 4 ช่องสำหรับเก็บยา 4 ชนิด ด้านบนตู้มีภาชนะเก็บยาหลายชนิด มีทั้งเป็นยาที่อยู่ในกระป๋องแบบกลม แบบเหลี่ยมและถุง ผู้ป่วยที่มาซื้อยาต้องนั่งรอรับบัตรคิวเพื่อเรียกตามลำดับ หลังจากปรึกษากับหมอแล้ว จึงนำไปสั่งยาไปจัดยา มีแผนกจัดยาตามตำราของร้าน เป็นแผนกที่ต้องจัดยาทันทีเมื่อผู้ป่วยเข้ามาสั่ง แผนกบดยาจะบดยาตามคำสั่งของหมอ และห่อเป็นถุงๆ

ร้านเจ้ากรมเป็อมีชื่อเสียงตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน มีการรักษาการจักระบบยาเฉพาะตัว ปัจจุบัน ชาวไทยและชาวจีนที่อาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานคร นิยมซื้อยาสมุนไพรจีนที่ย่านเยาวราช เพราะเป็นแหล่งค้าขายยาสมุนไพรจีนและยาสมุนไพรจีนนำเข้าจากประเทศจีน มีคุณภาพดี ดังนั้น จึงมีชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวนมากนิยมมาซื้อยาสมุนไพรจีนที่ย่านเยาวราชเพื่อรักษาสุขภาพ

1.2.3.2 ร้านกาแฟในย่านเยาวราช

ร้านกาแฟเป็นสถานที่พักผ่อนที่ดี อันที่จริงในย่านเยาวราช ไม่ใช่เพียงบริเวณทางมังกรมีร้านกาแฟ ร้านกาแฟมีอยู่ตลอดทั้งถนนเยาวราช แต่ส่วนมากจะอยู่ในบริเวณทางมังกร เพื่อให้ผู้ที่มาเที่ยวที่ย่านเยาวราชหรือมาไหว้เจ้า สามารถมีที่พักผ่อนได้ กาแฟเป็นสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ การดื่มกาแฟเป็นวัฒนธรรมของประเทศตะวันตก ในสมัยก่อน ย่านเยาวราชมีร้านกาแฟไม่ถึง 10 ร้าน แต่ในปัจจุบัน ย่านเยาวราชมีร้านกาแฟจำนวนมาก ช้างในร้านบรรยากาศสไตล์มีหลากหลายรูปแบบ ประเภทของอาหารและขนมที่เสิร์ฟของร้านมีหลายชนิด ร้านกาแฟที่ได้รับความนิยมในย่านเยาวราชทั้งหมดมี 5 ร้าน ได้แก่ ร้านหลงโถวกาแฟ ร้าน 真真 JingJing ร้าน 南豆腐 ร้าน 松德 และ ร้านเอี้ยะแซ

ร้านหลงโถวกาแฟเป็นร้านกาแฟร้านหนึ่งที่มีชื่อเสียงในย่านเยาวราช ช้างในร้านสร้างตามแบบ “จีนโมเดิร์น” นำเสนอความเป็นจีนโบราณที่มีเสน่ห์ จุดเด่นของร้านคือการออกแบบพื้นที่ด้วยการดีไซน์ที่นั่งให้ซ้อนสลับฟันปลา 2 ชั้น มีบันไดให้ไต่ขึ้นลง ส่วนเมนูอาหารเป็นติ่มซำ เช่น ซาลาเปาลาวา ขนมจีบหลงโถว เค้กเกาลัดและชุดติ่มซำหลากหลายชนิด

¹ สุภางศ์ จันทวานิช. (2559). สำนึก ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ. หน้า 520.

ร้าน 真真 JingJing อยู่ข้างๆ ตึกแถวเก่าในซอยเจริญกรุง 14 มีบรรยากาศสไตล์ฮ่องกง ชื่อร้าน JingJing ภาษาไทยคือจริงๆ ซึ่งมีความหมายตรงกับภาษาจีน 真真 เมนูที่มีชื่อเสียงของร้านนี้คือไอศกรีม เพราะเจ้าของร้านเล่าถึงที่มาของ JingJing ว่าเกิดจากความชอบทานไอศกรีมส่วนตัวอยู่แล้ว และเคยทำไอศกรีมจำหน่ายตามงานต่าง ๆ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องไอศกรีมเป็นอย่างดี อีกทั้ง ด้วยชื่อของร้านหมายถึงจริงๆ เจ้าของร้านนี้อยากทำคอนเซ็ปต์ร้านไอศกรีมที่สมจริงที่สุด ไม่แต่งสีและกลิ่นสังเคราะห์ และนำเสนอรสชาติแท้ ๆ ของวัตถุดิบ ด้วยเหตุนี้ไอศกรีมที่ร้านจึงไม่หวานมาก เพราะเน้นรสชาติจากวัตถุดิบจริง ๆ

ร้าน 南豆腐 ภาษาไทยเรียกว่า ร้านน้ำเต้าหู้ ในวัฒนธรรมของจีน อาหารเข้าคนจีนภาคใต้จะนิยมกินปาตองโกกับน้ำเต้าหู้ ร้านจะตกแต่งไปด้วยภาพวาดวิถีชีวิตสมัยก่อนพร้อมด้วยโต๊ะไม้รับรองที่ดูเป็นสไตล์เก่าแก่ ในร้านไม่เพียงแค่น้ำเต้าหู้กับปาตองโก บัลดอยน้ำขิง เต้าฮวยกับเต้าทึงได้รับความนิยมเหมือนกัน

ร้าน 松德 ตั้งอยู่ที่ใจกลางย่านตลาดเก่าเยาวราช ใกล้กับทางออกที่ 3 ของรถไฟฟ้าใต้ดินสถานีวัดมังกร คำว่า 松德 เป็นภาษาจีนกลาง แปลว่า ผู้หญิงแกร่งที่น่าค้นหา บรรยากาศภายในที่ตกแต่งในสไตล์จีนร่วมสมัย โดดเด่นด้วยโคมไฟจีนสีแดงที่ห้อยลงมาจากเพดานทรงสูง ส่วนเมนูอาหาร มีทั้งอาหาร เครื่องดื่ม และขนมทานเล่นสไตล์จีน เมนูขนมที่ทางร้านภูมิใจนำเสนอคือ สามก๊ก ซึ่งเป็นขนมกุยช่ายสูตรลับของทางครอบครัว

ร้านกาแฟที่ดังกล่าวทั้ง 4 ร้าน เป็นร้านกาแฟสมัยปัจจุบัน ส่วนร้านเอี้ยะแซ เป็นร้านเก่าแก่ ร้านแห่งนี้ติดริมถนนพาดสายที่จะเชื่อมไปถนนเยาวพานิช เป็นร้านขนาด 2 ห้อง ในร้านติดป้ายที่เขียนว่า “เอี้ยะแซ 60 ปี กาแฟดี” เพื่อยืนยันความยาวนานของร้าน แต่แท้จริงแล้วร้านนี้เปิดมายาวนานกว่า 80 ปี มีสโลแกนว่า ในร้านประดับด้วยภาพเขียนโบราณสมัยถนนเยาวราชยังมีรถแจ็ก รถสามล้อและรถราง สำหรับโต๊ะนั่งในร้านจะเป็นลักษณะโต๊ะกลมและเก้าอี้แบบโบราณ มีป้ายเมนูอยู่ข้างฝา บรรยากาศภายในร้านเต็มไปด้วยลูกค้ำ ส่วนมากเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนมากกว่าชาวไทย ลูกค้ำคุยกันโดยใช้ภาษาแต้จิ๋วมากกว่าใช้ภาษาไทย พื้นที่สำหรับชงกาแฟอยู่ด้านซ้ายของร้าน ผู้ชงกาแฟใช้ถุงผ้ามาชงกาแฟ วิธีชงขนมปังเป็นวิธีโบราณโดยใช้เตา

ร้านเอี้ยะแซเป็นร้านให้บริการกาแฟ “คั่วสดๆ ชงใหม่ๆ วันต่อวัน” ตามสโลแกนที่เขียนอยู่กับป้ายชื่อร้าน “สิ่งที่โดดเด่นและมีความหมายสำหรับชุมชนจีนย่านนี้ คือร้านนี้ยังทำหน้าที่เป็นสภากาแฟของคนในชุมชนนี้มาอย่างต่อเนื่อง ลูกค้ำที่มาชุมนุมนั้น อาวุโสขึ้นตามวันเวลา เพราะเป็นลูกค้ำหน้าเดิมเสียเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นที่นี้จึงเปรียบเสมือน สภากาแฟร่วม

สมัย”¹ ในปัจจุบัน ร้านเอี้ยะแซกกลายเป็นตราสินค้าที่เป็นสัญลักษณ์กาแฟจีนโบราณที่เป็นที่รู้จักทั่วไป

1.3 เทศกาลสำคัญในย่านเยาวราช

ปัจจุบันเทศกาลสำคัญของจีนในไทยมี 8 เทศกาลคือ ตรุษจีน หยวนเซียว เซ็งเม้ง ตวนอู่ สารทจีน ไหว้พระจันทร์ กินเจ และตั้งใจี๊ยะ ย่านเยาวราชเป็นแหล่งที่มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมจำนวนมาก โดยเฉพาะเทศกาลงานประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีน เทศกาลสำคัญคือ เทศกาลตรุษจีน เทศกาลกินเจและเทศกาลสารทจีน

1.3.1 เทศกาลตรุษจีน

ตามปฏิทินจันทรคติของจีนอยู่ในช่วงวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนอ้าย เป็นช่วงเวลาที่ย้ายผ่านจากฤดูหนาวเข้าสู่ฤดูใบไม้ผลิ เป็นเทศกาลที่สำคัญของชาวจีน เป็นการเริ่มต้นปีใหม่ “ประเพณีตรุษจีนมีในราชสำนักไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เรียกชื่อว่า การพระราชทานกุศลเลี้ยงพระตรุษจีน เนื่องจากชาวจีนที่เข้ามาทำมาหากินที่เมืองไทยได้นำหมู ไก่ เป็ด และของไหว้ต่างๆ มาถวายรัชกาลที่ 3”²

เทศกาลตรุษจีนในไทยส่วนมากตามคตินิยมของชาวจีนแต่จิว แบ่งเป็น 3 วัน ได้แก่ วันจ่าย วันไหว้และวันถือ วันจ่ายคือวันก่อนสิ้นปี 1 วัน ถ้าซื้อสิ่งของยังไม่เรียบร้อย สามารถทำให้เสร็จก่อนร้านค้าหยุดยาวช่วงตรุษจีน ซึ่งในวันนี้จะงดจะติดยาวในย่านเยาวราช วันไหว้หมายถึง การไหว้ในสิ้นปี จะเป็นการไหว้เจ้าที่ในตอนเช้า ตามด้วยการไหว้บรรพบุรุษในตอนสาย “ส่วนการไหว้วันตรุษจีนเรียกว่า การไหว้วันชีวิติตสำหรับผู้ที่เคร่งครัดนิยมมาก”³ ส่วนวันถือคือวันตรุษจีน โดยถือการว่าในวันนี้ทุกคนจะพูดและทำแต่สิ่งที่เป็นมงคล เช่นไม่มีการพูดว่ากัน แต่จะกล่าวคำอวยพร “ซินเจียยู่อี่ ซินนี้ฮวดไช้”(春节如意 恭喜发财 chūn jié rú yì gōng xǐ fā cái) ภาษาไทยแปลว่า ขอให้โชคดีปีใหม่ แต่ก่อนวันจ่ายมีพิธีกรรมเรียกว่า ส่งเจ้าขึ้นสวรรค์ เจ้าที่ไหว้ส่งขึ้นสวรรค์คือเจ้าเตาไฟ จีนแต่จิวเรียกว่าเจ้าซิ่ง(灶神 zào shén) “สถิตอยู่ที่เตาใหญ่ซึ่งติดตั้งประจำอยู่ในครัว นอกจากมีหน้าที่จดบันทึกและรายงานความดีและความชั่วของมนุษย์ต่อสวรรค์

¹ สุรางค์ จันทวานิช. (2559). *สำหัง ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ*. หน้า 333.

² ประวิทย์ พันธุโรจน์. (2545). *คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เสน่ห์เมืองจิว ทำเลมังกรทอง*. หน้า 204

³ จิตรา กอนันท์เกียรติ. (2549). *ตั้ง หน้า ก๊วย*. หน้า 30.

แล้ว ชาวจีนยังเชื่อว่า ท่านเป็นเทพกำกับชีวิตมีอิทธิพลต่อการเกิดและตาย มีอำนาจประทานบุตรหลานแก่มนุษย์ด้วย”¹

วันสำคัญที่สุดของเทศกาลตรุษจีนในเมืองไทยคือวันไหว้ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีตามปฏิทินจีน ตอนเช้าจะไหว้เหล่าเอี้ย (老爺 lǎo ye) คำนี้หมายถึงเจ้านาย สถานที่ไหว้เหล่าเอี้ยมีอยู่สองที่คือ ที่หิ้งเจ้ารวมกับที่ตี้จู้ (地主 dì zhǔ) นอกจากนี้ยังมีเจ้านายอื่นที่เคารพ เช่นศาลปู่ย่าทั้ง ซึ่งเป็นเทพผู้คุ้มครองชุมชน เทพเจ้าอีกท่านที่ชาวไทยเชื้อสายจีนในย่านเยาวราชนิยมไหว้ในตรุษจีนคือ ไฉ่ซิ้งเอี้ย (财神爷 cái shén yé) เป็นเทพแห่งทรัพย์สินหรือโภคทรัพย์ เป็นเทพเจ้าที่แยกย้ายออกมาจากฮก (福 fú) คำนี้หมายถึงบุญวาสนา ความร่ำรวยและความสมบูรณ์

พิธีกรรมหลากหลายตามความเชื่อของแต่ละบ้าน เทศกาลตรุษจีนสิ้นสุดเมื่อวันที่ 15 คือเทศกาลโคมไฟซึ่งชาวจีนเรียกว่าเทศกาลหยวนเซียว ในเทศกาลนี้ นอกจากไหว้พระและเทพเจ้าแล้ว คนจีนยังนิยมไหว้บรรพบุรุษของครอบครัวที่เสียชีวิตแล้ว และไปไหว้เทพเจ้าที่วัดจีนและศาลเจ้าจีน นอกจากนี้ ชาวจีนยังจัดการแสดง เพื่อตอบแทนเทพเจ้าที่ให้การพิทักษ์รักษา ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กก็ต้องไปไหว้เจ้า มีการมอบเงินมงคลที่เรียกว่าเต๊ะเอี้ยเพื่อนำไปสู่ความโชคดีในปีต่อไป²

ตรุษจีนเป็นเทศกาลที่แพร่หลายมาก แม้คนไทยที่ไม่มีเชื้อสายจีน มาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในช่วงตรุษจีน โดยเฉพาะที่ย่านเยาวราช แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย และ ฤทธิชัย เตชะมัทธนันท์ศึกษาเทศกาลตรุษจีนเยาวราช สรุปว่า เทศกาลตรุษจีนเยาวราชมีพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่าสองร้อยปีที่ผ่านมา เยาวราชจึงเป็นจุดหมายสำคัญที่จะใช้เป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจจากทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน เทศกาลตรุษจีนเยาวราชมีชื่อเสียงมากในระดับนานาชาติ³ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยเรื่องย่านไชน่าทาวน์เยาวราช: พื้นที่การนำเสนออัตลักษณ์เชิงซ้อนของวัฒนธรรมความเป็นจีนในสังคมไทยร่วมสมัย สรุปว่าตรุษจีนได้รับความนิยมจากชาวไทยเชื้อสายจีนในย่านเยาวราชเป็นอย่างมาก ในช่วงปีพ.ศ.2555-2558 มีการจัดงานเทศกาลตรุษจีนในย่านเยาวราช แบ่งได้เป็น 3 พื้นที่คือบริเวณซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ พื้นที่มีจัดนิทรรศการความรู้ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปในทุกปี เช่น นิทรรศการความหลากหลายของผู้คนในย่านเยาวราช นิทรรศการความรู้เรื่องเทศกาลตรุษจีนและพื้นที่การตลาด มีทั้งเวทีกิจกรรมการแสดง

¹ ถาวร ลิกขโกศล. (2557). *เทศกาลจีนและการเซ่นไหว้*. หน้า 172.

² บุญยิ่ง ไร่สุขสิริ. (2543). *ความเป็นมาของวัดจีนและศาลเจ้าจีนในประเทศไทย*. หน้า 40.

³ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, ฤทธิชัย เตชะมัทธนันท์. (2557). *เทศกาลตรุษจีนเยาวราช: ภูมิหลังและพัฒนาการ*.

และการละเล่น การจัดงานและกิจกรรมต่างๆ สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

1.3.2 เทศกาลกินเจ

เมื่อถึงเดือนตุลาคมของทุกปี ตามถนนหนทางในกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะย่านเยาวราช จะพบเห็นคนที่ใส่ชุดสีขาวไปไหว้พระไหว้เจ้าตามวัด โรงเจหรือตามศาลเจ้าจีน ทั้งร้านขายอาหารตามถนนหนทางจะปักธงสีเหลือง บนผนังมีอักษรจีนตัวหนึ่งซึ่งอ่านออกเสียงตามสำเนียงจีนแต้จิ๋วว่า แจ ถือเป็นเครื่องหมายบ่งบอกว่าเทศกาลกินเจเริ่มแล้ว

คำว่าแจคือตามสำเนียงของชาวจีนแต้จิ๋ว ตามเสียงที่แพร่หลายว่า เจ ในภาษาจีนกลางออกเสียงเป็นจาย (齋 zhāi) “คำว่าเจ ในภาษาจีนมีความหมายทางพุทธศานา มหายานว่า อุโบสถ กินเจหมายถึงการกินอาหารก่อนเที่ยง”¹ หากรับประทานอาหารหลังเที่ยงจะเรียกว่ากินเจไม่ได้ ชาวจีนจะใช้เวลา 10 วันเพื่อทบทวนตัวเอง ซึ่งต้องบริสุทธิ์สมบูรณ์ทั้งกายและอารมณ์ คือ งดรับประทานเนื้อสัตว์กับสวดมนต์ทำจิตใจให้แจ่มใส พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานอธิบายความหมายของคำว่าเจพร้อมให้นิยามว่าอาหารที่ไม่ปรุงด้วยเนื้อสัตว์ และผักบางชนิด เช่น กระเทียม กุยช่ายและผักชีเป็นต้น ตามนิยามหลักการกินเจต้องงดผักกลิ่นฉุน ในภาษาไทยเก่าเรียกอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ว่า กระจยาบวช พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้นิยามคำนี้ว่า กระจยาบวชคือเครื่องกินไม่เจือด้วยของสดคาว “เครื่องกระจยาบวชที่คนไทยใช้ไหว้เจ้าไหว้ผีตามปกติคือ ขนมต้มแดง ขนมต้มขาว ก๋วยจั๊บน้ำหวาน นียายอิงพงศาวดารจีนรุ่นเก่ามักแปลคำกินเจว่า ถือศีลกินกระจยาบวช คำมังสวิรัตเป็นคำที่เกิดขึ้นในยุคหลัง”²

สอดคล้องกับประยงค์ อนันทวงศ์อธิบายว่า “การกินเจ คือ การไม่กินของคาวหรือของที่ได้มาจากสัตว์ เจในที่นี้มี 2 ความหมาย คือ ไม่มีคาวและอีกความหมายหนึ่ง คือ การถือศีล”³ ดังนั้น การกินเจจึงหมายถึงการตั้งใจทำความดี ไม่กินเนื้อสัตว์ เทศกาลกินเจมีการเผยแพร่สู่เมืองไทยเพราะชาวแต้จิ๋วที่อพยพจากฮกเกี้ยนนำมาเผยแพร่ เนื่องจากการทำพิธีในเทศกาลกินเจนิยมใช้สีเหลือง ซึ่งถือเป็นสีของพระเจ้าแผ่นดิน ดังนั้น สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการกินเจ จะใช้สีเหลือง

ปัจจุบันเทศกาลกินเจในประเทศไทยมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ไม่เฉพาะแต่ชาวไทยเชื้อสายจีนเท่านั้นที่กินเจ ยังมีคนไทยจำนวนมากที่เข้าร่วมกินเจในช่วงเทศกาล ไม่ว่าจะ

¹ ประวิทย์ พันธุวิโรจน์. (2545). *คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เสหน้เมืองจิว ทำเลมังกรทอง*. หน้า 212.

² ถาวร สิกขโกศล. (2557). *เทศกาลจีนและการเซ่นไหว้*. หน้า 448.

³ ประยงค์ อนันทวงศ์. (2532). *นิยายปลายตะเกียบ*. หน้า 172.

เป็นการรักษาสุขภาพหรือรักษาประเพณีวัฒนธรรม ย่านเยาวราชเป็นแหล่งที่มีงานเทศกาลกินเจเก่าแก่แห่งหนึ่งของประเทศไทยเพราะมีโรงเจเก่าแก่จำนวนมาก การจัดงานเทศกาลกินเจมีกิจกรรมเชิงการตลาดดึงดูดนักท่องเที่ยว ปัจจุบันเมื่อถึงเทศกาลกินเจ ย่านเยาวราชจัดเป็นแหล่งแสงบุญและแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย

1.3.3 เทศกาลสารทจีน

เทศกาลสารทจีนเป็นเทศกาลสำคัญของลัทธิขงจื้อ พุทธศาสนา ศาสนาเต๋า และชาวบ้าน ภาษาแต้จิ๋วเรียกว่าจงหยวนเจี๋ย (中元节 zhōng yuán jié) ยังนิยมเรียกว่ากู่เจี๋ย แปลว่าเทศกาลผี ตรงกับวันกลางเดือน 7 ตามจันทรคติของจีน เทศกาลสารทจีนมีประเพณีสำคัญและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องหลายประการ คือ ให้อุทิศเจ้าจงหยวน ให้อุทิศบรพบุรุษ ให้อุทิศไม่มีญาติ ลอยโคมและทิ้งกระดาษ

เทพจงหยวนเป็นเทพประจำเทศกาลสารทจีน ชื่อเต็มว่า “จงหยวนต้าต้อธิบดีแห่งคืบเพ็ญกลาง หรือ ตั๊กวนต้าต้อ- ธรณีสมหาเสนาธิบดี”¹ มีหน้าที่ควบคุมดูแลภูเขาศาและแม่น้ำ เจ้าที่ประจำเมืองทุกเมือง วัน 15 ค่ำเดือน 7 ท่านจะลงมาตรวจบัญชีชั่วดีของมนุษย์แล้วประทานอภัยให้ ซึ่งผู้คนจึงกินเจ ทำพิธีเช่นสรวงบูชาท่าน เพื่อขออภัยโทษจากท่านให้ทั้งแก่ตัวเองและวิญญาณบรรพชน การเซ่นไหว้บรรพชนเป็นประเพณีเก่าแก่ เพราะชาวจีนถือระบบวงศ์ตระกูลเป็นเรื่องสำคัญ เป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมจีน

ชาวจีนยังนิยมจัดงานทิ้งกระดาษในเทศกาลนี้ นอกจากการเซ่นไหว้ส่วนตัวของแต่ละครอบครัวแล้ว ยังมีพิธีกรรมของส่วนรวมแต่ละชุมชนอีกด้วย งานการทิ้งกระดาษเพื่อให้อุทิศวิญญาณที่ไม่มีญาติ เนื่องจากในวัฒนธรรมจีนให้ความสำคัญมากในเรื่องความกตัญญู เทศกาลสารทจีนมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความกตัญญูและนับถือบรรพบุรุษ คนจีนมีความเชื่อว่าเป็นวันสารทจีน เทพเจ้าที่รับผิดชอบแผ่นดินโลกจะลงมาจากสวรรค์เพื่อมาตรวจดูความดีและความชั่วของมนุษย์ ผีจะได้รับการปล่อยเพื่อให้มารับส่วนบุญ การทำบุญทิ้งกระดาษมีอาหาร เสื้อผ้าและสิ่งของที่ทำได้ด้วยกระดาษเงินและกระดาษทองนำไปเผาเพื่อให้ผีและคนที่เสียชีวิตแต่ไม่มีญาติ

“เทศกาลสารทจีนในไทยเป็นเทศกาลใหญ่คู่กับตรุษจีน 2 เทศกาลนี้แพร่หลายในไทยมาช้านาน”² เทศกาลสารทจีนในย่านเยาวราชมีกิจกรรมไหว้เพียงวันเดียวคือวันกลางเดือน 7 การไหว้ตอนเช้าไหว้เจ้าทั้งหมดเหมือนตรุษจีน ช่วงสายจะนิยมไหว้บรรพชน ของไหว้เหมือนกับ

¹ ถาวร สิกขโกศล. (2557). *เทศกาลจีนและการเซ่นไหว้*. หน้า 378.

² ถาวร สิกขโกศล. (2557). *เล่มเดิม*. หน้า 391.

เทศกาลตรุษจีน ในช่วงปลายจะไหว้ฮ่อเฮียตี้ ก่อนไหว้ผู้ใหญ่จะให้เด็ก ๆ ถือธูป เดินไปปักตามถนน
หนทางจากที่ไกลเข้ามาหาบ้าน เด็ก ๆ จะสนุกกับกิจกรรมมาก

สรุปว่าเทศกาลนี้เกิดจากการไหว้บรรพชนและผีไม่มีญาติของจีนโบราณ
ผสมผสานกับการบูชาเทพเจหงวน แต่จุดมุ่งหมายของเทศกาลนี้คือไหว้บรรพชนและผีไร้ญาติมี
คุณธรรมเรื่องความกตัญญูต่อบรรพชน ภาษาจีนคือคำว่าเซี่ยว (孝 xiào) และความเมตตากรุณา
ภาษาจีนคือคำว่าเหวิน (仁 rén) ในปัจจุบันมีคนนิยมเรียกว่าเจหงวนผู้ตู้ (中元普渡 zhōng
yuan pǔ dù) หมายถึง “เทศกาลเจหงวนโปรดเปตชนให้พ้นบาป”¹ ทำให้ผู้คนไม่ลืมสาระสำคัญ
ของเทศกาลนี้ว่าอยู่ที่การเกื้อกูลผู้อื่น กตัญญูต่อครอบครัว

2. การใช้อินโฟกราฟิกส์

อินโฟกราฟิกส์เป็นเครื่องมือนำเสนอข้อมูลด้วยกราฟิกสวยงามและได้รับความนิยม
แพร่หลายในปัจจุบัน เพราะเข้าใจง่ายและไม่ต้องใช้เวลามาก ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยแบ่งประเด็น
การศึกษาเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอินโฟกราฟิกส์ การออกแบบอินโฟกราฟิกส์ และการ
ใช้อินโฟกราฟิกส์ในการเรียนการสอน

2.1 ความรู้เกี่ยวกับอินโฟกราฟิกส์

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะศึกษา 2 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของอินโฟกราฟิกส์และ
องค์ประกอบของอินโฟกราฟิกส์

2.1.1 ความหมายของอินโฟกราฟิกส์

แอนเน็ต แลัมป์ (Annette Lamb) นิยามอินโฟกราฟิกส์ว่า เป็นคำที่มาจากคำว่าอินฟอร์
เมชันกราฟิกส์ (Information Graphics) หมายถึง การนำข้อมูลหรือสารสนเทศมานำเสนอเป็น
รูปภาพที่ทำความเข้าใจได้ง่าย โดยใช้ภาพประกอบ สัญลักษณ์และตัวอักษร มาประกอบกันผ่าน
กระบวนการออกแบบและการจัดวางองค์ประกอบของภาพ เพื่อให้ได้รูปภาพหรือกราฟิกส์ที่
สามารถใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจข้อมูลนั้นได้ง่าย มีความน่าสนใจ แม้ข้อมูลนั้นจะมีความ
ซับซ้อน²

¹ ถาวร สิกขโกศล. (2557). *เทศกาลจีนและการเวียนไหว้*. หน้า 392.

² แอนเน็ต แลัมป์ (Annette Lamb). (2014). *Infographic part 1: Invitations to Inquiry*. PP 54-58.

จรงค์ เทศนาอธิบายความหมายของอินโฟกราฟิกส์ว่า คือการนำข้อมูลหรือความรู้มา สรุปลงในลักษณะของกราฟิก และนำเสนอข้อมูลด้วยกราฟิกที่สวยงาม สะดุดตา เพื่อสร้างความ แตกต่างและดึงดูดความสนใจ มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ใช้เวลารวดเร็วและชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้ชม เข้าใจความหมายของข้อมูลทั้งหมดได้โดยไม่ต้องมีผู้นำเสนอมาช่วยขยายความเข้าใจอีก¹

ซึ่งสอดคล้องกับอาศิรา พนารามให้ความหมายว่า อินโฟกราฟิกส์หมายถึงนำการภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหวมาผสมกับข้อมูลและสารสนเทศ เปลี่ยนสถิติ ความรู้ ตัวเลขที่ซับซ้อนเป็น เนื้อหาที่เข้าใจง่ายและไม่ใช้เวลามากเพราะเป็นการจัดการข้อมูลตัวเลขและตัวอักษรให้กลายมา เป็นภาพที่สวยงาม ซึ่งทักษะทางด้านอินโฟกราฟิกส์นั้นจำเป็นต้องจัดระเบียบข้อมูลที่มากและ หลากหลายให้จบได้ในภาพเดียว²

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า อินโฟกราฟิกส์มาจากคำในภาษาอังกฤษสอง คำคือ Information และ Graphic คำแรกหมายถึงสารสนเทศหรือข้อมูลที่ค้นคว้าไว้แล้ว ส่วนคำที่ 2 เป็นคำที่ใช้เรียกภาพประกอบต่างๆ ซึ่งปรากฏในมุมมองที่หลากหลาย อินโฟกราฟิกส์คือ การ นำเสนอข้อมูลหรือความคิดในลักษณะที่เป็นภาพที่สวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม และ เป็นการแสดงข้อมูลหรือความรู้ที่ผ่านการสรุปย่อแล้วเป็นแผนภาพ เพื่อให้เนื้อหาหรือข้อมูลที่ ต้องการนำเสนอสามารถอ่านและเข้าใจได้ง่าย

2.1.2 องค์ประกอบของอินโฟกราฟิกส์

สไปร์ สตูดิโอ (Spyre Studios) อธิบาย องค์ประกอบของอินโฟกราฟิกส์ว่ามี 3 องค์ประกอบได้แก่ องค์ประกอบที่หนึ่งคือ สิ่งที่มองเห็น (Visual) องค์ประกอบที่สองคือ เนื้อหา (Content) โดยในส่วนนี้ประกอบไปด้วยสถิติและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ผ่านการประมวลผลและ นำมาใช้ประกอบภาพเพื่ออธิบายและสร้างความเข้าใจ ส่วนองค์ประกอบที่สามคือ ความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงข้อมูลที่เป็นเนื้อหาที่นำเสนอผ่านภาพและ จัดเป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะการใส่เนื้อหาและภาพต่างๆ เพื่อกระตุ้นการคิดและองค์ความรู้ที่ ต้องการ³

ซึ่งสอดคล้องกับเบเวอริรี่ อี เครน (Beverley E. Crane) แบ่งองค์ประกอบของอินโฟ กราฟิกส์ทั้งหมดมี 3 องค์ประกอบได้แก่ สิ่งที่มองเห็น (Visual) เนื้อหา (Content) และ ความรู้ (Knowledge) แต่อธิบายส่วนสิ่งทีมองเห็นอย่างละเอียดว่า เนื่องจากมนุษย์รับข้อมูลต่างๆจากการ

¹ จรงค์ เทศนา. (2557). อินโฟกราฟิกส์ (Infographics). หน้า 28.

² อาศิรา พนาราม. (2556). อินโฟกราฟิกส์. หน้า 15.

³ Spyre Studios. (2012). *The Anatomy of an Infographic: 5 Steps to Create a Powerful Visual*. PP 12-14.

มองเห็น การสัมผัส การได้ฟัง การได้กลิ่นและการได้ลิ้มรสทั้ง 5 อย่าง แต่จะสามารถรับข้อมูลได้อย่างมีความหมายมากที่สุดคือจากการมองเห็น อีกทั้งส่วนของการสร้างความรู้ธิบายว่าเนื้อหาที่นำเสนอผ่านภาพซึ่งอาจปรากฏหรือไม่ได้ปรากฏในอินโฟกราฟิกส์ทั้งหมดก็ได้ แต่เป็นความคิดวิเคราะห์หรือคิดต่อยอดจนออกมาเป็นความรู้ที่ผ่านความคิดและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งแล้ว¹

ดังนั้น องค์ประกอบของอินโฟกราฟิกส์ก็คือสิ่งที่มองเห็น เนื้อหาและความรู้ ต้องประกอบด้วยภาพข้อความที่ใช้ประกอบหรือบรรยายที่ผ่านการวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการนำเสนอ

2.2 การออกแบบอินโฟกราฟิกส์

ก่อนที่จะสร้างอินโฟกราฟิกส์ ต้องรู้จักวิธีการออกแบบอินโฟกราฟิกส์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษา 3 ประเด็น ดังนี้ ประเภทของอินโฟกราฟิกส์ รูปแบบของอินโฟกราฟิกส์ และขั้นตอนการจัดอินโฟกราฟิกส์

2.2.1 ประเภทของอินโฟกราฟิกส์

เฉลิมวรรณ ยกเลื้อนแบ่งอินโฟกราฟิกส์เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. แบบภาพนิ่ง (Static infographic) หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่จัดทำเพื่อตีพิมพ์ในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ หรือจัดทำขึ้นในรูปแบบของรูปภาพอิเล็กทรอนิกส์ เช่น แผ่นพับ ภาพประกอบ หรือเป็นส่วนหนึ่งในบทความในหนังสือพิมพ์ เป็นต้น มีลักษณะ เป็นภาพที่นำเสนอข้อมูลแบบตายตัว

2. แบบภาพเคลื่อนไหว (Motion graphic) หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่จัดทำขึ้นในรูปแบบภาพเคลื่อนไหว เป็นประเภทที่ทันสมัย สามารถสร้างเป็นภาพกราฟิกให้มีการเคลื่อนไหวได้ หากสามารถสลับเหมือนภาพยนตร์ ช่วยให้การนำเสนอข้อมูลมีความน่าสนใจกว่าแบบภาพนิ่ง แต่การออกแบบจะยากกว่า

3. แบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive infographic) หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่จัดขึ้นในรูปแบบสื่อประสม อาจใช้ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวประกอบกัน เหมาะกับข้อมูลที่ซับซ้อนและจำนวนมาก ผู้สร้างสามารถแก้ไขและปรับปรุงเนื้อหาได้²

¹ เบเวอรี่ อี คราน (Beverly E. Crane). (2012). *Infographics: A Practical Guide for Librarians*. PP 38-42.

² เฉลิมวรรณ ยกเลื้อน. (2555). *สร้าง infographic อย่างไร*. หน้า 34.

ส่วน เอ็ดเวิร์ด(Edwards, J) แบ่งอินโฟกราฟิกส์เป็น 3 ประเภท ประเภทที่หนึ่งคือ อินโฟกราฟิกส์ที่นำเสนอโดยใช้การมองเห็นข้อมูลเป็นหลักผ่านกรนำเสนอข้อมูลหรือเป็นการนำเสนอข้อมูลเป็นภาพ ประเภทที่สองคือ อินโฟกราฟิกส์ที่นำเสนอโดยใช้การเล่าเรื่องเป็นหลักผ่านกระบวนการสื่อสารแบบเล่าเรื่อง ประเภทสุดท้ายคืออินโฟกราฟิกส์ที่นำเสนอโดยใช้วิธีการทั้ง 2 แบบดังที่กล่าวมาแล้ว¹

จากเนื้อหาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า อินโฟกราฟิกส์แบ่งตามวิธีการใช้และลักษณะข้อมูลที่จะนำเสนอ จะเน้นข้อมูลเป็นหลักหรือนำเสนอโดยใช้การเล่าเรื่องเป็นหลัก ก่อนนำไปใช้ควรเลือกวิธีที่เหมาะสมกับเนื้อหา

2.2.2 รูปแบบของอินโฟกราฟิกส์

อินโฟกราฟิกส์มีรูปแบบหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ออกแบบ โดยดูจากเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ คาร์ลีย์ เฟน(Carley Fain) แบ่งรูปแบบของอินโฟกราฟิกส์เป็น 7 รูปแบบ ได้แก่

- 1.อินโฟกราฟิกส์ที่แสดงรายการหัวข้อ (Listed) ใช้สำหรับเล่าเรื่องที่มีหลายหัวข้อ
- 2.อินโฟกราฟิกส์แสดงข้อมูลเปรียบเทียบ (Versus) ใช้สำหรับเปรียบเทียบข้อมูลสองอย่างหรือมากกว่าสองอย่าง
- 3.อินโฟกราฟิกส์แสดงข้อมูลแผนผัง (Flowchart) ใช้สำหรับแสดงเส้นทางแผนผังข้อมูล
- 4.อินโฟกราฟิกส์ภาพประกอบบทความ (Visualized Article) ใช้สำหรับนำเสนอข้อมูลเนื้อหาบทความด้วยภาพ
- 5.อินโฟกราฟิกส์แสดงแผนที่ (Map) ใช้สำหรับแสดงข้อมูลสถานที่
- 6.อินโฟกราฟิกส์แสดงข้อมูลด้วยภาพ (Data Visualization) ใช้สำหรับนำเสนอข้อมูลด้วยภาพประเภทต่างๆ
- 7.อินโฟกราฟิกส์ที่แสดงข้อมูลตามลำดับเวลา (Timeline) ใช้สำหรับนำเสนอข้อมูลที่แบ่งออกเป็นช่วงเวลาเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความเปลี่ยนแปลง²

¹ เอ็ดเวิร์ด (Edwards, J). (2012). *The Benefits of Infographics*. P6.

² คาร์ลีย์ เฟน (Carley Fain). (2013). *The marketer's guide to infographics pretty and pretty useful: How to create awesome infographics*.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอธิบายรูปแบบของอินโฟกราฟิกส์
ดังนี้¹

1.รูปแบบอธิบายข้อมูล เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับการนำเสนอบทความหรืองานเขียน
แต่วิธีนำเสนอมีหลายแบบ ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาและข้อมูลนำมาสร้างเป็นอินโฟกราฟิกส์ ใช้
เพื่อสรุปบทความและเลือกประเด็นก่อนนำเสนอ

2.รูปแบบแจกแจงข้อมูล หมายถึงการเลือกข้อมูลหนึ่งและแบ่งเป็นหลายประเด็น
เหมาะกับการเล่าเรื่องที่มีหัวข้อหลักหัวข้อเดียวแต่แบ่งเป็นหลายหัวข้อย่อย

3.รูปแบบเปรียบเทียบข้อมูล หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่เปรียบเทียบข้อมูลสองชุด
เพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างอย่างชัดเจน

4.รูปแบบแสดงสถิติหรือผลสำรวจ หมายถึง อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้ตัวเลขหรือแผนภูมิ
เป็นส่วนประกอบ เพื่อแสดงสถิติหรือผลสำรวจ ส่วนมากเป็นการถ่ายทอดข้อมูลที่ได้จากงานวิจัย
ต่างๆ

5.รูปแบบแสดงลำดับขั้นตอนของข้อมูล หมายถึงการอธิบายข้อมูลที่ละขั้นตอน
เหมาะกับการเล่ากระบวนการ เช่นขั้นตอนการทำงานขององค์กร รูปแบบนี้มักเลือกหัวข้อที่
น่าสนใจ ที่ผู้อ่านอยากรู้ทีละขั้นตอน ส่วนใหญ่ใช้ตัวเลขช่วยแสดงลำดับขั้นตอนด้วย

6.รูปแบบแสดงความเชื่อมโยงของข้อมูล หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่ใช้แสดงข้อมูลซึ่ง
เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน แต่ไม่ได้มีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอน มักใช้เส้นเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ

7.รูปแบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่เหมาะสมกับเรื่องราวที่
เกิดขึ้นตามลำดับเวลา ส่วนใหญ่มักใช้กับการพัฒนาของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักใช้ตัวเลขแสดงลำดับ
เวลา

8.รูปแบบแสดงข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่แสดงข้อมูลอย่างใด
อย่างหนึ่งโดยอิงกับแผนที่ต่างๆ

9.รูปแบบผสมผสาน หมายถึงอินโฟกราฟิกส์ที่ผสมหลายรูปแบบ ใช้รูปแบบต่างๆที่
เหมาะกับการอธิบายข้อมูล ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาและข้อมูลง่ายขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ตามรายวิชาออนไลน์ การออกแบบ Infographic ของ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และใช้รูปแบบที่ 9 เป็นรูปแบบหลัก โดยนำ

¹ รายวิชาออนไลน์จาก Thai mooc คือ ระบบการศึกษาแบบเปิดที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วไป
สามารถเข้าเรียนผ่าน อินเทอร์เน็ตได้.

รูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาและข้อมูลมาสร้างเป็นอินโฟกราฟิกส์ แสดงข้อมูลและเนื้อหาให้ผู้อ่าน
อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 ขั้นตอนการจัดอินโฟกราฟิกส์

จอร์จ สมิธ (Josh Smith) ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบนำเสนอขั้นตอนการจัดทำอินโฟ
กราฟิกส์ไว้ดังนี้

1.การรวบรวมข้อมูล (Gathering data) โดยการรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง
และหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เข้าใจภาพรวมของเรื่องราวนั้นๆ คัดเลือกข้อมูลที่รวบรวมมาแต่ที่ยัง
ไม่เป็นระเบียบ และหลังจากทราบเป้าหมายของการทำอินโฟกราฟิกส์นั้นแล้ว สามารถตัดสินใจได้
ว่าต้องการข้อมูลแบบไหนและการออกแบบเป็นแบบไหน

2.การอ่านข้อมูลที่รวบรวม (Reading everything) โดยการอ่านข้อมูลที่รวบรวม
มาแล้วทั้งหมดอย่างละเอียดเพื่อเห็นภาพรวมของประเด็นสำคัญและนำเนื้อหาสำคัญของเรื่องไป
สร้างอินโฟกราฟิกส์

3.การค้นหาวีธีการเล่าเรื่อง (Finding the narrative) โดยการเล่าเรื่อง ควรค้นหาวีธี
เล่าเรื่องที่ดึงดูดความสนใจ เพื่อช่วยอธิบายกระบวนการ นำเสนอแนวโน้มหรือสนับสนุนแนวคิด
บางประการ

4.การระบุปัญหาและความต้องการ (Identifying problems) เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว
นำมาตรวจสอบความถูกต้อง อาจมีบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับหัวข้อหรือประเด็นที่ต้องนำเสนอ
ควรมีการอธิบายเพื่อระบุปัญหาที่แท้จริง เพื่อจัดทำข้อมูลและภาพให้สอดคล้องและน่าสนใจมาก
ที่สุด เพื่อให้ข้อมูลและภาพสามารถอธิบายได้ด้วยตัวเองและสร้างความโดดเด่นให้กับเรื่องที่
ต้องการจะถ่ายทอด

5.การสร้างลำดับโครงสร้างข้อมูล (Creating a hierarchy) การจัดลำดับขั้นตอนของ
ข้อมูลใช้ในการสรุปข้อมูล

6.การออกแบบโครงสร้างข้อมูล (Building a wireframe) ควรแบ่งข้อมูลเป็นลำดับ
และออกแบบโครงสร้างข้อมูลทั้งหมด เพื่อนำเสนอข้อมูลสำคัญและภาพที่ตามลำดับขั้นตอนที่วาง
ไว้

7.การเลือกรูปแบบสื่อ (Choosing a format) อาจใช้แผนภูมิ กราฟ ผังกระบวนการ
แผนที่ หรือ ลำดับเลขให้เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่

8. การกำหนดภาพและหัวข้อให้สอดคล้อง (Determining a visual approach) ขึ้นอยู่กับลักษณะของอินโฟกราฟิกส์ ซึ่งเลือกใช้ได้หลากหลาย ผู้ออกแบบควรผสมผสานวิธีการใช้กราฟ แผนภาพและแผนผัง

9. การกลั่นกรองและทดลองใช้ (Refining and testing) เมื่อออกแบบอินโฟกราฟิกส์เสร็จแล้ว ควรทดลองใช้เมื่อสร้างอินโฟกราฟิกส์เสร็จแล้ว ทำการตรวจสอบอีกครั้งว่าข้อมูลและภาพทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่

10. การนำไปใช้จริง (Releasing it into the world) โดยการนำไปใช้จริงด้วยการเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ และสามารถปรับปรุงการทำอินโฟกราฟิกส์ในครั้งต่อไป¹

ส่วนน้ำมนต์ เรื่องฤทธิ์กำหนดกระบวนการจัดทำอินโฟกราฟิกส์ 6 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนหนึ่งคือการวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึงวิเคราะห์หัวข้อวัตถุประสงค์ เนื้อหาและกำหนดหัวเรื่อง ขั้นตอนที่สองเป็นการสรุปแนวคิด (Conceptual Design) โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนแรกมาสรุปเป็นแนวคิดการออกแบบ ขั้นตอนที่สามจะเป็นการออกแบบ (Design) โดยใช้โปรแกรมที่เหมาะสมกับรูปแบบ หลังจากนั้นจึงถึงขั้นตอนที่สี่คือการพัฒนาและนำไปใช้ (Implement) โดยนำสื่อที่สร้างขึ้นไปใช้กับผู้ชมและปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบ ขั้นตอนที่ทำคือ ประเมินผล (Evaluate) ประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นจากผู้ชม ขั้นตอนสุดท้ายคือเผยแพร่ (Share)²

การใช้อินโฟกราฟิกส์เป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อสร้างความน่าสนใจ ความเข้าใจ และการจดจำ พัชรา วาณิชวสินทำวิจัยเรื่อง “ศักยภาพของอินโฟกราฟิกส์ในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้” จากผลงานวิจัยพบว่า การใช้ภาษาภาพช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และช่วยจดจำเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว การใช้อินโฟกราฟิกส์เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สร้างความชัดเจนและความเข้าใจ สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการเล่าเรื่อง การนำสื่ออินโฟกราฟิกส์ไปประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้จึงช่วยให้สื่อสารได้ดียิ่งขึ้นและนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ³

จากงานวิจัยเรื่อง อินโฟกราฟิกส์กับการออกแบบสื่อการสอน น้ำมนต์ เรื่องฤทธิ์สรุปผลงานวิจัยว่า “อินโฟกราฟิกส์เป็นการประมวลผลข้อมูล ตัวเลข ตัวหนังสือ มานำเสนอในลักษณะของกราฟิกโดยอาจเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว เข้าใจได้ง่ายในเวลารวดเร็ว สามารถสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจด้วยตนเองโดยไม่ต้องขยายความอีก”⁴ จากงานวิจัยพบว่า สื่อการสอนที่มีคุณค่าช่วย

¹ จอช สมิธ (Josh Smith). (2012). *10 Steps to Designing an Amazing Infographic*. PP 16-17.

² น้ำมนต์ เรื่องฤทธิ์. (2560). *อินโฟกราฟิกส์กับการออกแบบสื่อการสอน*. หน้า 26.

³ พัชรา วาณิชวสิน. (2558). *ศักยภาพของอินโฟกราฟิกส์ในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้*. หน้า 33-37.

⁴ น้ำมนต์ เรื่องฤทธิ์. (2560). *เล่มเดิม*. หน้า 58.

เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้นและประหยัดเวลาด้วย สื่อการสอนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ในปี พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้กำหนดให้ประเทศไทยเข้าสู่ Thailand 4.0 ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในยุค Thailand 4.0 จึงจะต้องมีรูปแบบทันสมัย

สรุปได้ว่า อินโฟกราฟิกส์ประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นข้อมูล (Information) และส่วนที่เป็นกราฟิก (Graphic) อินโฟกราฟิกส์มีคุณสมบัติที่โดดเด่นในการสื่อสารผ่านการผสมผสานภาพและข้อความอย่างลงตัวและเน้นเฉพาะส่วนสำคัญ การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อถ่ายทอดความรู้เป็นวิธีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ การสร้างสื่อด้วยอินโฟกราฟิกส์ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อมูลง่ายขึ้น ดึงดูดความสนใจและเพิ่มความพึงพอใจและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

2.3 การใช้อินโฟกราฟิกส์ในการเรียนการสอน

สื่อการสอนช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปัจจุบันอินโฟกราฟิกส์ได้รับความนิยมและนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษา ผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอน

ปิยพงษ์ ราชศรีกล่าวว่า “การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้สอนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการสอนและวิธีสอนที่หลากหลาย”¹ ซึ่งสอดคล้องกับจรงค์ เทศนา กล่าวว่า “เทคโนโลยีที่มีการนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพนั้น อินโฟกราฟิกส์เป็นหนึ่งในนวัตกรรมที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะสามารถช่วยทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย โดยการนำข้อมูลสรุปเป็นสารสนเทศในลักษณะเป็นกราฟิกที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ดูแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน”² สรุปได้ว่า อินโฟกราฟิกส์เป็นการแปลงข้อมูลจำนวนมากให้เป็นภาพ การนำอินโฟกราฟิกส์มาช่วยสร้างสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาความรู้ได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนสุภาพร นะมะมะกะกล่าวว่า “การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่เป็นรูปแบบของการบรรยายจากแบบเรียนที่มีเนื้อหาเยอะและมีความซับซ้อน เนื้อหาในบางเรื่องมีรายละเอียดมากจนทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ และบางครั้งสาเหตุที่เกิดจากเวลาในห้องเรียนที่มี

¹ ปิยพงษ์ ราชศรี. (2559). การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก วิชาเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้นสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3. หน้า 42.

² จรงค์ เทศนา. (2557). อินโฟกราฟิกส์ (Infographics). หน้า 34.

อยู่อย่างจำกัด ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาหรือจำไม่ได้เนื้อหา”¹ ซึ่งปวันรัตน์ ศรีพรหมได้สรุป ประโยชน์ที่ได้จากการประยุกต์ใช้อินโฟกราฟิกส์ในการสร้างสื่อการสอน ดังนี้ “อินโฟกราฟิกส์ช่วย สร้างความน่าสนใจให้แก่ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาเรียนได้ดีและนานยิ่งขึ้น ช่วยให้ ผู้เรียนสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนการสอนได้มากขึ้น อีกทั้ง สื่อการสอนอินโฟกราฟิกส์ สามารถนำไปใช้กับการสอนในพื้นที่ห่างไกล ผู้เรียนยังสามารถ เรียนรู้ด้วยตนเองได้ง่าย โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้สอนอธิบายเนื้อหาการเรียน”² สรุปได้ว่า การเรียนรู้ ด้วยสื่อการสอนที่ใช้อินโฟกราฟิกส์ ต่างจากเรียนรู้ด้วยสื่อการสอนที่มีตัวอักษรอย่างเดียว จะช่วย ดึงดูดความสนใจผู้เรียน กระตุ้นการเรียนการสอน เรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สามารถประหยัดเวลาการเรียน และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

งานวิจัยของอารดา คงวัฒน์³ กล่าวถึงการประยุกต์ใช้อินโฟกราฟิกส์กับการสอน ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศให้นักเรียนชาวไทย ช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ เนื่องจากอินโฟกราฟิกส์เป็นสื่อที่ช่วยเสริมความเข้าใจภาษาต่างประเทศได้ การประยุกต์ใช้อินโฟกราฟิกส์ในการสอนภาษาให้ชาวต่างชาติ จะพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ เข้าใจของนักเรียนชาวไทย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชาวไทยมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น หลังจากใช้สื่อการอ่านที่ประกอบด้วยอินโฟกราฟิกส์และผู้เรียนสามารถนำเสนอข้อมูลแนวคิดที่ได้ จากการอ่านผ่านอินโฟกราฟิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นอินโฟกราฟิกส์จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า อินโฟกราฟิกส์ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการ นำเสนอความรู้หลายด้านผ่านกระบวนการ ออกแบบ วิเคราะห์ และสร้างเป็นภาพกราฟิกประกอบ ข้อความเพื่อเสริมความเข้าใจ มีรูปแบบและสีสันที่ดึงดูดตา ทำให้อินโฟกราฟิกส์ได้รับความนิยม มากในปัจจุบัน สื่อการเรียนการสอนที่ประกอบอินโฟกราฟิกส์ มีประโยชน์ต่อผู้เรียนให้เข้าใจข้อมูล เนื้อหาได้ง่าย รวดเร็วมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าอินโฟกราฟิกส์เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ และพัฒนาทักษะการอ่าน ผู้วิจัยจึงสนใจนำ

¹ สุภาพร นระมาณะกะ. (2562). การพัฒนาสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่งเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ECT Journal* 16(1),4-6.

² ปวันรัตน์ ศรีพรหม. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับอินโฟกราฟิกส์ เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์เรื่อง พันธะเคมีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. หน้า 48-52.

³ อารดา คงวัฒน์. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). ผลของการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือร่วมกับ อินโฟกราฟิกที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 14(2), 1-12.

อินโฟกราฟิกส์ประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยอวราช
สำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

หลังจากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับเขาวราช และการใช้อินโฟกราฟิกส์ ผู้วิจัยนำความรู้เกี่ยวกับเขาวราชสร้างเป็นชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินคุณภาพและประเมินค่าดัชนี IOC และทดลองกับกลุ่มทดลอง เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยทดลองแบบ One shot experimental case study โดยทดลองกับกลุ่มเป้าหมายเพียงกลุ่มเดียว เทียบเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด¹ โดยการวัดผลพิจารณาจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละบทจำนวน 8 บทและแบบทดสอบหลังเรียน

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัยคือ นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยเหวินชาน (Wen Shan University) ซึ่งยินดีเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 9 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ และแบบวัดความพึงพอใจ มีรายละเอียด ดังนี้

¹ ปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์. (2561). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง: การประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ. หน้า 41.

3.1 ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับ ผู้เรียนชาวจีน

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีน การลงภาคสนามในย่านเยาวราช การแบ่งบทเนื้อหา การสร้างชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเยาวราช

3.1.2 ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทยจำนวน 9 คน ข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับเยาวราช มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. เนื้อหาเกี่ยวกับเยาวราชในตำราเรียนภาษาไทย
2. ต้องการความรู้ด้านใดเกี่ยวกับเยาวราชในปัจจุบัน
3. ต้องการรูปแบบตำราเรียนภาษาไทยลักษณะใด

ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นว่า ตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเยาวราช เนื้อหาส่วนใหญ่กล่าวถึงความสำคัญและความเป็นมาของเยาวราช ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการเรียนรู้สถานที่และร้านอาหารยอดนิยมเยาวราช รวมถึงวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีน ส่วนด้านรูปแบบตำราเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการตำราเรียนที่มีภาพประกอบจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาเรียนมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ผู้วิจัยลงภาคสนามในย่านเยาวราชจำนวน 4 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่ 20 มกราคม พ.ศ.2563

ครั้งที่ 2 วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ.2563

ครั้งที่ 3 วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2563

ครั้งที่ 4 วันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2563

ผู้วิจัยสรุปรายละเอียดจากการลงภาคสนามได้ดังนี้

ตาราง 1 การสรุปข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนามย่านเยาวราช

สถานที่	การเก็บข้อมูล	ข้อมูลที่ได้
ศูนย์ประวัติเยาวราช ชั้น 2 วัดไตรมิตรวิทยาราม	- เก็บข้อมูลเกี่ยวกับกำเนิดเยาวราช การอพยพของชาวจีนตั้งแต่ สมัยรัชกาลที่ 1 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 9	1. ประวัติความเป็นมาของเยาวราช 2. การอพยพของชาวจีนโพ้นทะเลที่ เดินทางมาประเทศไทย 3. การสร้างถนนเยาวราชตามหลัก ฮวงจุ้ยของจีน
สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร	- ถ่ายรูปภาพแบบ 3 มิติโดยใช้ โปรแกรม AR ในจุดถ่ายรูปภายใน สถานีตามขั้นตอนที่ถูกต้อง - ถ่ายรูปการออกแบบภายในและ ภายนอกสถานี ภาพตกแต่งบนผนัง	1. การออกแบบภายในในสถานีเป็น แบบผสมผสานระหว่างไทย-จีน 2. การถ่ายรูปรูปภาพแบบ 3 มิติโดยใช้ โปรแกรม AR
ร้านอาหารและอาหารริมทาง ย่านเยาวราช	- ถ่ายรูปเมนูอาหารที่มีชื่อเสียง - สัมภาษณ์เจ้าของร้านเกี่ยวกับ วัตถุดิบอาหารและวิธีทำอาหาร	1. อาหารการกินของชาวไทย เชื้อสายจีน 2. เมนูอาหารแต่จิวที่มีชื่อเสียง
ร้านกาแฟย่านเยาวราช	- ร้านหลงโถว - ร้าน jing jing - ร้านซงเต๋อ - ร้านเอี้ยะแซ - การออกแบบร้าน - เมนูขึ้นชื่อของร้าน - สัมภาษณ์เจ้าของร้าน	1. การออกแบบภายในร้านกาแฟ 2. เมนูพิเศษของร้าน 3. เหตุผลที่ร้านมีชื่อเสียงในเยาวราช
ร้านขายของฝากและตลาด เก๋าย่านเยาวราช	- ถ่ายรูปของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่า เยาวราช - เก็บข้อมูลที่ร้านขายยาจีน และ สัมภาษณ์พนักงานร้าน	1. ร้านขายของฝากที่มีชื่อเสียง 2. ประเภทของฝากที่ขายในย่าน เยาวราช
วัดมังกรกมลาวาส	- การแก้ปีชง - การเลี้ยงเซียมซี - ถ่ายรูปการออกแบบวัด	1. ที่มาของวัดมังกรกมลาวาส 2. การออกแบบวัดมังกรกมลาวาส 3. ขั้นตอนการแก้ปีชงที่ถูกต้อง 4. ขั้นตอนการเลี้ยงเซียมซีที่ถูกต้อง

3.1.4 ศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอินโฟกราฟิกส์ ความหมายและความสำคัญของอินโฟกราฟิกส์ รูปแบบของอินโฟกราฟิกส์ ขั้นตอนการจัด อินโฟกราฟิกส์เพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างและประเมินคุณภาพอินโฟกราฟิกส์

3.1.5 จากการศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การลงภาคสนามใน ย่านเยาวราช ผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นมาของเยาวราช การเดินทางไป ย่านเยาวราช อาหารการกินชาวไทยเชื้อสายจีน ร้านยอดนิยมเยาวราชและประเพณีวัฒนธรรมของชาว ไทยเชื้อสายจีน โดยแบ่งเป็น 8 บท บทที่ 1 กล่าวถึงประวัติเยาวราช การอพยพของชาวจีนตั้งแต่ สมัยรัชกาลที่ 1 บทที่ 2 กล่าวถึงการเดินทางไปย่านเยาวราช บทที่ 3 และบทที่ 4 กล่าวถึงอาหาร การกินชาวไทยเชื้อสายจีน โดยแบ่งเป็นช่วงกลางวัน ได้แก่ ร้านอาหารและภัตตาคารเยาวราชและ ช่วงกลางคืนอาหารริมทางเยาวราช บทที่ 5 กล่าวถึงร้านค้าแฟชั่นสมัยในย่านเยาวราชและบทที่ 6 กล่าวถึงของฝากขึ้นชื่อขายเฉพาะในเยาวราช บทที่ 7 กล่าวถึงวัดมังกรกมลาวาส ซึ่งเป็นวัดจีน เก่าแก่ที่สุดในย่านเยาวราช และบทที่ 8 กล่าวถึงความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อ สายจีนในเทศกาลตรุษจีน ผู้วิจัยจัดลำดับและตั้งชื่อบทดังนี้

บทที่ 1 ย่านเยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ

บทที่ 2 สถานที่วัดมังกรย่านเยาวราช

บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช

บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช

บทที่ 5 ร้านกาพย์ย่านเยาวราช

บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช

บทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส

บทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช

3.1.6 สร้างชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง ย่านเยาวราชสำหรับ ผู้เรียนชาวจีน โดยออกแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนชาวจีนชั้นปีที่ 3 ซึ่งสามารถอ่านและเข้าใจ ภาษาไทยได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยเริ่มจากกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบท คัดเลือกเนื้อหา และเรียบเรียงใหม่เพื่อเป็นเนื้อหาบทอ่าน แต่ละบทมีบทอ่านจำนวน 3 บท ได้แก่ บทอ่านหลัก บทอ่านเสริมและเกร็ดความรู้ เนื้อหาบทอ่านและคำศัพท์น่ารู้ในหน้าเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียน สามารถศึกษาเนื้อหาบทอ่านพร้อมศึกษาคำศัพท์น่ารู้ เข้าใจเนื้อหาบทอ่านมากยิ่งขึ้น และสร้าง อินโฟกราฟิกส์โดยเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทอ่าน สุดท้ายคือสร้างแบบทดสอบระหว่าง

เรียนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบท เพื่อวัดความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์นี้มีจำนวน 8 บท ในแต่ละบทประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งสามารถวัดและประเมินผลได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละบท
 2. บทอ่านเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน
 3. คำศัพท์น่ารู้จากบทอ่าน พร้อมคำอธิบายคำศัพท์ที่ปรับจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และคำแปลภาษาจีนตามพจนานุกรมไทย-จีนฉบับใหม่ พ.ศ. 2554
 4. อินโฟกราฟิกส์สรุปสาระสำคัญของบทอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาบทอ่านง่ายขึ้น
 5. เกร็ดความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ของไทยและจีน
 6. แบบทดสอบระหว่างเรียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ โดยเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 8 บท บทละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 80 ข้อ และกำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการคือ ผู้เรียนต้องมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75
 7. ใบเฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียน
- ผู้วิจัยดำเนินการสร้างชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ตามองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 แสดงรายละเอียดชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

บท	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	บทอ่าน	อินโฟกราฟิกส์
1	1. ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติของเยาวราช	1. บทอ่านหลัก 1 บท “กำเนิดเยาวราช” กล่าวถึง	1. อินโฟกราฟิกส์ของบทอ่านหลัก “ประวัติของเยาวราช”
ถนนมังกรไม่เคยหลับ	เยาวราช	- 1.1 การสร้างถนนเยาวราชตามหลักฮวงจุ้ย	
	2. ผู้เรียนมีความรู้เรื่อง	2. บทอ่านเสริม 1 บท กล่าวถึง	2. อินโฟกราฟิกส์ของ
	ชุมนุมประตู่เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ	- 2.1 ชุมนุมประตู่เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ	บทอ่านเสริม
	พระชนมพรรษา	พระชนมพรรษา	“นวมหามงคล”
	3. ผู้เรียนสามารถอธิบายนวมหามงคลได้	3. เกร็ดความรู้ 1 บท กล่าวถึง	3. อินโฟกราฟิกส์ของ
		- 3.1 เลข 9 ในภาษาจีน	เกร็ดความรู้ “กำแพง
		- 3.2 ชุมนุมในวัฒนธรรมจีน	กำแพง”

ตาราง 2 (ต่อ)

บท	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	บทอ่าน	อินโฟกราฟิกส์
2 สถานีวัดมังกร ย่านเยาวราช	1. ผู้เรียนเข้าใจที่มาของ สถานีวัดมังกร 2. ผู้เรียนอธิบายขั้นตอน การถ่ายภาพด้วย เทคโนโลยี AR ได้ 3. ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับ การตกแต่งในสถานีวัด มังกร	1. บทอ่านหลัก 1 บท “ความรู้สถานีวัดมังกร” กล่าวถึง - 1.1 ที่ตั้งสถานีอยู่บริเวณท้องมังกร - 1.2 สถาปัตยกรรมจีน-โปรตุเกส - 1.3 วิธีการถ่ายภาพและวิดีโอ 3 มิติ ด้วยเทคโนโลยี AR 2. บทอ่านเสริม 1 บท กล่าวถึง - 2.1 การออกแบบสถานีวัดมังกร 3. เกร็ดความรู้ 1 บท กล่าวถึง - 3.1 สีแดงและสีทองในวัฒนธรรมจีน	1. อินโฟกราฟิกส์ ของบทอ่านหลัก “จุดเปลี่ยนระบบ คมนาคมย่าน เยาวราช” 2. อินโฟกราฟิกส์ ของบทอ่านเสริม “5 ขั้นตอน สนุก กับโปรแกรม AR ที่ MRT สถานี วัดมังกร” 3. อินโฟกราฟิกส์ ของเกร็ดความรู้ “อั่งเปา”
3 ภัตตาคารย่าน เยาวราช	1. ผู้เรียนบอกประเภท อาหารของชาวไทย เชื้อสายจีนได้ 2. ผู้เรียนมีความรู้เรื่อง อาหารของชาวไทย เชื้อสายจีน 3. ผู้เรียนบอกลักษณะ พิเศษของร้านอาหารยอด นิยมได้	1. บทอ่านหลัก 1 บท “อาหารแต่จิว” กล่าวถึง - 1.1 ประเภทอาหารแต่จิว - 1.2 วิธีทำอาหารแต่จิว 2. บทอ่านเสริม 1 บท “ภัตตาคารเยาวราช” กล่าวถึง - 2.1 ห้อยเทียนเหลา - 2.2 T&K ซีฟู้ด 3. เกร็ดความรู้ 1 บท กล่าวถึง - 3.1 ความรู้เกี่ยวกับชาวเยว่	1. อินโฟกราฟิกส์ ของบทอ่านหลัก “อาหารแต่จิว” 2. อินโฟกราฟิกส์ ของบทอ่านเสริม “ห้อยเทียนเหลา” และ “T&K ซีฟู้ด” 3. อินโฟกราฟิกส์ ของเกร็ดความรู้ “ความรู้เกี่ยวกับ ชาวเยว่”

ตาราง 2 (ต่อ)

บท	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	บทอ่าน	อินโฟกราฟิกส์
4 อาหารริมทาง ย่านเยาวราช	1. ผู้เรียนสามารถอธิบาย ความหมายของอาหาร ริมทางได้ 2. ผู้เรียนบอกลักษณะ พิเศษของอาหารริมทาง ย่านเยาวราชที่มีชื่อเสียงได้	1. บทอ่านหลัก 1 บท “อาหารริมทาง” กล่าวถึง - 1.1 ความหมายของอาหารริมทาง - 1.2 อาหารริมทางในประเทศไทยมี ชื่อเสียงทั่วโลก 2. บทอ่านเสริม 1 บท กล่าวถึง - 2.1 ร้านก๋วยเตี๋ยวและร้านบะหมี่ เยาวราช 3. เกร็ดความรู้ 1 บท “อาหารริมทางของจีน” กล่าวถึง - 3.1 ซาลาเปา - 3.2 หมั่นโถว	1. อินโฟกราฟิกส์ ของบทอ่านหลัก “อาหารริมทาง เยาวราช” 2. อินโฟกราฟิกส์ ของบทอ่านเสริม “ความหมายของ คำว่าจับกัง” 3. อินโฟกราฟิกส์ ของเกร็ดความรู้ “อาหารริมทาง ของจีน”
5 ร้านกาแฟ ย่านเยาวราช	1. ผู้เรียนบอกความเป็นมา ของร้านกาแฟเอี้ยะแซ่ได้ 2. ผู้เรียนมีความรู้เรื่องร้าน กาแฟที่ทันสมัยในย่าน เยาวราช	1. บทอ่านหลัก 1 บท “ร้านกาแฟเอี้ยะแซ่” กล่าวถึง - 1.1 สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อม - 1.2 ที่มาของร้าน - 1.3 ความสำคัญของร้าน 2. บทอ่านเสริม 1 บท “ร้านกาแฟทันสมัยย่านเยาวราช” ได้แก่ - 2.1 ร้านหลงโถว - 2.2 ร้าน jingjing - 2.3 ร้านซงเต๋อ 3. เกร็ดความรู้ 1 บท กล่าวถึง - 3.1 ประเพณีการต้มน้ำชาของจีน	1. อินโฟกราฟิกส์ ของบทอ่านหลัก “การออกแบบ ร้านกาแฟเอี้ยะ แซ่” 2. อินโฟกราฟิกส์ ของ บทอ่านเสริม “การออกแบบ ภายในร้านหลง โถว ความพิเศษ ของร้าน jingjing และร้านซงเต๋อ” 3. อินโฟกราฟิกส์ ของเกร็ดความรู้ “ประเพณีการต้มน้ำชาของจีน”

ตาราง 2 (ต่อ)

บท	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	บทอ่าน	อินโฟกราฟิกส์
6 ของฝากชิ้นชื่อ ตลาดเก่า เยาวราช	1. ผู้เรียนบอกประเภทและ ลักษณะพิเศษของของฝาก ในย่านเยาวราชได้ 2. ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับ ร้านขายยาเจ้ากรมเป็อ	1. บทอ่านหลัก 1 บท “ตลาดเก่าเยาวราช” กล่าวถึง - 1.1 ที่มาของตลาดเก่า - 1.2 ของฝากที่ขายในตลาดเก่า 2. บทอ่านเสริม 1 บท “ร้านขายยาเจ้ากรมเป็อ” กล่าวถึง - 2.1 ที่มาของร้าน - 2.2 ความสำคัญของร้าน 3. เกร็ดความรู้ 1 บท “ยาสมุนไพวจีน” กล่าวถึง - 3.1 ยาตำรับ “เหลียนฮวา ซิงเวิน”	1. อินโฟกราฟิกส์ของบท อ่านหลัก “ตลาดเก่า เยาวราช” 2. อินโฟกราฟิกส์ของ บทอ่านเสริม “ที่มาของร้านขายยา เจ้ากรมเป็อ” 3. อินโฟกราฟิกส์ของ เกร็ดความรู้ “สรรพคุณ ยาเหลียนฮวา ซิงเวิน”
7 ไหว้เจ้าที่วัด มังกรมลาวาส	1. ผู้เรียนบอกประวัติของ วัดมังกรมลาวาสได้ 2. ผู้เรียนอธิบาย ความสำคัญของวัดมังกร มลาวาสได้ 3. ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนการ แก้ปี่ขงที่วัดมังกรมลาวาส	1. บทอ่านหลัก 1 บท “วัดมังกรมลาวาส” กล่าวถึง - 1.1 ชื่อและประวัติของวัด - 1.2 ความสำคัญของวัด - 1.3 การออกแบบของวัด - 1.4 การเสี่ยงเซียมซี 2. บทอ่านเสริม 1 บท “การแก้ปี่ขง” กล่าวถึง - 2.1 ความเชื่อเรื่องปี่ขง - 2.2 ขั้นตอนการแก้ปี่ขง 3. เกร็ดความรู้ 1 บท กล่าวถึง - 3.1 ดอกบัวในวัฒนธรรมจีน	1. อินโฟกราฟิกส์ของ บทอ่านหลัก “ขั้นตอน การเสี่ยงเซียมซี” 2. อินโฟกราฟิกส์ของ บทอ่านเสริม “ขั้นตอนการแก้ปี่ขง” 3. อินโฟกราฟิกส์ของ เกร็ดความรู้ “ดอกบัวใน วัฒนธรรมจีน”

ตาราง 2 (ต่อ)

บท	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	บทอ่าน	อินโฟกราฟิกส์
8 เทศกาลตรุษจีน เขาวราช	1. ผู้เรียนมีความรู้เรื่อง เทศกาลตรุษจีน 2. ผู้เรียนบอกความสำคัญ ของเทศกาลตรุษจีนได้	1. บทอ่านหลัก 1 บท “ตรุษจีนเขาวราช” กล่าวถึง - 1.1 ความสำคัญของเทศกาล ตรุษจีน - 1.2 ของที่ระลึกที่รัฐบาลจีนให้ ประเทศไทย 2. บทอ่านเสริม 1 บท กล่าวถึง - 2.1 เทศกาลตรุษจีนของชาว ไทยเชื้อสายจีน 3. เกร็ดความรู้ 1 บท กล่าวถึง - 3.1 ตำนานจีนเรื่องปีศาจ “เหนียน”	1. อินโฟกราฟิกส์ของ บทอ่านหลัก “ของที่ ระลึกที่รัฐบาลจีนให้ ประเทศไทย” 2. อินโฟกราฟิกส์ของ บทอ่านเสริม “9 สิ่งควรทำในเทศกาล ตรุษจีน” 3. อินโฟกราฟิกส์ของ เกร็ดความรู้ “ตำนาน จีนเรื่องปีศาจเหนียน”

3.1.7 สร้างแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และประเมินประสิทธิภาพของผลลัพธ์หลังเรียน โดยสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ และกำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือ ผู้เรียนต้องมีคะแนน จากการทำแบบทดสอบไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

3.1.8 นำชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

**3.2 แบบวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง
เขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้**

3.2.1 ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม
วัดความพึงพอใจ

3.2.2 สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ โดยใช้มาตราแบบช่วง (Interval Scale)
5 ระดับ ประกอบด้วย

ค่าระดับความพึงพอใจ 5	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
ค่าระดับความพึงพอใจ 4	หมายถึง	พอใจมาก
ค่าระดับความพึงพอใจ 3	หมายถึง	พอใจปานกลาง
ค่าระดับความพึงพอใจ 2	หมายถึง	พอใจน้อย
ค่าระดับความพึงพอใจ 1	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด ¹

3.2.3 ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินระดับความพึงพอใจแบ่งเป็น 5 ระดับ และเกณฑ์ในการยอมรับว่าผู้เรียนพอใจเครื่องมือที่สร้างขึ้นหรือไม่ ผู้วิจัยกำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	พอใจมาก
2.51-3.50	หมายถึง	พอใจปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	พอใจน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด ²

3.2.4 นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำกลับมาแก้ไขตามคำแนะนำ

¹ สรชัย พิศาลบุตร, เสาวรส ใหญ่สว่าง, และ ปรีชา อัครเดชาบุตร. (2553). การสร้างและประเมินผลข้อมูลจากแบบสอบถาม. หน้า 42-43.

² ประสาท เนื่องเฉลิม. (2556). วิทยาการเรียนการสอน. หน้า 215.

**แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับผู้เรียน
การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ
เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน**

คำชี้แจง

1.แบบประเมินความพึงพอใจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้
อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

2.โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับความพึงพอใจของผู้เรียน ดังนี้

ค่าระดับความพึงพอใจ 5	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
ค่าระดับความพึงพอใจ 4	หมายถึง	พอใจมาก
ค่าระดับความพึงพอใจ 3	หมายถึง	พอใจปานกลาง
ค่าระดับความพึงพอใจ 2	หมายถึง	พอใจน้อย
ค่าระดับความพึงพอใจ 1	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด

ชื่อผู้ประเมิน..... เวลาที่ทำประเมิน.....

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	อินโฟกราฟิกส์มีคำอธิบายการใช้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย						
2	อินโฟกราฟิกส์มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม						
3	เนื้อหาบทอ่านเหมาะสมกับผู้เรียน						
4	อินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน						
5	แบบทดสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน						
6	อินโฟกราฟิกส์มีลำดับชั้นการเรียนรู้ที่เหมาะสม						
7	เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอต่อการใช้อินโฟกราฟิกส์						
8	อินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน						
9	อินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน						
10	ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากอินโฟกราฟิกส์ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้						

ภาพประกอบ 9 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ
เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

11. ข้อเสนอนี้

.....

.....

.....

.....

.....

*****จบการทำแบบสอบถาม*****

ขอขอบคุณผู้ตอบสอบถามที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาพประกอบ 10 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ
เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 การหาคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน มีขั้นตอนดังนี้

4.1.1 สร้างแบบประเมินคุณภาพ สำหรับผู้เชี่ยวชาญซึ่งครอบคลุมการประเมินด้าน
รูปเล่ม ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านการนำเสนอ และด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบ
ประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดการให้คะแนนได้ดังนี้

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์มีคุณภาพดีมาก
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์มีคุณภาพดี
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์มีคุณภาพพอใช้
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์มีคุณภาพน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ต้องปรับปรุง ¹

4.1.2 นำแบบประเมินคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ให้อาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขตามคำแนะนำ

4.1.3 นำแบบประเมินคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้
ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมิน ได้แก่

1.รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3.อาจารย์ Keyu Chen คณะภาษาต่างประเทศ Yunnan Agricultural University
China

¹ ประสาท เนื่องเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. หน้า 213.

ที่ อว 8718/2627

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

เนื่องด้วย นางสาวYan Zheng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภค มหาวรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสือ ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวYan Zheng และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086 414 3025

ภาพประกอบ 11 หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

ที่ อว 8718/2627

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เนื่องด้วย นางสาวYan Zheng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสือ ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวYan Zheng และขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086 414 3025

ภาพประกอบ 12 หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

ที่ อว 8718/2627

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน Keyu Chen

เนื่องด้วย นางสาวYan Zheng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภักดิ์ มหาวรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสือ ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวYan Zheng และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล อินทร์จันทร์)

คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086 414 3025

ภาพประกอบ 13 หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

อาจารย์ Keyu Chen

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง: โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

รายการ	ระดับประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านรูปลักษณ์						
1.1 ขนาดรูปลักษณ์มีความเหมาะสม		✓				
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน		✓				
2. ด้านเนื้อหา						
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้			✓			ปรับแก้ไข 11/6/25
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ			✓			ลบ 1 ข้อ
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน			✓			
2.4 การจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้เหมาะกับผู้เรียน		✓				
3. ด้านการใช้ภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย			✓			
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน			✓			

ภาพประกอบ 14 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ
 รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

รายการ	ระดับประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4. ด้านการนำเสนอ						
4.1 อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้น่าสนใจ			✓			
4.2 อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้มีขนาดและสีที่เหมาะสม		✓				
4.3 อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้สื่อความหมายจากบทอ่าน		✓				
5. ด้านการวัดและประเมินผล						
5.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์			✓			
5.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน			✓			
5.3 คำถามชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหา			✓			
รวม						

ข้อเสนอแนะ

- ① ผลิต ยังไม่สามารถอธิบายความหมายของ อินโฟกราฟิกส์ ได้ดีเยี่ยม
- ② ผลิต มีคำถามหลากหลายทั้งจาก ทพพรวิระ ภาธรชัย ภาธรชัย ภาธรชัย ก็ให้คำตอบได้บ้างก็ตาม // คำที่ซ้ำประเมินสงสัย คือ อินโฟกราฟิกส์ ผิดคำเขียนจริง ทพพรวิระ ภาธรชัย ภาธรชัย ภาธรชัย
- ③ ข้อความถามครู บางส่วน น่าจะตรงส่วนในอีกต่าง
- ④ ครูให้บทภาษาไทย ช่วงครู: ก่อนคร: // ให้นักเรียนมาจด แต่ในส่วนในข้อ ก็ไม่มีความพยายามของ ผลิต. - จึงขอชมในข้อสอบครู // ประเด็นถามวิธีขะ
- ⑤ ผลิต ก็ ทพ อินโฟกราฟิกส์ส่วนไหนก็ได้ดีมาก - ขอชม/ชม

ลงชื่อผู้ประเมิน _____
 พ. ภาธรชัย ภาธรชัย
 วันที่ 15 ธ.ค. 2564

ภาพประกอบ 15 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ
 รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ

ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง: โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอ
 ความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน โดยกำหนดรายการประเมิน
 คุณภาพ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

รายการ	ระดับประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1.ด้านรูปลักษณ์						
1.1 ขนาดรูปลักษณ์มีความเหมาะสม	✓					
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน		✓				
2. ด้านเนื้อหา						
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	✓					
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ		✓				
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน		✓				
2.4 การจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้เหมาะกับผู้เรียน	✓					
3.ด้านการใช้ภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	✓					
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓					

ภาพประกอบ 16 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์พิพย์

รายการ	ระดับประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4.ด้านการนำเสนอ						
4.1 อินโฟกราฟิกที่น่าสนใจ	✓					
4.2 อินโฟกราฟิกที่ใช้มีขนาดและสีที่เหมาะสม		✓				
4.3 อินโฟกราฟิกที่ใช้สื่อความหมายจากบทอ่าน		✓				
5. ด้านการวัดและประเมินผล						
5.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	✓					
5.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	✓					
5.3 คำถามชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหา		✓				
รวม						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน
 (กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์)
 วันที่ 16 ธ.ค. 14

ภาพประกอบ 17 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ
ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง: โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

รายการ	ระดับประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1.ด้านรูปเล่ม						
1.1 ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม	✓					
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน		✓				
2. ด้านเนื้อหา						
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้		✓				
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ		✓				
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน	✓					
2.4 การจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้เหมาะกับผู้ใช้เรียน	✓					
3.ด้านการใช้ภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	✓					
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	✓					

ภาพประกอบ 18 แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

อาจารย์ Keyu Chen

รายการ	ระดับประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4. ด้านการนำเสนอ						
4.1 อินโฟกราฟิกที่ใช้น่าสนใจ		✓				
4.2 อินโฟกราฟิกที่ใช้มีขนาดและสีที่เหมาะสม	✓					
4.3 อินโฟกราฟิกที่สื่อความหมายจากบทอ่าน	✓					
5. ด้านการวัดและประเมินผล						
5.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์		✓				
5.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน			✓			
5.3 คำถามชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหา	✓					
รวม						

ข้อเสนอแนะ

ถ้าเวลาทำไม่ได้ดี มีรูปภาพที่สวยงาม ตัวอย่างที่ละเอียด
และชัดเจนเวลาที่ได้ในบทควานก็ทันสมัย ควรเพิ่มคำอธิบาย
หรือ tips สำหรับคำทวนคำที่มีอีเอ็มอาร์แอล หรือ คำที่พิเศษสิ่งนี้
ไม่ค่อยเข้าใจ

ลงชื่อประเมิน Keyu Chen
(KEYU CHEN)
วันที่ 12/21/2564

4.1.4 ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยจากคะแนนประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และเทียบเกณฑ์ระดับคุณภาพดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	คุณภาพดี
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	ต้องปรับปรุง ¹

ตาราง 3 แสดงคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการการประเมิน	คะแนนจาก ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	1	2	3		
1. ด้านรูปเล่ม					
1.1 ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม	4	5	5	4.67	ดีมาก
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน	4	4	4	4	ดี
2. ด้านเนื้อหา					
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3	5	4	4	ดี
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ	3	4	4	3.67	ดี
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน	3	4	5	4	ดี
2.4 การจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้เหมาะสม	4	5	5	4.67	ดีมาก
3. ด้านการใช้ภาษา					
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	3	5	5	4.33	ดี
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	3	5	5	4.33	ดี
4. ด้านการนำเสนอ					
4.1 อินโฟกราฟิกที่ใช้น่าสนใจ	3	5	4	4	ดี
4.2 อินโฟกราฟิกที่ใช้มีขนาดและสีที่เหมาะสม	4	4	5	4.33	ดี
4.3 อินโฟกราฟิกที่สื่อความหมายจากบทอ่าน	4	4	5	4.33	ดี

¹ ประสาท เนื่องเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. หน้า 215.

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการการประเมิน	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	3 ท่าน				
	1	2	3		
5. ด้านการวัดและประเมินผล					
5.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3	5	4	4	ดี
5.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	3	5	3	3.67	ดี
5.3 คำถามชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหา	3	4	5	4	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	4.57	4.5	4.14	ดี

จากตาราง 3 แสดงคะแนนการประเมินคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ค่าเฉลี่ยรวมจากผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 คือ 3.36 คะแนน ค่าเฉลี่ยรวมจากผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2 คือ 4.57 คะแนน และค่าเฉลี่ยรวมจากผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 คือ 4.5 คะแนน โดยคะแนน ค่าเฉลี่ยจากทั้ง 3 ท่านคือ 4.14 อยู่ในระดับคุณภาพดี ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้วิจัยควรอธิบายความหมายของอินโฟกราฟิกส์ในคู่มือการใช้ให้ชัดเจน ตรวจสอบเนื้อหาบทอ่าน และปรับปรุงให้เป็นวิชาการมากยิ่งขึ้น ส่วนผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ชุดสื่อ อินโฟกราฟิกส์เล่มนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนชาวจีนชั้นปีที่ 3 อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้สวยงาม เนื้อหาบท อ่านเป็นเนื้อหาทันสมัย แต่ควรเพิ่มรูปภาพในคำอธิบายสำหรับคำบางคำที่เข้าใจยาก เช่น ลังถึง ตะไคร้หอยนางรม เป็นต้น

รายการการประเมินมีจำนวน 14 ข้อ ข้อที่ได้ระดับคุณภาพดีมากมี 2 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม เนื่องจากแต่ละบทผู้วิจัยใช้พื้นที่ต่างกัน เพื่อให้ผู้เรียนไม่รู้สึกน่า เบื่อ และจัดขนาดตัวอักษรและรูปเล่มให้เหมาะกับการอ่าน เพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน และข้อที่ 2 คือการจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้เหมาะสม เนื่องจากเนื้อหาจำนวน 8 บทนี้ ผู้วิจัยจัดเนื้อหาการเรียนตามลำดับจากง่ายไปหายาก ในแต่ละบทประกอบด้วยบทอ่านจำนวน 3 บท ได้แก่บทอ่าน หลัก บทอ่านเสริมและเกร็ดความรู้ บทอ่านหลักเป็นบทอ่านที่สำคัญของแต่ละบท ผู้วิจัยสร้าง อินโฟกราฟิกส์ประกอบบทอ่านหลัก เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น บทอ่านเสริมคือนำความรู้ ด้านใดด้านหนึ่งของบทอ่านหลักมาทำเป็นบทอ่านเสริม เพื่อขยายเนื้อหาความรู้ให้เข้าใจบทอ่าน หลักมากยิ่งขึ้น ส่วนเกร็ดความรู้คือวัฒนธรรมเกี่ยวกับจีนซึ่งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย เพื่อให้

ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน บทอ่านและคำศัพท์น่ารู้ที่อยู่ในหน้าเดียวกัน ผู้เรียนจึงสามารถศึกษาเนื้อหาบทอ่านพร้อมศึกษาคำศัพท์น่ารู้

ข้อที่ได้ระดับคุณภาพดีมี 12 ข้อดังนี้ ด้านรูปเล่มที่ 1 ข้อ ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน ด้านเนื้อหาที่มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีความถูกต้องทางวิชาการ และการอธิบายเนื้อหาชัดเจน ส่วนด้านการใช้ภาษามีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย และใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับผู้เรียน เนื่องจากผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรียบเรียงเนื้อหาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะกับผู้เรียนชาวจีนระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 ส่วนด้านการนำเสนอมีจำนวน 3 ข้อได้ระดับคุณภาพดี ได้แก่ อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้น่าสนใจ อินโฟกราฟิกส์ที่มีขนาดและสีที่เหมาะสม และอินโฟกราฟิกส์ที่ใช้สื่อความหมายจากบทอ่าน ผู้วิจัยเลือกรูปแบบอินโฟกราฟิกส์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือ เพื่อนำเสนอประเด็นสำคัญให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น และใช้ภาพกราฟิกส์สีสัน เพื่อดึงดูดความสนใจผู้เรียน สำหรับด้านการวัดและประเมินผล มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน และคำถามชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหา แบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อวัดความรู้ ความจำ วัดความเข้าใจและการนำไปใช้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวยราช

4.2 การหาคุณภาพแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนด้วยชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวยราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน มีขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยนำบทอ่าน แบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนที่สร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามว่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ แล้วให้คะแนนซึ่งมีค่าที่เป็นไปได้ 3 ค่า ได้แก่ + 1, 0, -1 การให้คะแนนมีเงื่อนไขดังนี้

แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม	= + 1 คะแนน
ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม	= 0 คะแนน
แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เหมาะสม	= -1 คะแนน

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{n}$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่า IOC ที่สูงสุดคือ 1.00 หมายความว่ามีความเที่ยงตรงสูงสุด

ค่า IOC ที่ได้จะต้อง ≥ 0.50 ขึ้นไปจึงจะใช้ได้

ค่า IOC ที่ < 0.50 ต้องปรับปรุงคำถามนั้นให้เหมาะสมขึ้น¹

ผู้วิจัยนำผลการประเมินค่าดัชนี IOC จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาหาค่าเฉลี่ย และเทียบเกณฑ์ โดยต้องมีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 หมายถึงข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หากค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.50 หมายถึงต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น

4.2.2 นำแบบประเมินความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.2.3 ผู้วิจัยนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาประมวลผล ดังนี้

¹ พิสนุ พงศ์ศรี. (2557). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย. หน้า 155.

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง
การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง: กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณา
แบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง เห็นใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเหมาะสม
-1 หมายถึง เห็นใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบท้ายบทที่ 1 "เยวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 1		✓		
2	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2 "สถานีวัดมังกรย่านเยวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 2		✓		
3	แบบทดสอบท้ายบทที่ 3 "ภัตตาคารย่านเยวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 3		✓		
4	แบบทดสอบท้ายบทที่ 4 "อาหารริมทางย่านเยวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 4		✓		
5	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5 "ร้านกาแฟย่านเยวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 5		✓		
6	แบบทดสอบท้ายบทที่ 6 "ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 6		✓		
7	แบบทดสอบท้ายบทที่ 7 "มาไหว้เจ้าที่วัดมังกรกลาวยาส" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 7		✓		
8	แบบทดสอบท้ายบทที่ 8 "เทศกาลตรุษจีนของเยวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 8		✓		
9	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท		✓		

ลงชื่อผู้ประเมิน

วันที่ 15 ต.ค. 2564

ภาพประกอบ 20 แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

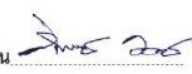
รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง
การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน**

คำชี้แจง: กรุณาเขียนเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง แนใจว่าข้อความนั้นเหมาะสม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเหมาะสม
-1 หมายถึง แนใจว่าข้อความนั้นไม่เหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบท้ายบทที่ 1 "เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 1	\checkmark			
2	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2 "สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 2	\checkmark			
3	แบบทดสอบท้ายบทที่ 3 "ภัตตาคารย่านเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 3	\checkmark			
4	แบบทดสอบท้ายบทที่ 4 "อาหารริมทางย่านเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 4	\checkmark			
5	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5 "ร้านกาแฟย่านเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 5	\checkmark			
6	แบบทดสอบท้ายบทที่ 6 "ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 6	\checkmark			
7	แบบทดสอบท้ายบทที่ 7 "มาไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 7	\checkmark			
8	แบบทดสอบท้ายบทที่ 8 "เทศกาลตรุษจีนของเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 8	\checkmark			
9	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท	\checkmark			

ลงชื่อผู้ประเมิน
(กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์)
วันที่ 16 ธ.ค. 14

ภาพประกอบ 21 แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง
การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

คำชี้แจง: กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณา
แบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นเหมาะสม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเหมาะสม
-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่เหมาะสม

ลำดับ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบท้ายบทที่ 1 "เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 1	✓			
2	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2 "สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 2	✓			
3	แบบทดสอบท้ายบทที่ 3 "ภัตตาคารย่านเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 3	✓			
4	แบบทดสอบท้ายบทที่ 4 "อาหารริมทางย่านเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 4	✓			
5	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5 "ร้านค้าแฟชั่นเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 5	✓			
6	แบบทดสอบท้ายบทที่ 6 "ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 6	✓			
7	แบบทดสอบท้ายบทที่ 7 "ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 7	✓			
8	แบบทดสอบท้ายบทที่ 8 "เทศกาลตรุษจีนเยาวราช" สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 8	✓			
9	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท	✓			

ลงชื่อผู้ประเมิน Keyu Chen
(KEYU CHEN)
วันที่ 12/21/2014

ภาพประกอบ 22 แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

อาจารย์ Keyu Chen

ตาราง 4 แสดงคะแนนประเมินค่าดัชนี IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ลำดับ	รายการ	คะแนนความสอดคล้อง			ค่า IOC
		จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน			
		1	2	3	
1	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 1 “เขาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 1	0	+ 1	+ 1	0.67
2	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 “สถานีวัดมังกรย่านเขาวราช” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 2	0	+ 1	+ 1	0.67
3	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 3 “ภัตตาคารย่านเขาวราช” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 3	0	+ 1	+ 1	0.67
4	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 4 “อาหารริมทางย่านเขาวราช” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 4	0	+ 1	+ 1	0.67
5	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 5 “ร้านกาแฟย่านเขาวราช” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 5	0	+ 1	+ 1	0.67
6	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 6 “ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเขาวราช” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 6	0	+ 1	+ 1	0.67
7	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 7 “ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 7	0	+ 1	+ 1	0.67
8	แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 8 “เทศกาลตรุษจีนเขาวราช” สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 8	0	+ 1	+ 1	0.67
9	แบบทดสอบหลังเรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของทุกบท	0	+ 1	+ 1	0.67

จากตาราง 4 แสดงผลการประเมินความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพบว่า แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 1-8 รวมถึงแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าดัชนี IOC เท่ากับ 0.67 แสดงให้เห็นว่าคำถามในแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยค่าดัชนี IOC มีค่ามากกว่า 0.5 จึงผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยปรับภาษาของคำถามบางข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังตัวอย่างข้อ 4 แบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 1 ก่อนแก้ไขคือ “เมื่อก่อนชาวจีนเข้าค้าขายที่ย่านสำเพ็ง ขายเสื้อผ้าและของ” ปรับภาษาเป็น “เมื่อก่อนชาวจีนเข้ามาขายเสื้อผ้าและของใช้ที่ย่านสำเพ็ง” เพื่อให้

ข้อคำถามและตัวเลือกเข้าใจง่ายขึ้น และมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางการเรียน เพื่อให้เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 การปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัยรายงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยนำประเด็นข้อเสนอนี้มาจัดทำเป็นตารางและแก้ไขตามคำแนะนำ ดังนี้

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ให้คำแนะนำเรื่องการปรับคำอธิบายคำศัพท์นำรู้และปรับเนื้อหาบทอ่านบางส่วนเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติเข้าใจง่าย อีกทั้งควรปรับภาพกราฟิกส์บางรูปให้สื่อความหมายชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติเข้าใจเนื้อหาบทอ่านได้ถูกต้อง

ตาราง 5 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1 น.2	ให้ชุมชนชาวจีนแต่จิ๋วมาตั้งหลักแหล่งอยู่ในบริเวณตั้งแต่คลองวัดสามปลื้มไปจนถึงคลองวัดสำเพ็ง	ตัดคำว่า “แต่จิ๋ว” เนื่องจากมีชาวจีนมาจากมณฑลอื่นด้วย	ให้ชุมชนชาวจีนมาตั้งหลักแหล่งอยู่ในบริเวณตั้งแต่คลองวัดสามปลื้มไปจนถึงคลองวัดสำเพ็ง
1 น.2	ชื่อถนนเยาวราชแปลว่า “พระราชามุทราชพระเยาว์” หมายถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ตั้งแต่ทรงเจริญพระชนมายุเพียง 15 พรรษา	เพิ่มคำว่า “ซึ่ง”	ชื่อถนนเยาวราชแปลว่า “พระราชามุทราชพระเยาว์” หมายถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์ตั้งแต่ทรงเจริญพระชนมายุเพียง 15 พรรษา
1 น.3	หากพิจารณาตามลักษณะภูมิประเทศ	เปลี่ยนคำว่า “ภูมิประเทศ” เป็น “ทางกายภาพ”	หากพิจารณาตามลักษณะทางกายภาพ
1 น.4	ชาวจีนโพ้นทะเลนั่งเรือเดินทางมาประเทศไทย	เปลี่ยนคำว่า “นั่ง” เป็น “ลง”	ชาวจีนโพ้นทะเลลงเรือเดินทางมาประเทศไทย

ตาราง 5 (ต่อ)

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1 น.4	รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้ตัดถนนใหม่ ตั้งชื่อว่าถนนเยาวราช	เพิ่มคำว่า “หลายสายหนึ่งในนั้นคือ”	รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้ตัดถนนใหม่หลายสาย หนึ่งในนั้นคือถนนเยาวราช
1 น.5	สิงโตหยกทำกุมลูกสิงโตน้อย	เปลี่ยนคำว่า “กุม” เป็น “เหยียบ”	สิงโตหยกทำเหยียบลูกสิงโตน้อย
1 น.6	ข้าวตอกดอกไม้มะขามของประธานาธิบดีเจียง เจ้อ หมิน เดินทางมาประเทศไทย	เพิ่มคำว่า “ที่”	ข้าวตอกดอกไม้ของประธานาธิบดีเจียง เจ้อ หมิน ที่เดินทางมาประเทศไทย
2 น.13	ซึ่งการใช้เทคโนโลยี AR ถ่ายรูปดึงดูดความสนใจของชาวไทยและชาวต่างชาติ	เพิ่มคำว่า “ช่วย”	ซึ่งการใช้เทคโนโลยี AR ถ่ายรูปช่วยดึงดูดความสนใจของชาวไทยและชาวต่างชาติ
2 น.13	สถานีตั้งอยู่ที่บริเวณระหว่างถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราช	ตัดคำว่า “ที่”	สถานีตั้งอยู่บริเวณระหว่างถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราช
2 น.16	คือผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมที่มีแนวยุโรป	ตัดคำว่า “ที่มี”	คือผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมแนวยุโรป
2 น.16	คำว่า “ซิโน” หมายถึงชาวจีน เนื่องจากช่างส่วนใหญ่เป็นชาวจีน	ปรับ “เนื่องจากช่างส่วนใหญ่เป็นชาวจีน” เป็น “เนื่องจากผสมผสานรูปแบบศิลปะจีน”	คำว่า “ซิโน” หมายถึงชาวจีน เนื่องจากผสมผสานรูปแบบศิลปะจีน
2 น.18	อังเปาเป็นผู้ใหญ่แจกให้เด็กๆ	เพิ่มคำว่า “สิ่งที่”	อังเปาเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่แจกให้เด็กๆ
2 น.18	สมัยก่อนใช้เงินเหรียญที่มีรูตรงกลางหลายเหรียญเป็นพวงผูกไว้ในเอว	เพิ่มคำว่า “ร้อย”	สมัยก่อนใช้เงินเหรียญที่มีรูตรงกลางหลายเหรียญร้อยเป็นพวงผูกไว้ในเอว
3 น.24	รองลงมาคือมาจากแคะฮกเกี้ยน และไหหลำ	ตัดคำว่า “มาจาก” เพิ่มคำว่า “ชาวจีนที่พูดภาษา”	รองลงมาคือชาวจีนที่พูดภาษาแคะฮกเกี้ยน และไหหลำ

ตาราง 5 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
3 น.26	คำอธิบายของคำว่า “ดาดฟ้า” พื้นราบบนสุดของอาคาร	เพิ่มคำว่า “อยู่” ในคำอธิบาย	คำอธิบายของคำว่า “ดาดฟ้า” พื้นราบอยู่บนสุดของอาคาร
4 น.34	มีขนม เช่นติ่มซำ แปะก๊วย เกาลัด ขายทั้งกลางวันไปจนถึง กลางคืน	เนื่องจากติ่มซำ แปะก๊วย เกาลัดเป็นขนมว่าง ควรเพิ่มคำว่า “และขนมว่าง”	มีขนมและของว่าง เช่นติ่มซำ แปะก๊วย เกาลัด ขายทั้ง กลางวันไปจนถึงกลางคืน
4 น.36	คำว่า “คั่ว” ใส่ของแห้งไปใน กระทะตั้งไฟให้สุก	เพิ่ม คำอธิบายของคำว่า “และคน”	ใส่ของแห้งไปในกระทะตั้งไฟ และคนให้สุก
4 น.36	น้ำราดหน้ารสชาติขี้้น	เพิ่มคำว่า “เข้มข้น”	น้ำราดหน้ารสชาติเข้มข้น
4 น.37	คำอธิบายของคำว่า “ลั้งถึง” ทำให้สุกหรือร้อนด้วยไอน้ำร้อน	เพิ่มคำว่า “เครื่องครัวที่”	เครื่องครัวที่ทำให้อาหารสุก หรือร้อนด้วยไอน้ำร้อน
5 น.43	ภายในร้าน ประดับ ด้วย ภาพเขียนโบราณ เป็นสมัยที่ ถนนเยาวราชยังมีรถเจ๊ก	เพิ่มคำว่า “ที่เขียนแบบ”และ “ที่จำลองวิถีชีวิต”	ภายในร้าน ประดับ ด้วย ภาพเขียนที่เขียนแบบโบราณที่ จำลองวิถีชีวิตเป็นสมัยที่ถนน เยาวราชยังมีรถเจ๊ก
6 น.55	ร้านขายยาสมุนไพรเก่าแก่ใน ย่านเยาวราช คือ “ร้านขายยา เจ้ากรมเป๋อ”	เพิ่ม คำว่า “ร้านหนึ่งที่มี ชื่อเสียง”	ร้านขายยาสมุนไพรเก่าแก่ใน ย่านเยาวราช ร้านหนึ่งที่มี ชื่อเสียงคือ “ร้านขายยา เจ้ากรมเป๋อ”
6 น.55		เปลี่ยนภาพพระเป็นป้าย ชื่อร้าน	
7 น.62	อธิฐานอีกครั้งจนกว่าได้ไม้หนึ่ง ชิ้น	เพิ่มคำว่า “เซียมซี”	อธิฐานอีก ครั้งจนกว่าได้ ไม้เซียมซีหนึ่งชิ้น

ตาราง 5 (ต่อ)

หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
7 น.62		ปรับให้เข้าใจชัดเจนว่าภาพใดคือใบเขียนซีแบบกระดาษ ภาพใดคือใบเขียนซีแบบรูปภาพ	
8 น.73	คำว่า “ทรัพย์สิน” วัตถุที่มีรูปร่าง รวมทั้งวัตถุที่ไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคา	ตัดคำว่า “อาจ” จากคำอธิบาย	วัตถุที่มีรูปร่าง รวมทั้งวัตถุที่ไม่มีรูปร่างซึ่งมีราคา
8 น.75		เปลี่ยนรูปเจ้าบ่าวเจ้าสาว เป็น ชุดแต่งงานโบราณและมีสีแดง	

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ ให้คำแนะนำเรื่องการปรับคำอธิบาย คำศัพท์น่ารู้และตรวจสอบการจัดรูปแบบและขนาดตัวอักษรของทั้งเล่มให้ถูกต้องและชัดเจน

ตาราง 6 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผศ. ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
คู่มือ การใช้ น.๗	เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชของผู้เรียนชาวจีน	เปลี่ยนคำว่า “ของ” เป็น “สำหรับ”	เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียน ชาวจีน
คู่มือ การใช้ น.๗	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับ ผู้เรียนชาวจีน มีประโยชน์ให้แก่ ผู้เรียน	เพิ่มคำว่า “จะ” ตัดคำว่า “ให้”	ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อ สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาว จีน จะมีประโยชน์แก่ผู้เรียน

ตาราง 6 (ต่อ)

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
คู่มือ การใช้ น.๗	ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน และเฉลยคำตอบ	เพิ่มคำว่า “ตรวจสอบ ความถูกต้องจากใบ เฉลย แบบ ท ด ส อ บ ระหว่างเรียน”	ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ระหว่างเรียนและตรวจสอบ ความถูกต้องจากใบเฉลย แบบทดสอบระหว่างเรียน
1 น.2		ขยายกรอบ	
1 น.3	ย่านนี้เป็นร้านอาหารและร้านขาย ของฝากจำนวนมาก	เปลี่ยนคำว่า “เป็น” เป็น “มี”และเพิ่มคำว่า “เป็น”	ย่านนี้มีร้านอาหารและร้าน ขายของฝากเป็นจำนวนมาก
1 น.8	4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ก. สมัยรัชกาลที่ 4 เริ่มสร้างถนนใหม่ หลายสาย ข. สินค้าที่ขายในย่านสำเพ็งมีแต่ สินค้าที่นำเข้าจากประเทศจีน ค. เมื่อก่อนชาวจีนเข้ามาค้าขายที่ ย่านสำเพ็ง ขายเสื้อผ้าและของ ง. ชาวจีนโพ้นทะเลเดินทางมา ประเทศไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น	ปรับภาษาข้อ ค.	ค.เมื่อก่อนชาวจีนเข้ามาขาย เสื้อผ้าและของใช้ที่ย่าน สำเพ็ง

ตาราง 6 (ต่อ)

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1 น.9	8. ข้อใดกล่าว <u>ไม่ถูกต้อง</u> เกี่ยวกับนวนม หามงคล ก. บณยอดชุ้มประตูมีมังกรทองเป็น ตราสัญลักษณ์ ข. คำว่าไผ่ในภาษาแต่จิ๋วออกเสียง ตรงกับ 德 ในภาษาจีน ค. ที่พื้นมีแผ่นทองเหลืองจารึก ภาษาจีนคำว่า 地 แปลว่าดิน ง. ท่านประธานาธิบดีสีจิ้นผิงไปรอย ข้าวตอกดอกไม้ระหว่างวันที่ 2-6 กันยายน พ.ศ.2542	ปรับภาษาข้อ ง.	ง.ท่านประธานาธิบดี สีจิ้นผิงไปรอยข้าวตอก ดอกไม้ระหว่างวันที่ 2-6 กันยายน พ.ศ.2542
3 น.24	ในมณฑลทกวางตั้ง ทางตอนใต้ของ จีน	เพิ่มคำว่า “ซึ่งอยู่”	ในมณฑลทกวางตั้ง ซึ่ง อยู่ทางตอนใต้ของจีน
3 น.24	“สีกุน” ชื่อหนึ่งของปลาทะเล	เพิ่มคำว่า “ชนิดหนึ่ง”ใน คำอธิบาย	“สีกุน” ชื่อของปลาทะเลชนิด หนึ่ง
3 น.26	ราดเครื่องสมุนไพร ข้า ตะไคร้ พริก มะนาว	เพิ่มคำว่า “ได้แก่”	ราดเครื่องสมุนไพร ได้แก่ข้า ตะไคร้ พริก และมะนาว
3 น.28	เป็นผู้สร้างวัฒนธรรมทะเลในเรื่อง อาหารการกิน	ปรับภาษา	เป็นผู้สร้างวัฒนธรรม การกินอาหารทะเล
4 น.36	มี 2 ประเภท กว๋ยเตี่ยวเปิดพะไล้และ กว๋ยเตี่ยวเปิดตุ๋นเครื่องยาจีน	เพิ่มคำว่า “คือ”	มี 2 ประเภท คือ กว๋ยเตี่ยวเปิดพะไล้ และกว๋ยเตี่ยวเปิดตุ๋น เครื่องยาจีน

ตาราง 6 (ต่อ)

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
4 น.37	คำว่า “ซาลาเปา”	เพิ่มคำอธิบายภาษาไทย	ชื่ออาหารชนิดหนึ่งของจีน ทำด้วยแป้งสาลี ปั้นเป็นลูกกลม
5 น.45	ร้านกาแฟ Jing Jing 真真	เพิ่มเครื่องหมายวงเล็บ ภาษาจีนที่อยู่ในบทอ่าน	ร้านกาแฟ Jing Jing (真真)
5 น.45	ร้านกาแฟซ่งเต๋อ 松德	เพิ่มเครื่องหมายวงเล็บ ภาษาจีนที่อยู่ในบทอ่าน	ร้านกาแฟซ่งเต๋อ (松德)
7 น.65	ในอดีต กวีจีนนิยมใช้ดอกบัวมาแต่ง กลอน	ปรับภาษา	กวีจีนในอดีตนิยมใช้ ดอกบัวมาแต่งกลอน

อาจารย์ Keyu Chen ให้คำแนะนำเรื่องการปรับคำอธิบายคำศัพท์น่ารู้ บางคำที่เข้าใจยากควรเพิ่มรูปภาพ และปรับคำแปลภาษาจีนบางคำให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้นและชัดเจนขึ้น

ตาราง 7 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ Keyu Chen

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
3 น.24	สีกุน ชื่อหนึ่งของปลาทะเล 鲷鱼	เพิ่มรูปภาพปลาสีกุน	สีกุน ← ชื่อของปลาทะเลชนิดหนึ่ง 鲷鱼 ←
3 น.26	ตะไคร้ พืชสมุนไพรเป็น เครื่องเทศที่มีกลิ่นหอม 香茅草	เพิ่มรูปภาพตะไคร้	ตะไคร้ ← พืชสมุนไพรเป็น ← เครื่องเทศที่มีกลิ่นหอม ← 香茅草 ←

ตาราง 7 (ต่อ)

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
3 น.24	สีกุน ชื่อหนึ่งของปลาทะเล 鲱鱼	เพิ่มรูปภาพปลาสีกุน	สีกุน ← ชื่อของปลาทะเลชนิดหนึ่ง 鲱鱼 ←
3 น.26	ตะไคร้ พืชสมุนไพรเป็น เครื่องเทศที่มีกลิ่นหอม 香茅草	เพิ่มรูปภาพตะไคร้	ตะไคร้ ← พืชสมุนไพรเป็น ← เครื่องเทศที่มีกลิ่นหอม ← 香茅草 ←
3 น.28	หอยนางรม หอยชนิดหนึ่ง 生蚝	เพิ่มรูปภาพ หอยนางรม	หอยนางรม ← หอยชนิดหนึ่ง 生蚝 ←
4 น.36	壮工	แก้ไขคำแปลของคำว่า “จับกัง”	壮丁
6 น.55	对高僧的称呼	แก้ไขคำแปลของคำว่า “สมเด็จพระพุฒาจารย์”	方丈
8 น.75	犬牙	แก้ไขคำแปลของคำว่า “เขี้ยว”	虎牙

4.4 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเรียบร้อยแล้วจึงนำชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มทดลอง คือ นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยต้าหลี่ (Dali University) ซึ่งยินดีเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 6 คนเพื่อสร้างเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพก่อนการใช้อย่างจริงจัง

ที่ อว 8718/2664

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยต่าง

เนื่องด้วย นางสาวYan Zheng นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย กับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนมกราคม 2565 ถึงเดือนมีนาคม 2565 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตเผยแพร่ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086 414 3025

ภาพประกอบ 23 หนังสือขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองระหว่างวันที่ 3 มกราคม – 11 มกราคม พ.ศ. 2565 ตามขั้นตอน
ดังนี้

4.4.1 ชี้แจงรายละเอียดให้กลุ่มทดลองเข้าใจวัตถุประสงค์การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อ
สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

4.4.2 นักศึกษาชาวจีนเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง
เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนทั้ง 8 บท

4.4.3 ประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการโดยให้นักศึกษาชาวจีนทำแบบทดสอบ
ระหว่างเรียนแต่ละบท จำนวน 8 บท

4.4.4 กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อประเมินประสิทธิภาพของผลลัพธ์
หลังเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ทั้ง 8 บท ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน คือผู้เรียน
ต้องมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 อิงตามเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ
เครื่องมือวิจัย

4.4.5 นักศึกษาชาวจีนทำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อ
สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

ตาราง 8 ระยะเวลาในการทดลอง

ครั้งที่	วันที่ทดลอง	ระยะเวลา	เนื้อหา
1	วันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2565	19:00 - 20:00 น.	บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคย หลับ
2	วันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2565	19:10 - 20:10 น.	บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช
3	วันที่ 5 มกราคม พ.ศ.2565	14:00 - 15:00 น.	บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช
4	วันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2565	14:00 - 15:00 น.	บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช
5	วันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2565	18:00 - 18:50 น.	บทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช

ตาราง 8 (ต่อ)

ครั้งที่	วันที่ทดลอง	ระยะเวลา	เนื้อหา
6	วันที่ 8 มกราคม พ.ศ.2565	16:00 - 17:00 น.	บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช
7	วันที่ 9 มกราคม พ.ศ.2565	19:00 - 19:50 น.	บทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส
8	วันที่ 10 มกราคม พ.ศ.2565	19:00 - 20:00 น.	บทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช
9	วันที่ 11 มกราคม พ.ศ.2565	19:00 - 20:30 น.	แบบทดสอบหลังเรียน

4.4.6 ผู้วิจัยตรวจแบบทดสอบ บันทึกคะแนนและนำข้อมูลไปประมวลผลเพื่อวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ โดยกำหนดระดับคุณภาพของแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละตามระดับคุณภาพดังนี้

ผลคะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ระดับผลการเรียนดีมาก

ผลคะแนนร้อยละ 70-79 หมายถึง ระดับผลการเรียนดี

ผลคะแนนร้อยละ 60-69 หมายถึง ระดับผลการเรียนปานกลาง

ผลคะแนนร้อยละ 50-59 หมายถึง ระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ผลคะแนนร้อยละ 0-49 หมายถึง ระดับผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ¹

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2552) . สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา. หน้า 66.

ตาราง 9 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียน								คะแนน ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8		
1	90	80	80	90	100	80	70	80	83.7	ดีมาก
2	90	80	80	70	90	80	80	90	82.5	ดีมาก
3	70	80	70	100	80	90	80	90	82.5	ดีมาก
4	80	90	80	80	90	90	60	70	80	ดีมาก
5	80	100	90	70	80	80	80	70	81.3	ดีมาก
6	70	80	80	90	100	90	90	80	85	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย	80	85	80	83.3	85	85	76.7	80	81.9	ดีมาก
รายบท										
ระดับ	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดี	ดีมาก		
คุณภาพ										

จากตาราง 9 พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.9 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก แสดงให้เห็นว่าชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ ช่วยให้ ผู้เรียนพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย และมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับเยาวราช เพิ่มขึ้น ส่งผลให้คะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของนักศึกษามีระดับผลการเรียนดีมาก

ด้านผลการวิเคราะห์คะแนนค่าเฉลี่ยรายบทพบว่า บทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 85 คือ บทที่ 2 บทที่ 5 และบทที่ 6 มีรายละเอียดดังนี้ บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช เนื้อหาเกี่ยวกับสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร ซึ่งเป็นสถานที่สร้างขึ้นใหม่ และมีจุดเด่นคือการออกแบบ ภายในสถานีเป็นแบบผสมผสานไทยจีน โดยใช้ภาพดอกบัวและภาพมังกร ใช้สีทองและสีแดงเพื่อ เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมจีน สามารถถ่ายรูปภายในสถานีด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

บทที่ 5 ร้านกาแฟเยาวราช เนื้อหาเกี่ยวกับร้านกาแฟอดนิมย่านเยาวราชจำนวน 4 ร้าน ได้แก่ ร้านกาแฟเอี้ยะแซ ร้านหลงโถว ร้าน Jingjing และร้านชงเต๋อ โดยมีร้านกาแฟที่สร้างขึ้นใน สมัยรัชกาลที่ 7 และร้านกาแฟที่สร้างขึ้นในปัจจุบัน กล่าวถึงลักษณะพิเศษด้านการออกแบบ ภายในร้าน ซึ่งเป็นสถานที่ที่ชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมไปถ่ายรูป นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงเมนูขึ้น ชื่อของร้านกาแฟ เช่น ชุดติ่มซำของร้านหลงโถว เมนู “สามก๊ก” ของร้านชงเต๋อ เป็นต้น ส่วนบทที่ 6 เนื้อหากล่าวถึงการซื้อของฝากขึ้นชื่อที่ตลาดเก่าเยาวราช เช่น สมุนไพรจีน หมูหย็อง เป็นต้น

ประเภทของฝากและความรู้เกี่ยวกับที่มาของร้านขายยาเจ้ากรมเปือ และความรู้เกี่ยวกับยาสมุนไพรจีน

บทที่ได้คะแนนอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.3 คือบทที่ 4 อาหารริมทางเยาวราช เนื้อหากล่าวถึงความหมายของอาหารริมทาง อาหารริมทางขึ้นชื่อเยาวราช บรรยากาศถนนเยาวราชในตอนกลางคืน ซึ่งถนนทั้งสองฝั่งเต็มไปด้วยอาหารริมทางหลากหลาย เนื่องจากมีคำศัพท์บางคำเป็นชื่ออาหารหรือสูตรอาหาร ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เต้าเจี้ยว เป็ดพะโล้ เป็นต้น จึงทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายบทอ่าน

บทที่ได้คะแนนอันดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 มีจำนวน 3 บท ได้แก่บทที่ 1 บทที่ 3 และบทที่ 8 โดยบทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ เนื้อหากล่าวถึงการอพยพของชาวจีนที่เข้ามาใช้ชีวิตในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 1 กำเนิดย่านเยาวราช และความหมายของคำว่า “เยาวราช” เนื่องจากมีคำราชาศัพท์จำนวนมาก เป็นคำศัพท์ที่ออกเสียงยากและเข้าใจยาก ทำให้ผู้เรียนใช้เวลาในการอ่านและการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนค่อนข้างมาก

บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช กล่าวถึงความรู้อาหารแต่จิว และอาหารการกินของชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งเป็นเนื้อหาใหม่ที่ผู้เรียนไม่ค่อยมีความรู้มาก่อน ชื่อเมนูอาหารบางเมนูเป็นภาษาแต้จิ๋ว เช่น ที่อึ้ง ผู้เรียนจึงไม่เข้าใจความหมาย ส่วนบทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช เนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน กล่าวถึงความสำคัญของเทศกาลตรุษจีน และการจัดพิธีไหว้เจ้าในช่วงเทศกาลตรุษจีนจำนวน 3 วัน ซึ่งมีรายละเอียดแตกต่างจากเทศกาลตรุษจีนของจีนแผ่นดินใหญ่ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านยาก อีกทั้ง เกิดความรู้บทที่ 8 กล่าวถึงตำนานเรื่อง “ปีศาจเหนียน” มีคำศัพท์บางคำเข้าใจยาก เช่น เขี้ยว ส้มฝัด บรรพชน เป็นต้น

บทที่ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุดร้อยละ 76.7 คือบทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส เนื่องจากเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาพุทธและวัด มีคำศัพท์เฉพาะทางที่เข้าใจยาก เช่น อุโบสถ ทำวัจตุโลกบาล เป็นต้น และกล่าวถึงความเชื่อเรื่องการเลี้ยงเซียมซีและการแก้ปีชง ซึ่งเป็นความรู้ใหม่สำหรับผู้เรียน จึงทำให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบระหว่างเรียนข้อที่ 5 ไม่ได้ ดังตัวอย่าง

5. “ปีนี้เป็นปีฉลู ตะวันเป็นคนจีนอายุ 24 ปี” ควรไปไหว้เทพเจ้าองค์ใดเหมาะสมที่สุด

- ก. เจ้าแม่กวนอิม
- ข. ทำวัจตุโลกบาล
- ค. เทพเจ้าเซียงซือกง
- ง. เทพเจ้าไท่ส่วยเอี้ย

ตัวอย่างข้างต้นเพื่อวัดการนำไปใช้ของผู้เรียน ซึ่งข้อนี้ไม่มีกลุ่มทดลองเลือกคำตอบที่ถูกต้อง เนื่องจากกลุ่มทดลองไม่เข้าใจความหมายของคำว่า “ปัดลบ” และบางคนจำไม่ได้ว่าการแก้ปีขงควรไหว้เทพเจ้าองค์ไหน จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนบทที่ 7 ต่ำกว่าบทอื่น

หลังจากเรียนรู้ด้วยชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ 8 บท ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยผู้เรียนต้องมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 จึงจะผ่านการประเมิน สรุปผลได้ดังนี้

ตาราง 10 แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	ระดับคุณภาพ
1	82	ดีมาก
2	78	ดี
3	84	ดีมาก
4	72	ดี
5	76	ดี
6	74	ดี
ค่าเฉลี่ย	77.66	ดี

จากตาราง 10 พบว่า ภาพรวมผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.66 ระดับผลการเรียนดี สามารถจัดกลุ่มตามระดับคุณภาพได้ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มระดับคุณภาพดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80 จำนวน 2 คน กลุ่มระดับคุณภาพดี มีค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่างร้อยละ 72-78 จำนวน 4 คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มทดลองและสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำแบบทดสอบหลังเรียนดังนี้

ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง (Try out)

คนที่	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบทดสอบหลังเรียน
1	หนูคิดว่า 50 ข้อนี้ไม่ยากเท่าไรค่ะ น่าจะเพราะว่าหนูเป็นคนที่ชอบท่องจำประเด็นสำคัญของบทอ่านและอินโฟกราฟิกส์ที่พี่สร้างขึ้นก็ช่วยหนูจำเนื้อหาสาระอย่างนานๆ ค่ะ
2	ตอนที่ศึกษาเนื้อหาของแต่ละบท จำได้เนื้อหาของบทอ่าน จึงรู้สึกแบบทดสอบระหว่างเรียนไม่ค่อยยากค่ะ แต่พอเรียนเสร็จทั้ง 8 บทแล้ว เนื้อหาบางส่วนจำไม่ค่อยได้แล้วค่ะ จึงทำให้คะแนนของ 50 ข้อนี้ไม่สูงเท่าคะแนนของแบบทดสอบระหว่างเรียนค่ะ
3	หนูคิดว่าการใช้รูปอินโฟกราฟิกส์เป็นวิธีที่ดีสำหรับการอ่าน เพราะช่วยให้พวกหนูจดจำเนื้อหาบทอ่านได้ง่ายขึ้น และเมื่อทำแบบทดสอบ 50 ข้อนี้ หนูก็นึกถึงภาพอินโฟกราฟิกส์ที่อยู่ในบทอ่าน
4	สำหรับหนู หนูคิดว่าข้อสอบแบบทดสอบหลังเรียนไม่ค่อยยากค่ะ แต่เหตุผลที่หนูได้คะแนนต่ำกว่าเพื่อนๆ เพราะว่าเมื่อทำไปประมาณ 30 ข้อ หนูก็รู้สึกไม่มีสมาธิค่ะ
5	ในแบบทดสอบหลังเรียน 50 ข้อนี้ บางข้อหนูใช้เวลาคิดนานมาก เพราะว่าจำเนื้อหาบทอ่านไม่ค่อยได้ค่ะ โดยเฉพาะข้อสอบเกี่ยวกับบทที่ 8 เทศกาลตรุษจีน ให้เลือกกิจกรรมที่จัดในวันจ่าย วันไหว้ และวันถือ มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน หนูจำไม่ได้ค่ะ
6	หนูคิดว่าอินโฟกราฟิกส์ช่วยหนูจดจำเนื้อหาบทอ่านค่ะ แต่ข้อสอบบางข้อที่ไม่มีอินโฟกราฟิกส์ช่วยอธิบาย หนูก็จำไม่ค่อยได้แล้วค่ะ ต้องกลับไปทบทวนเนื้อหาอีกทีค่ะ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มทดลองสรุปได้ว่า กลุ่มทดลองที่ได้คะแนนสูง เพราะว่าอินโฟกราฟิกส์ช่วยจดจำประเด็นสำคัญจากเนื้อหาบทอ่าน ส่วนกลุ่มทดลองที่ได้คะแนนน้อย เนื่องจากตั้งแต่เรียนบทที่ 1 จนถึงทำแบบทดสอบหลังเรียน เวลาผ่านไปประมาณ 2 อาทิตย์ จึงจำเนื้อหาบทอ่านบทที่ 1-8 ไม่ค่อยได้ และแบบทดสอบหลังเรียนมีจำนวน 50 ข้อ ซึ่งมีจำนวน

ค่อนข้างมาก เมื่อทำข้อสอบ 10 ข้อสุดท้าย กลุ่มทดลองบางคนเกิดความคิดว่าไม่อยากจะตั้งใจทำ รู้สึกเหนื่อย อีกทั้งมีกลุ่มทดลองบางคนติดการสอบวิชาอื่น เมื่อถึงวันที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน จึงทำให้ไม่มีเวลาทำแบบทดสอบหลังเรียนอย่างเพียงพอ

ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง มีคุณภาพสอดคล้องกันและมีประสิทธิภาพในการจำแนกผู้เรียนตามระดับความสามารถ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาพระราชมากขึ้น

เมื่อกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบหลังเรียนเสร็จ ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองตอบแบบวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาพระราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน สรุปผลความพึงพอใจดังตาราง

ตาราง 12 แสดงความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาพระราชของกลุ่มทดลอง (Try out)

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1	อินโฟกราฟิกส์มีคำอธิบายการใช้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	4.17	มาก
2	อินโฟกราฟิกส์มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม	4.00	มาก
3	เนื้อหาบทอ่านเหมาะสมกับผู้เรียน	4.33	มาก
4	อินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	4.50	มาก
5	แบบทดสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	3.78	มาก
6	อินโฟกราฟิกส์มีลำดับชั้นการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.83	มากที่สุด
7	เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ	4.00	มาก
8	อินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน	3.67	มาก
9	อินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน	4.17	มาก
10	ผู้เรียนสามารถนำความรู้อินโฟกราฟิกส์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.17	มาก
	รวม	4.16	มาก

ตาราง 12 แสดงว่า ภาพรวมกลุ่มทดลองพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกมีค่าเฉลี่ย 4.16 ระดับความพึงพอใจมาก โดยรายการการประเมินหัวข้อ อินโฟกราฟิกมีลำดับชั้นการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.83 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือหัวข้อ อินโฟกราฟิกดึงดูดความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.50 ระดับความพึงพอใจมาก ส่วนรายการการประเมินหัวข้อ อินโฟกราฟิกส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3.67 ระดับความพึงพอใจมาก

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ความคิดเห็นกลุ่มทดลองเกี่ยวกับความพึงพอใจการใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกฯ จำนวน 4 หัวข้อ ได้แก่ บทที่อ่านง่าย บทที่อ่านยาก ส่วนประกอบที่ชอบที่สุด และประโยชน์ที่ได้รับ พบว่ากลุ่มทดลองจำนวน 3 คนแสดงความคิดเห็นว่าบทที่อ่านง่ายคือบทที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับบทที่ได้รับคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนสูงสุด เนื่องจากกลุ่มทดลองสนใจเนื้อหาการเรียน เข้าใจและจดจำเนื้อหาได้อย่างดี กลุ่มทดลองจำนวน 3 คนแสดงความคิดเห็นว่าบทที่อ่านยากคือ บทที่ 7 ซึ่งเป็นบทที่คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนได้รับคะแนนต่ำสุด เนื่องจากเป็นเนื้อหาใหม่ที่ไม่เคยมีความรู้มาก่อน ทำให้กลุ่มทดลองไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหา และข้อสอบแบบทดสอบระหว่างเรียนของบทที่ 7 ยากกว่าบทอื่น สำหรับส่วนประกอบที่ชอบที่สุด กลุ่มทดลองจำนวน 6 คนแสดงความคิดเห็นว่า คืออินโฟกราฟิก เนื่องจากอินโฟกราฟิกช่วยอธิบายเนื้อหาบทอ่าน และใช้ภาพกราฟิกที่สวยงาม ดึงดูดความสนใจกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 1

บทที่อ่านง่าย

หนูคิดว่าบทที่ 2 อ่านง่ายค่ะ เพราะว่า หนูเป็นคนที่ชอบถ่ายรูป เนื้อหาบทที่ 2 เป็น เนื้อหาทันสมัยและอินโฟกราฟิกส์ที่ใช้ สวยงาม และชัดเจนด้วยค่ะ

บทที่อ่านยาก

บทที่อ่านยากสำหรับหนูคือบทที่ 7 เพราะว่าเป็นเนื้อหาที่เข้าใจค่อนข้างยาก และมีคำศัพท์เกี่ยวกับวัดและศาสนาจำนวนมาก ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ไม่ค่อยได้ใช้ค่ะ

ส่วนประกอบที่ชอบที่สุด

หนูชอบที่สุดคืออินโฟกราฟิกส์ของแต่ละบทค่ะ โดยเฉพาะของบทที่ 2 ขั้นตอนการถ่ายรูปภายในสถานีวิัดมังกร ช่วยหนูเข้าใจและจำเนื้อหาบทอ่านค่ะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

พวกหนูเคยเรียนบทอ่านเกี่ยวกับประวัติเยาวราชในวิชาการอ่านภาษาไทย เนื้อหายาวและอ่านไม่ค่อยเข้าใจ ทำให้หนูไม่สามารถจับประเด็นจากบทอ่าน แต่เมื่อเรียนรู้ด้วยชุดสื่ออินโฟ อินโฟกราฟิกส์ ช่วยให้หนูจำเนื้อหาบทอ่านได้ประมาณร้อยละ 70 ค่ะ

ภาพประกอบ 24 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 1¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 2

บทที่อ่านง่าย

หนูคิดว่าบทที่อ่านง่ายคือบทที่ 3 และบทที่ 4 ค่ะ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารแต้จิ๋วและอาหารของชาวไทยเชื้อสายจีนด้วย ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันค่ะ

บทที่อ่านยาก

บทที่หนูคิดว่าอ่านยากคือ บทที่ 1 ค่ะ เพราะว่าเกี่ยวกับประวัติ มีคำราชาศัพท์จำนวนมาก แต่อินโฟกราฟิกส์ในหน้าที่ 4 ทำให้หนูเข้าใจเนื้อหาบทอ่านมากขึ้นค่ะ

ส่วนประกอบที่ชอบที่สุด

หนูชอบอินโฟกราฟิกส์ของแต่ละบท โดยเฉพาะของบทที่ 3 ค่ะ ทำให้หนูเข้าใจมากขึ้นว่าหุฉลามเป็นส่วนครีบของปลาฉลาม และกระเพาะปลาเป็นส่วนถุงลมของปลาค่ะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อก่อนหนูเป็นคนที่ไม่ชอบการอ่าน ไม่ว่าจะอ่านภาษาจีนหรือภาษาอื่นๆ เพราะรู้สึกบทอ่านน่าเบื่อค่ะ แต่หลังจากเรียนรู้ด้วยชุดสื่อเล่มนี้ หนูรู้สึกตัวเองเริ่มเกิดความสนใจในการอ่านแล้วค่ะ เพราะเป็นหนังสือที่มีสีสันและรูปภาพ ไม่ใช่มีแค่ตัวอักษรอย่างเดียวค่ะ

ภาพประกอบ 25 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 2¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 3

บทที่อ่านง่าย

บทที่ 2 หนูคิดว่าอ่านง่ายค่ะ หนูเคยไปเที่ยวเยาวราชหลายปีที่แล้ว แต่ตอนนั้นยังไม่มีสถานีวัดมังกร หลังจากอ่านบทที่ 2 แล้ว หนูหวังว่าถ้ามีโอกาสไปเยาวราชอีกครั้ง หนูจะไปสถานีวัดมังกรด้วยค่ะ

บทที่อ่านยาก

บทที่หนูคิดว่าอ่านยากได้แก่ บทที่ 7 กับบทที่ 8 ค่ะ บทที่ 7 หนูไม่ค่อยเข้าใจการเสี่ยงเซียมซีคืออะไร ค่ะ ต่อไปถ้าไปวัดเล่งเน่ยยี่ หนูจะไปปฏิบัติกรเสี่ยงเซียมซีด้วยตนเองค่ะ

ส่วนประกอบที่ชอบที่สุด

หนูชอบอินโฟกราฟิกส์ของแต่ละบท โดยเฉพาะของบทที่ 7 ค่ะ เนื้อหาที่อ่านเข้าใจยาก แต่อินโฟกราฟิกส์ช่วยให้หนูเข้าใจขั้นตอนการแก้ปี่ขง และการเสี่ยงเซียมซีที่ถูกต้องได้ง่ายขึ้นค่ะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

หลังจากเรียนรู้ด้วยชุดสื่อเล่มนี้ หนูได้ความรู้เกี่ยวกับเยาวราชมากกว่าเมื่อก่อนเยอะมากค่ะ และหนูมีความคิดว่าเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเรื่องอื่นที่ชาวต่างชาติเข้าใจยาก ก็สามารถนำมาสร้างเป็นชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้นค่ะ

ภาพประกอบ 26 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 3¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 4

บทที่อ่านง่าย

สำหรับหนู บทที่อ่านง่ายคือบทที่ 8 ค่ะ เทศกาลตรุษจีนของเยาวราชหรือของชาวไทยเชื้อสายจีนไม่ค่อยเหมือนของที่จีนและบ้านเกิดของหนูก็มีกิจกรรมเทศกาลตรุษจีนที่เป็นพิเศษ หนูจึงสนใจเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างของจีนและของไทยค่ะ

บทที่อ่านยาก

บทที่ 6 หนูคิดว่าอ่านยากกว่าบทอื่นค่ะ โดยเฉพาะบทอ่านเกี่ยวกับร้านขายยาเจ้ากรมเป๋ออ่านไม่ค่อยเข้าใจค่ะ เกิดความรู้ที่เกี่ยวกับชื่ออาการต่างๆ หนูก็อ่านไม่ค่อยเข้าใจค่ะ

ส่วนประกอบที่ชอบที่สุด

หนูชอบอินโฟกราฟิกส์ของแต่ละบท โดยเฉพาะของบทที่ 8 ค่ะ กล่าวถึงสิ่งมงคลควรทำในเทศกาลตรุษจีน มีความเหมือนและความแตกต่างของจีน หนูประทับใจอินโฟของบทนี้มากค่ะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ที่ได้รับสำหรับหนูคือ หนูได้จำคำศัพท์ใหม่จำนวนมากค่ะ ไม่ว่าจะเป็นคำราชาศัพท์ที่เข้าใจยาก หรือคำที่สั้นๆ หนูจำได้หลายคำ บางคำเคยเจอในบทอ่านเรื่องอื่น แต่จำคำอธิบายไม่ได้ค่ะ ชุดสื่อเล่มนี้มีภาพประกอบสำหรับคำศัพท์ที่เข้าใจยาก ทำให้หนูจดจำได้ง่ายค่ะ

ภาพประกอบ 27 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 4¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 5

บทที่อ่านง่าย

สำหรับหนู บทที่อ่านง่ายคือบทที่ 5 เนื้อหาเกี่ยวกับร้านกาแฟค่ะ เพราะว่าหนูเคยเห็นมีรุ่นพี่ที่แลกเปลี่ยนที่ประเทศไทยไปถ่ายรูปร้านหลงโถวคะ หนูสนใจร้านกาแฟต่างๆ ที่ทันสมัยและอยากไปถ่ายรูปที่ร้านด้วยคะ

บทที่อ่านยาก

บทที่ 1 เป็นบทที่อ่านยากสำหรับหนูค่ะ เพราะว่าพระนามของพระมหากษัตริย์จำยากและคล้ายกันมากคะ

ส่วนประกอบที่ชอบที่สุด

หนูชอบอินโฟกราฟิกส์ของแต่ละบท โดยเฉพาะของบทที่ 5 ค่ะ หน้าที่ 46 แนะนำร้านกาแฟจำนวน 3 ร้าน อินโฟกราฟิกส์หน้านี้ช่วยให้พวกหนูเห็นความพิเศษของทั้ง 3 ร้านค่ะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

หนูได้ความรู้เกี่ยวกับเขาวราชและวัฒนธรรมไทยในด้านประวัติความเป็นมาของเขาวราช อาหารการกินของชาวไทยเชื้อสายจีน ประเพณี ความเชื่อในการไหว้เจ้า ซึ่งเป็นความรู้ใหม่ๆ สำหรับหนูค่ะ

ภาพประกอบ 28 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 5¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 6

บทที่อ่านง่าย

สำหรับบทที่อ่านง่ายคือบทที่ 2 ค่ะ เพราะว่า อินโฟกราฟิกส์ของบทนี้สวย และอินโฟกราฟิกส์รูป 5 ขั้นตอนถ่ายรูปที่สถานีวัดมังกร หนูรู้สึกประทับใจมาก

บทที่อ่านยาก

ส่วนบทที่อ่านยากคือบทที่ 7 ค่ะ มีคำศัพท์ไม่เข้าใจความหมาย และเป็นความรู้ที่หนูไม่เคยรู้มาก่อน จึงรู้สึกอ่านยากค่ะ

ส่วนประกอบที่ชอบที่สุด

หนูชอบอินโฟกราฟิกส์ของแต่ละบท โดยเฉพาะของบทที่ 5 ค่ะ ทำให้หนูเห็นภาพการตกแต่งภายในร้านเอี้ยแซ และอินโฟกราฟิกส์ช่วยอธิบายจุดเด่นของร้านกาแฟร้านอื่นของบทนี้ด้วยค่ะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เยาวราชเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของชาวจีนอพยพเข้าไปในประเทศไทย พวกหนูเป็นนักศึกษาชาวจีนที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย ควรเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับเยาวราช หนูรู้สึกโชคดีมากที่ใช้ชุดสื่อเล่มนี้ หนูได้ความรู้เกี่ยวกับเยาวราชในหลายด้านและพัฒนาทักษะการอ่านด้วยค่ะ

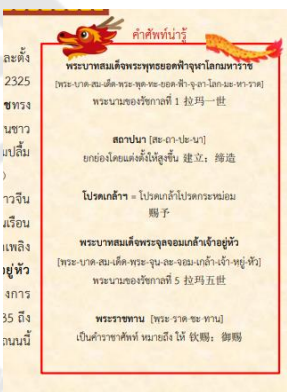

ภาพประกอบ 29 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 6¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565.

เมื่อผู้วิจัยหาคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เสร็จเรียบร้อยแล้วจึงสรุปผลการทดลองเครื่องมือวิจัยและรายงานผลให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโททราบ และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำ ด้านการเพิ่มคำศัพท์น่ารู้ ปรับขนาดตัวอักษร ปรับสีพื้นหลังอินโฟกราฟิกส์ และเพิ่มภาษาจีนในบทอ่าน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 13 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยหลังนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลอง

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1 น.2	ลำเพ็ง	เพิ่มภาษาจีน	ลำเพ็ง (三聘)
1 น.2		เปลี่ยนรูปแบบกรอบของคำศัพท์น่ารู้ และเพิ่มรูปมังกร	
1 น.3	ซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ	เพิ่มภาษาจีน	ซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติ (九皇崇圣牌楼)
1 น.3	เล่งบ้วยเอี้ย	เพิ่มภาษาจีน	เล่งบ้วยเอี้ย (龙尾爷)
1 น.3	ถนนเยาวราชสร้างตามหลักฮวงจุ้ย คือมีลักษณะถูกต้องตามหลักของทำเลมังกรทอง	เพิ่มคำศัพท์น่ารู้	ทำเล หมายถึง ถิ่นที่, ภูมิภาคที่ตั้ง 地点
1 น.3	หากพิจารณาตามลักษณะทางกายภาพ รูปร่างของถนนเยาวราชเปรียบเสมือนรูปมังกร	เพิ่มคำศัพท์น่ารู้	กายภาพ [กาย-ยะ-ภาพ] เกี่ยวกับลักษณะของโลก และการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ 自然变化
1 น.5	วงเวียนโอเดียน	เพิ่มภาษาจีน	วงเวียนโอเดียน (崇圣牌楼)

ตาราง 13 (ต่อ)

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
1 น.5	เลข 9 ฟ้องเสียงกับคำว่า “ก้าว”	เพิ่มคำศัพท์น่ารู้	ฟ้องเสียง หมายถึงคำที่ออกเสียงเหมือนกันกับอีกคำหนึ่ง แต่มีความหมายต่างกัน 同音异义
1 น.5	สิ่งใดหยกขาวเพศผู้ทำเหยียบลูกแก้ว	เพิ่มคำศัพท์น่ารู้	เหยียบ หมายถึงวางเท้ากดลงไปบนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 踏
1 น.7	พระราชวังต้องห้าม	เพิ่มภาษาจีน	พระราชวังต้องห้าม (紫禁城)
1 น.7	คำว่า ฟาง ในสมัยโบราณ หมายถึงการแบ่งพื้นที่อาณาเขตด้วยกำแพง	เพิ่มคำศัพท์น่ารู้	อาณาเขต หมายถึงเขตแดนในอำนาจปกครอง 领土
2 น.13	หัวลำโพง	เพิ่มภาษาจีน	หัวลำโพง (华南蓬)
2 น.15		ปรับสีพื้นหลังอินโฟกราฟิกส์	
2 น.16	บริเวณทางลงเข้าสู่สถานีตึกแต่งเพดานเป็นลวดลายห้องมังกร	เพิ่มคำศัพท์น่ารู้	เพดาน หมายถึง ส่วนที่สูงสุดของห้อง 天花板

ตาราง 13 (ต่อ)

บทที่	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
4 น.37	<p style="text-align: center;">ล้างถึง</p> <p style="text-align: center;">เครื่องครัวที่ทำให้อาหารสุกหรือร้อนด้วย ไอน้ำร้อน 蒸锅; 蒸笼</p>	<p>เพิ่มรูปภาพ คำว่า “ล้างถึง”</p>	
5 น.47		<p>ปรับสีพื้นหลังของ ทั้งบทจากสีเข้ม เป็นสีอ่อน</p>	

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบท้ายบทหลังการใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก มีค่าเฉลี่ยการทำแบบทดสอบหลังเรียนดี และมีความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เขียวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์นี้มีคุณภาพ เมื่อผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำแล้ว สามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินคุณภาพและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) หลังจากปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์ผลการทดลอง ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชาวจีน ชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยเหวินชาน (Wen Shan University) ซึ่งยินดีเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 9 คน โดยดำเนินการทดลองระหว่างวันที่ 14 มกราคม – 22 มกราคม พ.ศ. 2565

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนผู้เรียน
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ เนื่องจากเนื้อหาของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียนชาวจีน และผู้เรียนต้องใช้ทักษะการอ่านในการเรียนรู้เนื้อหา ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์ $E1/E2 = 75/75$ จากนั้นจึงหาประสิทธิภาพของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ ตามสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตรที่ 1 } E1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชิ้นรวมกัน
N	แทน	จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2 } E2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนผู้เรียน ¹

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน
ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) จากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน
3. การวิเคราะห์รูปแบบอินโฟกราฟิกส์และผลการศึกษาความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน ใน *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 5(1): 7-20. หน้า 9.

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) จากคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน

ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ นี้มีแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 8 บท เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก บทละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 80 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน แต่ละบทมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด 800 คะแนน ซึ่งผลคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายสรุปได้ดังนี้

ตาราง 14 แสดงคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

คนที่	คะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียน								คะแนน ค่าเฉลี่ย รายบุคคล	ระดับ คุณภาพ
	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8		
1	80	80	100	90	70	80	80	80	82.5	ดีมาก
2	90	100	80	80	90	90	70	90	86.3	ดีมาก
3	90	80	90	90	90	80	90	90	87.5	ดีมาก
4	90	100	100	90	90	80	100	90	92.5	ดีมาก
5	90	80	90	70	90	90	70	70	81.3	ดีมาก
6	90	100	100	80	90	100	70	90	90	ดีมาก
7	100	90	80	90	90	90	100	100	92.5	ดีมาก
8	70	80	80	90	100	80	80	100	85	ดีมาก
9	90	100	80	90	80	80	90	80	86.2	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย รายบท	87.8	90	88.9	85.6	87.8	85.6	83.3	87.8	87.1	ดีมาก
ระดับ	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก		
คุณภาพ										
Σx						6270				
A						800				
N						9				
E1						87.1				

จากตาราง 14 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) มีค่าเท่ากับ 87.1 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E1 = 75$) แสดงว่า หลังการเรียนรู้ด้วยชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราชมากขึ้น และพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยโดยดูจากแบบทดสอบระหว่างเรียน

จากการวิเคราะห์ตาราง ผู้วิจัยพบว่าคะแนนค่าเฉลี่ยรายบุคคลสูงสุดคือ 92.5 จำนวน 2 คน ได้แก่กลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 และคนที่ 7 คะแนนค่าเฉลี่ยรายบุคคลต่ำสุดคือกลุ่มเป้าหมายคนที่ 5 ได้คะแนน 81.5 กลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่า 90 จำนวน 3 คน ได้แก่กลุ่มเป้าหมายคนที่ 4,6 และ 7 มีค่าเฉลี่ยคะแนน 85-90 จำนวน 4 คน ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายคนที่ 2,3,8 และ 9 ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 85 มีจำนวน 2 คน ได้แก่กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 และคนที่ 5

กลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 มีจำนวน 3 บทได้คะแนน 100 ได้แก่ บทที่ 2 บทที่ 3 และบทที่ 7 เนื่องจากบทที่ 2 กล่าวถึงการถ่ายรูปภาพแบบ 3 มิติด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ดึงดูดความสนใจผู้เรียน บทที่ 3 กล่าวถึงอาหารการกินของชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งเป็นเนื้อหาใกล้ชิดกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน

กลุ่มเป้าหมายคนที่ 7 มีจำนวน 3 บทได้คะแนน 100 ได้แก่ บทที่ 1 บทที่ 7 และบทที่ 8 บทที่ 1 กล่าวถึงประวัติของเขาวราช การสร้างถนนเขาวราชตามหลักฮวงจุ้ย และนวมหามงคล 9 ประการของซุ่มเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งมีความรู้เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมจีน ทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจเนื้อหาง่าย

กลุ่มเป้าหมายคนที่ 5 มีจำนวน 3 บทได้คะแนน 70 ได้แก่บทที่ 4 บทที่ 7 และ บทที่ 8 บทที่ 4 กล่าวถึงอาหารริมทางเขาวราช ซึ่งมีคำศัพท์เกี่ยวกับสูตรอาหารและวิธีปรุงอาหารที่เข้าใจยาก และมีชื่อเมนูบางชื่อเป็นภาษาแต้จิ๋ว กลุ่มเป้าหมายจึงจำเนื้อหาบทอ่านไม่ค่อยได้ จึงทำให้บทนี้ได้คะแนนค่อนข้างน้อย

ส่วนบทที่ 7 เป็นความรู้เกี่ยวกับศาสนา และมีคำศัพท์เฉพาะทางจำนวนมาก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เข้าใจค่อนข้างยาก และกลุ่มเป้าหมายบางคนไม่นับถือศาสนาพุทธ จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 และคนที่ 7 ได้คะแนน 100 คนที่ 5 ได้คะแนน 70 ส่วนบทที่ 8 กล่าวถึงเทศกาลตรุษจีนเขาวราช ซึ่งเป็นเทศกาลสำคัญที่สุดสำหรับชาวจีน เกร็ดความรู้ของบทที่ 8 เกี่ยวกับตำนานปีศาจ “เหนียน” เป็นตำนานที่ชาวจีนคุ้นเคย แต่รายละเอียดของประเพณีการไหว้เจ้าของชาวไทยเชื้อสายจีนมีความแตกต่างจากประเพณีของจีนแผ่นดินใหญ่ จึงทำให้เนื้อหาบทอ่านบางส่วนเข้าใจยาก และทำให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละคนได้คะแนนไม่เท่ากัน เช่นกลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 และคนที่ 7 ได้คะแนน 100 คนที่ 5 ได้คะแนน 70

จากการวิเคราะห์ตาราง 14 พบว่าบทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือบทที่ 2 สถานีวัดมังกร ย่านเขาวราช กลุ่มเป้าหมายได้ 90 คะแนน เนื้อหาบทนี้กล่าวถึงวิธีถ่ายภาพและวิดีโอแบบ 3 มิติ ด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ซึ่งเนื้อหาดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้ง กล่าวถึงการออกแบบของสถานีวัดมังกร มีการใช้สีมงคลและภาพมงคลที่คล้ายกับวัฒนธรรมจีน มีการเชื่อมโยงกับ

วัฒนธรรมจีน จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายชาวจีนอ่านเข้าใจง่าย บทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงรองลงมาคือ บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช ได้ 88.9 คะแนน เนื่องจากเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีทำอาหารแต่จีวประเภทอาหารแต่จีว ซึ่งคล้ายกับอาหารท้องถิ่นของจีนตอนใต้ เช่น ปลาหนัง ต้มซำ เป็นต้น ซึ่งเป็นความรู้ที่เข้าใจง่ายและเป็นคำศัพท์ที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน

บทที่ได้คะแนนอันดับที่ 3 มีจำนวน 3 บท ได้แก่ บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ บทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช และบทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช โดยมีสาเหตุดังนี้ บทที่ 1 กล่าวถึงประวัติของเยาวราชตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5 ซึ่งเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ จึงมีคำราชาศัพท์จำนวนมาก เช่น พระนามเต็มพระมหากษัตริย์ พระชนมายุ ทรงพระเยาว์ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ออกเสียงยากและเข้าใจยาก ส่วนบทที่ 5 เนื้อหากล่าวถึงร้านกาแฟที่มีชื่อเสียงย่านเยาวราชจำนวน 4 ร้าน ได้แก่ ร้านเอี้ยะแซ่ ร้านหลงโถว ร้าน Jingjing และร้านซงเต๋อ ซึ่งแต่ละร้านมีลักษณะพิเศษด้านการออกแบบร้านและเมนูอาหาร ซึ่งมีรายละเอียดจำนวนมาก จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบระหว่างเรียนข้อที่ 2 ไม่ได้ ดังตัวอย่าง “ข้อใดไม่ใช่ข้อมูลของร้านเอี้ยะแซ่”

- ก. เป็นร้านขนาดสองห้อง
- ข. อยู่บริเวณถนนพาดสาย
- ค. เป็นร้านกาแฟที่มีชื่อเสียงที่สุดตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 9
- ง. เมื่อก่อนเป็นร้านเล็ก ๆ แต่ตอนนี้เป็นร้านขนาดใหญ่

จากตัวอย่างข้อที่ 2 กลุ่มเป้าหมายคนที่ 5 แสดงความคิดเห็นว่า “หนูเลือกตัวเลือกข. คะแนนเพราะว่าหนูจำได้ว่าร้านกาแฟเอี้ยะแซ่มีประวัติยาวนานกว่าร้านอื่น หนูจึงคิดว่าร้านนี้มีชื่อเสียงในสมัยรัชกาลที่ 9 คะแนน” ส่วนบทที่ 8 เนื้อหาเกี่ยวกับเทศกาลตรุษจีนที่จัดในย่านเยาวราช แสดงให้เห็นประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนแตกต่างกับเทศกาลตรุษจีนของจีนแผ่นดินใหญ่ เช่น จำนวนวันไหว้เจ้า ชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมไหว้เจ้าจำนวน 3 วัน ส่วนจีนแผ่นดินใหญ่จะนิยมไหว้เจ้าจำนวน 15 วัน และขั้นตอนการไหว้เจ้า มีรายละเอียดจำนวนมาก ความแตกต่างนี้จึงทำให้คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 8 ของกลุ่มเป้าหมายค่อนข้างน้อย

ส่วนบทที่ได้คะแนนอันดับที่ 4 มีจำนวน 2 บท ได้แก่ บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช และบทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช กลุ่มเป้าหมายได้ค่าเฉลี่ยคะแนนได้ 85.6 แบบทดสอบระหว่างเรียนของบทที่ 4 มีจำนวน 2 ข้อเพื่อวัดการนำไปใช้ของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เลือกอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงที่สุดอยู่จังหวัดไหนของไทยและมณฑลไหนของจีน ซึ่งเป็นข้อที่กลุ่มเป้าหมายใช้เวลาทำนาน ส่วนบทที่ 6 เนื้อหาบทอ่านเสริมกล่าวถึงที่มาของร้านขายยา

เจ้ากรรมเปื้อน มีคำศัพท์เข้าใจยาก เช่น ชมราวาส สมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นต้น อีกทั้ง เกร็ดความรู้ กล่าวถึงสรรพคุณของยาเหี้ยนฮวา ชิงเวิน ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มเป้าหมายไม่คุ้นชิน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้กลุ่มเป้าหมายได้คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของบทที่ 4 และบทที่ 6 ค่อนข้างน้อย

สำหรับบทที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือบทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส ได้ 83.3 คะแนน บทนี้กล่าวถึงที่มา การออกแบบของวัดมังกรกมลาวาส ขั้นตอนการเสีงเซียมซีและ ขั้นตอนการแก้ปี่ซงที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาพุทธ คำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นศัพท์ใหม่ และเป็นเนื้อหาที่ไม่คุ้นเคยสำหรับนักศึกษาชาวจีน ดังตัวอย่างคำถามข้อที่ 6 ของบทนี้ “ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ ‘ซง’ ”

- ก. สัมพันธ์กับการนับวันอย่างเดียว
- ข. คำว่าซงในภาษาจีนแปลว่าขัดแย้ง
- ค. ชาวจีนมีความเชื่อเรื่องแก้ปี่ซงตั้งแต่โบราณ
- ง. ชาวจีนมีความเชื่อเรื่องซงและเรื่องหยินหยาง

ข้อนี้มีนักศึกษาจำนวน 4 คนเลือกคำตอบที่ไม่ถูกต้อง กลุ่มเป้าหมายคนที่ 2 แสดงความคิดเห็นว่า “เนื่องจากไม่มีความรู้เกี่ยวกับ ‘ซง’ มาก่อน หลังจากอ่านบทอ่านของบทที่ 7 ยังไม่ค่อยเข้าใจความเชื่อเรื่องปี่ซง อีกทั้ง ไม่เคยปฏิบัติกรแก้ปี่ซงที่วัดจีน จึงรู้สึกเป็นเนื้อหาใหม่และเข้าใจยากค่ะ”

หลังจากทดลองกับกลุ่มเป้าหมายครบ 8 บท ผู้วิจัยทดลองแบบทดสอบหลังเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ (E2) จากคะแนนแบบทดสอบ หลังเรียน

ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ ออกแบบทดสอบหลังเรียนโดยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งผลคะแนนของกลุ่มเป้าหมายสรุปได้ดังนี้

ตาราง 15 แสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

คนที่	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	ระดับคุณภาพ
1	84	ดีมาก
2	88	ดีมาก
3	86	ดีมาก
4	90	ดีมาก
5	90	ดีมาก
6	86	ดีมาก
7	90	ดีมาก
8	88	ดีมาก
9	96	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย	88.7	ดีมาก
ผลรวม	798	
B	100	
N	9	
E2	88.7	

จากตาราง 15 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ (E2) มีค่าเท่ากับ 88.7 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E2 = 75$) แสดงให้เห็นว่า หลังจากผู้เรียนชาวจีนใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และเข้าใจเรื่องเยาวราช สามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์การสื่อสารได้ เพราะผู้วิจัยออกแบบคำถามที่ใช้ในแบบทดสอบหลังเรียนให้วัดทั้งความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้ กลุ่มเป้าหมายจึงสามารถประยุกต์ความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์การสื่อสารในบริบทสังคมไทยได้ เช่น สามารถเดินทางไปย่านเยาวราชโดยนั่งรถไฟฟ้า

ใต้ดิน สามารถใช้เทคโนโลยี AR ถ่ายรูปแบบ 3 มิติด้วยตนเอง สามารถแก้ปิงและเสียงเซียมซีตามขั้นตอนที่ถูกต้องในวัดมังกรมงคลลาวาส และสามารถหาร้านกาแฟอดนิยมนีย่านเยาวราชได้เป็นต้น

จากการวิเคราะห์การแสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายพบว่า คนที่ได้คะแนนสูงสุดคือกลุ่มเป้าหมายคนที่ 9 ได้คะแนน 96 คะแนน และคนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือกลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 ได้คะแนน 84 คะแนน ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายสรุปได้ว่า ความยากง่ายและความยาวของเนื้อหาบทเรียนทั้ง 8 บทนี้เหมาะสมสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี วิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 3 ถึงแม้ไม่เคยมีความรู้ในบทเรียนบางบทมาก่อน แต่หลังจากศึกษาอินโฟกราฟิกส์ประกอบแต่ละบท ทำให้นักศึกษาชาวจีนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านมากขึ้น

มีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 คนได้คะแนนน้อยกว่า 88.7 ได้แก่กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1 คนที่ 2 คนที่ 3 คนที่ 6 และคนที่ 8 เนื่องจากข้อสอบแบบทดสอบหลังเรียนมีจำนวนมาก ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้สึกเหนื่อยและไม่อยากทำ และจำเนื้อหาของบทที่ 1 ถึงบทที่ 8 ไม่ค่อยได้ และมีกลุ่มเป้าหมายบางคนติดการสอบวิชาอื่นในวันที่ทดลอง จึงทำให้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนต่ำกว่าแบบทดสอบระหว่างเรียน ส่วนคะแนนสูงสุดคือกลุ่มเป้าหมายคนที่ 9 ได้คะแนน 96 แสดงความคิดเห็นว่า “ตอนที่หนูเรียนรูปที่ 1 ถึง บทที่ 8 หนูจะเขียนสรุปประเด็นของบทอ่านและสรุปความรู้ที่ได้รับของแต่ละบทคะ เมื่อหนูทำแบบทดสอบหลังเรียน หนูจึงรู้สึกไม่อยากคะ เนื้อหาส่วนใหญ่หนูจำได้คะ ”

กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นด้านเนื้อหาว่าก่อนเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเยาวราชค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เป็นความรู้ด้านประวัติเยาวราช แต่หลังจากเรียนรู้ด้วยชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้หลายด้านเกี่ยวกับเยาวราช เช่น ประวัติความเป็นมา วิธีเดินทางไปยังเยาวราช ประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในเยาวราช ที่สำคัญคือมีเนื้อหาเกี่ยวกับเยาวราชสมัยใหม่ ส่วนความคิดเห็นด้านภาษากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์มีรูปแบบนำเสนอเนื้อหาความรู้ที่ทันสมัยและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาบทอ่านง่ายขึ้น และได้รับความรู้เกี่ยวกับเยาวราชและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย

ผู้วิจัยสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองครั้งนี้ได้ว่าชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E1/E2 = 75/75$ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คือ $E1 = 87.1$ และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือ $E2 = 88.7$ โดยค่า $E1$ และค่า $E2$ ใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกิน 5 % แสดงให้เห็นว่า

เครื่องมือวิจัยมีความสอดคล้องกัน ได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างดีมีคุณภาพตามที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ กล่าวไว้ว่า¹

หากคะแนน E1 หรือ E2 ห่างกันเกิน 5% แสดงว่า กิจกรรมที่ให้นักเรียนทำกับการสอบหลังเรียนไม่สอดคล้องกัน เช่น ค่า E1 มากกว่า E2 แสดงว่า งานที่มอบหมายอาจจะง่ายกว่าการสอบ หรือ หากค่า E2 มากกว่าค่า E1 แสดงว่าการสอบง่ายกว่าหรือไม่สอดคล้องกับงานที่มอบหมายให้ทำ จำเป็นที่จะต้องปรับแก้ หากสื่อหรือชุดการสอนได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างดีมีคุณภาพ ค่า E1 หรือ E2 ที่คำนวณได้จากการทดสอบประสิทธิภาพจะต้องใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกิน 5% ซึ่งเป็นตัวชี้ที่จะยืนยันได้ว่านักเรียนได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนพฤติกรรมขั้นสุดท้าย หรืออีกนัยหนึ่งต้องประกันได้ว่านักเรียนมีความรู้จริง ไม่ใช่ทำกิจกรรมหรือทำสอบได้เพราะเดา

สรุปได้ว่าชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์มีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 87.1/88.7$ มีค่า E1 และ E2 สอดคล้องกัน จึงมีคุณภาพที่จะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทย

หลังการทดลองกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมการทดลองครั้งนี้เกี่ยวกับความคิดเห็นหรือคำแนะนำเกี่ยวกับชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ บทที่ขอบอ่าน บทที่อ่านยาก ความคิดเห็นด้านเนื้อหา และความคิดเห็นด้านภาษา กลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คนแสดงความคิดเห็นว่าบทที่ขอบอ่านคือ บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเขาวราช ส่วนบทที่อ่านยากกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คนแสดงความคิดเห็นว่าเป็นคือ บทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายดังนี้

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 5(1): 7-20. หน้า 11.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคคนที่ 1

บทที่อ่านยาก

หนูคิดว่าบทที่อ่านยากที่สุดคือบทที่ 6 ค่ะ โดยเฉพาะบทอ่านเกี่ยวกับร้านขายยาเจ้ากรรมเปื้อและเกร็ดความรู้ค่ะ มีคำศัพท์ที่เกี่ยวกับยาสมุนไพรและอาการต่างๆ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เข้าใจยากสำหรับหนูค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

ส่วนบทที่หนูชอบอ่าน มีบทที่ 2 และ บทที่ 5 ค่ะ เพราะว่าหนูสนใจความรู้ที่ทันสมัย อีกทั้งหนูเป็นคนที่ชอบถ่ายรูป ในบทที่ 2 และ บทที่ 5 ได้กล่าวถึงสถานที่ที่คนนิยมไปถ่ายรูปของย่านเยาวราช ถ้ามีโอกาสจะไปเที่ยวสถานที่วัดมังกรและร้านกาแฟต่างๆ ของเยาวราชค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

หนังสือเรียนที่เกี่ยวกับเยาวราชที่หนูเคยอ่าน ส่วนใหญ่เกี่ยวกับประวัติของเยาวราช หนูรู้สึกน่าเบื่อและจำความรู้ไม่ได้ค่ะ แต่ในชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ มีอินโฟกราฟิกส์ช่วยผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาบทอ่าน ตอนนี้หนูได้ความรู้เกี่ยวกับเยาวราชเพิ่มขึ้นค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

หลังจากเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ หนูเรียนรู้คำศัพท์ใหม่จำนวนมากค่ะ เมื่อก่อนท่องจำคำศัพท์เป็นเรื่องยากที่สุดสำหรับหนู แต่ผู้วิจัยได้อธิบายคำศัพท์อย่างชัดเจน บางคำอธิบายด้วยรูปภาพ ทำให้หนูประทับใจมาก และสามารถจำคำศัพท์ได้โดยไม่ต้องรู้สึกลำบากค่ะ

ภาพประกอบ 30 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคคนที่ 1¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 2

บทที่อ่านยาก

บทที่อ่านยากสำหรับหนูคือ บทที่ 7 ค่ะ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา มีคำศัพท์หลายคำไม่เข้าใจความหมาย และเนื้อหาที่กล่าวถึงการเลี้ยงเซียมซี และบ๊วยปวยหนูคิดว่าเข้าใจยากที่สุด ถ้าดูจากคำแปลภาษาจีน 签诗 และ 掷筊 หนูยังรู้สึกงง เพราะว่าปกติไม่ค่อยได้ใช้คำศัพท์เหล่านี้ค่ะ ต้องหารูปภาพจึงเข้าใจความหมายมากขึ้นค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

บทที่หนูชอบอ่านคือบทที่ 1 ค่ะ เนื่องจากว่าเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และหนูชอบอ่านหนังสือประวัติศาสตร์ด้วยค่ะ ก่อนที่อ่านชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ หนูอยากเรียนรู้ที่มาของเขาวราชและชาวจีนที่เข้ามาอาศัยในไทยส่วนใหญ่มาจากเมืองไหนของจีน และเริ่มต้นอพยพไปไทยในปีไหน หลังจากอ่านบทที่ 1 หนูได้ความรู้มากค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

หนูคิดว่าชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้มีเนื้อหาเหมาะสมสำหรับหนูค่ะ เนื้อหาบทอ่านส่วนใหญ่เข้าใจง่าย ถ้าเจอเนื้อหาที่ไม่ค่อยเข้าใจ หลังจากศึกษาอินโฟกราฟิกส์แล้ว เข้าใจมากขึ้นค่ะ ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้มีรูปแบบสวยงาม หนูได้ความรู้มากค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

ในบทที่หนูชอบที่สุด มีคำศัพท์คำหนึ่งหนูประทับใจมากคือ คำว่า 'นวมหามงคล' เมื่อก่อนเข้าใจคำว่า 'มหา' และ 'มงคล' ค่ะ หลังจากอ่านบทที่ 1 หนูได้ความรู้ว่า 'นว' หมายถึงเก้า ทำให้หนูเกิดความสนใจอยากศึกษาความเชื่อเรื่องตัวเลขของชาวไทยค่ะ

ภาพประกอบ 31 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 2¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 3

บทที่อ่านยาก

บทที่อ่านยากในมุมมองของหนูคือบทที่ 1 ค่ะ เพราะว่ามีคำราชาศัพท์จำนวนมากและพระนามของพระมหากษัตริย์จำยากและอ่านยากด้วยค่ะ อีกทั้งเมื่อทำแบบทดสอบท้ายบทของบทที่ 1 มีบางข้อไม่แน่ใจเลือกคำตอบข้อไหน เช่นข้อที่ 8 ที่เกี่ยวกับนวนิยายคลาสสิค มีเนื้อหาเยอะและเข้าใจยากด้วยค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

หนูชอบอ่านบทที่ 3 และบทที่ 4 ค่ะ เพราะว่าหนูมีเพื่อนเป็นคนกวางตุ้ง คุณปู้เป็นคนแต้จิ๋ว เคยทำอาหารกวางตุ้งให้หนูชิม หลังจากอ่านบทที่ 3 และบทที่ 4 ที่เกี่ยวกับอาหารแต้จิ๋ว หนูจึงสนใจรสชาติของอาหารแต้จิ๋วเป็นอย่างไรบ้าง มีความแตกต่างกับอาหารกวางตุ้งไหมคะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

เนื้อหาของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้มีความยากง่ายเหมาะสมกับหนูค่ะ บางบทมีเนื้อหาที่เข้าใจยาก แต่เป็นความรู้ใหม่ๆ และมีบางบทกล่าวถึงอาหารการกิน ร้านกาแฟ เป็นเนื้อหาที่น่าสนใจมากค่ะ หนูคิดว่าได้รับความรู้ใหม่เยอะมากค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

หลังจากเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ หนูได้เรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ คำศัพท์เกี่ยวกับยาสมุนไพร คำศัพท์เกี่ยวกับวิธีทำอาหาร และคำศัพท์เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาด้วยค่ะ ซึ่งเป็นประโยชน์อีกด้านหนึ่งที่หนูได้รับการเรียนรู้ครั้งนี้ค่ะ

ภาพประกอบ 32 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 3¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 4

บทที่อ่านยาก

บทที่อ่านยากสำหรับหนูคือ บทที่ 8 ค่ะ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเทศกาลตรุษจีน ซึ่งมีความแตกต่างกับเทศกาลตรุษจีนของจีนแผ่นดินใหญ่ มีคำศัพท์เกี่ยวกับการไหว้เจ้าที่หนูไม่ค่อยเข้าใจความหมาย และความยาวของบทอ่าน บทที่ 8 ยาวกว่าบทอื่นๆ หนูจึงคิดว่าเป็นบทที่อ่านยากค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

บทที่หนูชอบอ่านคือบทที่ 5 ค่ะ เพราะว่าหนูเป็นคนที่ชอบดื่มกาแฟ และชอบไปถ่ายรูปที่ร้านสวยๆ ค่ะ ร้านที่หนูประทับใจมากคือร้านหลงโถวค่ะ ดูจากภาพถ่ายและอินโฟของหน้า 46 หนูสนใจการออกแบบพื้นที่ที่นั่งให้ซ้อนสลับพื้นปลา 2 ชั้น มีบันไดสามารถไต่ขึ้นและลงค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

ก่อนที่หนูเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ เมื่อกล่าวถึงเยาวราช หนูจะนึกถึงประวัติเก่าแก่ของเยาวราช ร้านขายทองคำและชาวไทยเชื้อสายจีนค่ะ หลังจากเรียนรู้ครั้งนี้ หนูได้ความรู้เรื่องร้านค้าที่ทันสมัยในย่านเยาวราช และประเพณีวัฒนธรรมไทยด้วยค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

หลังจากเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ หนูมีความคิดว่าภาษาไทยมีหลายคำเป็นคำทับศัพท์จากภาษาจีนค่ะ เพราะว่าการออกเสียงคล้ายกับสำเนียงแต้จิ๋วค่ะ เช่น แก้วอี้ ฮองเต้ ติมซ่า เต๊ะเฮีย และอั้งเปาค่ะ

ภาพประกอบ 33 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 4¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 5

บทที่อ่านยาก

บทที่อ่านยากสำหรับหนูคือ บทที่ 6 ค่ะ ในบทอ่านกล่าวถึงอาหารที่ขายในตลาดเก่าและของฝากที่มีชื่อเสียง เนื่องจากว่าหนูไม่เคยเห็นและชิมอาหารเหล่านี้มาก่อน หลังจากศึกษาคำศัพท์น่ารู้ยังไม่ค่อยเข้าใจ หนูคิดว่าถ้ามีรูปภาพของอาหารและของฝากแต่ละอย่างที่กล่าวถึงในบทอ่านจะดีกว่าค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

บทที่หนูชอบอ่านคือบทที่ 2 ค่ะ เมื่อก่อนหนูเคยดูข่าวในเว็บไซต์กล่าวถึงกรุงเทพมหานครมีสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินใหม่หลายสถานี ที่ทำให้หนูประทับใจมากคือสถานีวัดมังกร เพราะว่าการออกแบบเป็นแบบจีน ดูรูปภาพก็นึกถึงประเทศจีนทันที หนูหวังว่ามีโอกาสไปเที่ยวสถานีวัดมังกรค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

เมื่อก่อนหนูเคยอ่านบทอ่านที่เกี่ยวกับเยาวราชในเรื่อง 'ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน' แต่ด้วยความยาวไม่เกินไปสามย่อหน้า ค่ะ และเป็นเนื้อหาที่เล่าเรื่องเยาวราชในสมัยก่อน ทำให้ผู้อ่านไม่เห็นภาพของเยาวราชปัจจุบันค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

หลังจากเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ครั้งนี้ หนูคิดว่าหนูได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยค่ะ วิธีเขียนบทอ่านและภาษาที่ใช้ในบทอ่าน มีความยากง่ายเหมาะสมสำหรับหนูค่ะ อีกทั้ง หนูได้เรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้วยค่ะ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ไม่เคยเรียนรู้ในหนังสือเล่มอื่นมาก่อนค่ะ

ภาพประกอบ 34 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 5¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 6

บทที่อ่านยาก

บทที่อ่านยากสำหรับหนูคือ บทที่ 7 ค่ะ ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวัดและศาสนาพุทธ กล่าวถึงชื่อวัด ที่มา และการออกแบบของวัดเล่งเน่ยยี่ มีคำศัพท์ที่ไม่ค่อยได้ใช้และเข้าใจยากจำนวนมากค่ะ หนูคิดว่าถ้ามีโอกาส ต้องไปเที่ยววัดเล่งเน่ยยี่ เข้าไปในวัด จึงเข้าใจความรู้เหล่านั้นมากยิ่งขึ้นค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

หนูชอบอ่านบทที่ 8 ค่ะ เพราะว่าเทศกาลตรุษจีนเป็นเทศกาลสำคัญที่สุดสำหรับชาวจีน และประเพณีวัฒนธรรมของเทศกาลตรุษจีนได้ถ่ายทอดที่ประเทศไทย และผสมผสานกับประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนด้วยค่ะ หนูคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจและภาคภูมิใจมากค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้มีเนื้อหาทั้งหมด 8 บท มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ด้านอาหารการกิน ด้านประเพณีวัฒนธรรมและความเชื่อศาสนาด้วยค่ะ หนูคิดว่าเป็นเครื่องมือที่มีรูปแบบที่สวยงามและมีเนื้อหาที่น่าสนใจมากค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

หลังจากเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ครั้งนี้ หนูจำได้คำศัพท์หลายคำค่ะ เช่นวิธีปรุงอาหาร คำศัพท์เกี่ยวกับยาเหลียนฮัว ซิงเวิน ในเกร็ดความรู้ของบทที่ 6 ค่ะ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใช้บ่อยๆ และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันนี้ด้วยค่ะ

ภาพประกอบ 35 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 6¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 7

บทที่อ่านยาก

บทที่อ่านยากคือ บทที่ 1 ค่ะ หนูเป็นคนที่ไม่ชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เพราะว่าเนื้อหาเข้าใจยาก แต่เครื่องมือเล่มนี้ใช้อินโฟกราฟิกส์ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความน่าสนใจและเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลาค่ะ หลังจากศึกษาอินโฟกราฟิกส์แล้ว หนูจึงเข้าใจเนื้อหาบทอ่านมากขึ้นค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

สำหรับหนู หนูชอบอ่านบทที่ 8 ค่ะ เทศกาลตรุษจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนไม่ค่อยเหมือนของที่จีน มีการจัดกิจกรรมและขั้นตอนการไหว้เจ้า แตกต่างกับของจีนแผ่นดินใหญ่ หนูจึงสนใจเปรียบเทียบความแตกต่างเทศกาลตรุษจีนระหว่างของจีนและของไทยค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

เนื้อหาของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ มีทั้งเนื้อหาที่เข้าใจยาก และเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เนื้อหาที่หนูประทับใจมากคือเกร็ดความรู้ของแต่ละบทค่ะ ซึ่งเป็นความรู้ความจึ้น ถึงแม้ว่าหนูเป็นคนจีน แต่ยังเป็นความรู้ใหม่สำหรับหนูด้วยค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

ภาษาที่ผู้วิจัยใช้ในการนำเสนอเนื้อหา มีความเหมาะสมสำหรับหนูค่ะ และไม่เหมือนกับภาษาที่ปกติหนูอ่านในแบบเรียนเล่มอื่นๆ ใช้คำศัพท์และวิธีการเล่าเรื่อง การอธิบายข้อมูลเหมาะสมกับผู้อ่านที่มีความรู้ภาษาไทยปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ค่ะ

ภาพประกอบ 36 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 7¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 8

บทที่อ่านยาก

สำหรับหนู เนื้อหาทั้ง 8 บทมีความยากง่ายเท่าๆ กันค่ะ หนูใช้เวลาในการอ่านและทำแบบทดสอบท้ายบทของแต่ละบทประมาณ 35 นาทีค่ะ และหนูคิดว่าถ้ามีรูปภาพหรืออินโฟกราฟิกส์มากกว่านี้ก็จะดีกว่าค่ะ เพราะว่าหนูชอบดูภาพสีเส้นมากกว่าตัวอักษรค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

หนูชอบอ่านบทที่ 2 มากค่ะ เมื่อ 5 ปีที่แล้ว หนูเคยไปเที่ยวที่กรุงเทพมหานคร ตอนนั้นยังไม่มีสถานีวัดมังกร หลังจากอ่านบทที่ 2 หนูคิดว่าเป็นเนื้อหาที่ทันสมัยและการสร้างสถานีรถไฟฟ้านี้เพิ่มความสะดวกในการเดินทางไปยังย่านเยาวราช อีกทั้ง หนูสนใจไปถ่ายภาพแบบ 3 มิติที่สถานีค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

เนื้อหาของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เล่มนี้ ทั้ง 8 บทเป็นหัวข้อที่ หนูสนใจ มีทั้งการเดินทางไปยังย่านเยาวราช อาหารอร่อยย่านเยาวราช และประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนด้วย หนูคิดว่า เรียนรู้ภาษาของประเทศหนึ่ง ควรเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศนั้นด้วยค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

หลังจากเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ครั้งนี้ หนูได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่จำนวนมาก มีเกี่ยวกับศาสนาพุทธ กิจกรรมที่จัดในวัดมังกรและคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลตรุษจีน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เข้าใจยาก แต่เป็นคำศัพท์ที่ผู้เรียนชาวจีนที่เรียนรู้ภาษาไทยควรรู้ค่ะ

ภาพประกอบ 37 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 8¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

ความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 9

บทที่อ่านยาก

หนูคิดว่าบทที่อ่านยากคือ บทที่ 7 ค่ะ ในบทอ่านเขียนว่าช่างที่ก่อสร้างวัดมิ่งกรส่วนใหญ่เป็นชาวจีน การออกแบบของวัดเป็นแบบจีนผสมผสานกับไทย แต่หนูไม่เคยไปวัดแห่งนี้ จึงไม่ค่อยเห็นภาพของวัดแห่งนี้ อีกทั้งจึงไม่สามารถเปรียบเทียบการออกแบบของวัดนี้กับวัดจีนค่ะ

บทที่ชอบอ่าน

หนูชอบอ่านบทที่ 5 มากค่ะ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับร้านค้าแฟ ร้านกาแฟที่ผู้วิจัยกล่าวถึงมีทั้งร้านค้าแฟเก่าแก่และร้านค้าแฟทันสมัย อีกทั้ง หนูเกิดความสนใจว่าถ้าต่อไปมีโอกาส จะไปย่านเยาวราช ไปร้านค้าแฟร้านอื่นๆ ด้วยค่ะ จะได้เปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละร้านค่ะ

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา

อาจารย์ชาวจีนที่สอนภาษาไทยเคยเปิดวิดีโอเกี่ยวกับเยาวราชให้หนูกับเพื่อนๆ ชาวจีนดู แต่ว่าเป็นวิดีโอที่ถ่ายเมื่อหลายสิบปีที่แล้วค่ะ ซึ่งไม่ใช่เยาวราชในสมัยปัจจุบัน ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ทำให้หนูได้ความรู้เกี่ยวกับเยาวราชในปัจจุบันค่ะ

ความคิดเห็นด้านภาษา

หลังจากเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ครั้งนี้ หนูได้พัฒนาทักษะการอ่านมากค่ะ หนูคิดว่าการเขียนบทอ่านที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ ต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้อ่านค่ะ และหลังจากผู้อ่านได้อ่านบทอ่านแล้ว จะได้รับความรู้และความคิดใหม่ค่ะ

ภาพประกอบ 38 อินโฟกราฟิกส์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาคนที่ 9¹

¹ สัมภาษณ์โดย Yan Zheng เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565.

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คน มีจำนวน 3 แสดงความคิดเห็นว่า บทที่อ่านยากคือบทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมิ่งกรมลาวาส ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายคนที่ 2,6 และ 9 เนื่องจากบทที่ 7 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา และมีคำศัพท์ที่ออกเสียงยากและเข้าใจยาก กลุ่มเป้าหมายจึงใช้เวลานานในการคิดและการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 7 ซึ่งตรงกับผล E1 คือคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือบทที่ 7 กลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คน ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1,5 และ 8 แสดงความคิดเห็นว่าบทที่ 2 สถานีวัดมิ่งกรยานเยวราชเป็นบทที่ชอบอ่านที่สุด เนื้อหากล่าวถึงการเดินทางไปยังยานเยวราชอย่างสะดวกในปัจจุบัน การใช้เทคโนโลยีทันสมัย ถ่ายรูปแบบ 3 มิติ การออกแบบภายในสถานีเป็นแบบจีนผสมไทย เป็นเนื้อหาดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย อ่านเข้าใจง่ายและประทับใจ

3. การวิเคราะห์รูปแบบอินโฟกราฟิกส์และผลการศึกษาความพึงพอใจการใช้ อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

การวิจัยครั้งนี้ใช้อินโฟกราฟิกส์เป็นรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาการเรียนรู้อัตนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนชาวจีนพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย มีความรู้และเข้าใจเรื่องเยวราชมากขึ้น ผู้วิจัยสรุปผลการใช้อินโฟกราฟิกส์โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ประเด็นคือ การใช้อินโฟกราฟิกส์เรื่อง เยวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน และผลการศึกษาความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

3.1 การวิเคราะห์รูปแบบอินโฟกราฟิกส์เรื่องเยวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

ผู้วิจัยสร้างอินโฟกราฟิกส์ประกอบบทอ่านเรื่องเยวราชเพื่อช่วยสรุปสาระสำคัญของบทอ่านและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านง่ายขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 16 แสดงบทอ่านที่ใช้อินโฟกราฟิกส์

บทที่	บทอ่านหลัก	บทอ่านเสริม	เกิดความรู้
1	√	√	√
2	√	√	√
3	√	√	√
4	√		√

ตาราง 16 (ต่อ)

บทที่	บทอ่านหลัก	บทอ่านเสริม	เกิร์ตความรู้
5	√	√	√
6	√		√
7	√		√
8	√		√

จากตาราง 16 พบว่า ผู้วิจัยสร้างอินโฟกราฟิกส์บทอ่านหลักทั้ง 8 บท เพราะเป็นเนื้อหาสำคัญ อ่านเข้าใจยาก ผู้วิจัยจึงสร้างอินโฟกราฟิกส์หนึ่งหน้าช่วยอธิบายเนื้อหาบทอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านมากขึ้น ส่วนอินโฟกราฟิกส์สำหรับบทอ่านเสริม ได้แก่ บทที่ 1 คือเนื้อหาเกี่ยวกับนวนิยายมหานวมงคล บทที่ 2 คือการออกแบบภายในสถานีวิวัฒน์กร บทที่ 3 เกี่ยวกับจุดเด่นห้อยเทียนเหลา ร้าน T&K ซีฟู้ด และบทที่ 5 กล่าวถึงการออกแบบหรือจุดเด่นร้านกาแฟทันสมัยในเยาวราชจำนวน 3 ร้าน ได้แก่ร้านหลงโถว ร้าน Jingjing และร้านชงเต๋อ ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวเป็นเนื้อหาที่เข้าใจยาก มีค่าสำคัญจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงสร้างอินโฟกราฟิกส์โดยผสมกับรูปถ่ายจริง เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพและเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

ส่วนบทอ่านเสริมของบทที่ 4 บทที่ 6 บทที่ 7 และบทที่ 8 มีความยาวครึ่งหน้า ผู้วิจัยจึงสร้างอินโฟกราฟิกส์ขนาดเล็กหรือใส่ภาพถ่ายด้านล่างบทอ่าน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจประเด็นสำคัญของบทอ่านเสริม อินโฟกราฟิกส์ของบทที่ 4 คือการอธิบายความหมายของคำว่า “จับกังและกุลี” ส่วนบทที่ 6 คือเส้นเวลาอธิบายที่มาของร้านขายยาเจ้ากรมเป็อ บทที่ 7 เกี่ยวกับการแก้ปัญหา ส่วนบทที่ 8 เกี่ยวกับการไหว้เจ้าในเทศกาลตรุษจีน

ส่วนเกิร์ตความรู้ของแต่ละบท เป็นความรู้วัฒนธรรมจีนที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านหลักหรือบทอ่านเสริม ผู้วิจัยสร้างอินโฟกราฟิกส์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาบทอ่านได้ง่ายขึ้น และเปรียบเทียบวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีนได้

ผู้วิจัยสร้างอินโฟกราฟิกส์โดยออกแบบเป็นรูปแบบภาพนิ่งและเลือกรูปแบบอินโฟกราฟิกส์จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน และอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล

อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูลเป็นอินโฟกราฟิกส์ที่เน้นนำเสนอข้อมูลสำคัญ เหมาะกับการนำเสนอข้อมูลจากการสรุปงานเขียนเพื่อนำเสนอประเด็นสำคัญ ผู้วิจัยออกแบบเนื้อหาเครื่องมือทั้ง 8 บทโดยใช้อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล ได้แก่ บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช บทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช บทที่ 7 ไร่เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส และบทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช

ตาราง 17 แสดงบทที่ใช้รูปแบบอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล

บทที่	1	2	3	4	5	6	7	8
รูปแบบอินโฟกราฟิกส์ แบบอธิบายข้อมูล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ผู้วิจัยใช้อินโฟกราฟิกส์รูปแบบนี้สรุปสาระสำคัญของบทอ่านเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านมากยิ่งขึ้น โดยมีตัวอย่างดังนี้

27

ห้อยเทียนเหลา

ชั้นดาดฟ้าของห้อยเทียนเหลาเป็น
ไนต์คลับ มีนักร้องมาจากฮ่องกง

ซาลาเปา

ขนมจีบ

ก๋วยเตี๋ยวหลอดกุ้ง

พายไส้มะพร้าว

T&K ซีฟู้ด

น้ำจิ้มของร้านนี้มีสองแบบคือ
แบบสีแดง มีรสชาติเผ็ดหวาน
แบบสีเขียว เป็นน้ำจิ้มซีฟู้ด มีรสชาติเผ็ดเปรี้ยว

ร้าน T&K ซีฟู้ดมีอีกชื่อว่า ซีฟู้ดเสื่อ
เขียว เนื่องจากพนักงานร้านนี้ใส่เสื้อสี
เขียว

ภาพประกอบ 39 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล “ห้อยเทียนเหลาและร้าน T&K ซีฟู้ด”

ภาพประกอบ 39 แสดงตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในบทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช เนื้อหากล่าวถึงภัตตาคารที่มีชื่อเสียงในย่านเยาวราช คือ ห้อยเทียนเหลาและร้าน T & K ซีฟู้ด

ผู้วิจัยใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ชื่อร้านห้อยเทียนเหลาและร้าน T & K ซีฟู้ด เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจชัดเจนว่าอินโฟกราฟิกส์หน้านี้กล่าวถึงภัตตาคารที่มีชื่อเสียงในย่านเยาวราช ชื่อร้าน T & K ซีฟู้ดผู้วิจัยใช้ตัวอักษรสีเขียว เพื่อสอดคล้องกับชื่อร้านอีกชื่อหนึ่งว่า “ซีฟู้ดสีเขียว”

ผู้วิจัยใช้รูปอาคารที่มีแดดฟ้า เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่าแดดฟ้าเป็นส่วนด้านบนสุดของร้านห้อยเทียนเหลา และใช้เครื่องหมายลูกศรและรูปนักร้องผู้หญิงและธงชาติฮ่องกง แสดงให้เห็นว่าบนชั้นดาดฟ้ามีนักร้องมาจากฮ่องกง ส่วนรูปชามปลา ขนมจีบ ก๋วยเตี๋ยวหลอดกุ้ง และพายไส้มะพร้าว ผู้วิจัยสร้างอินโฟกราฟิกส์ของเมนูอาหาร เพื่อให้ผู้อ่านเห็นรูปแบบของอาหารแต่ละชนิด ด้านล่างภาพเมนูมีกรอบจำนวน 4 กรอบ เขียนชื่อเมนูอาหารของแต่ละเมนู

ส่วนร้าน T & K ซีฟู้ด ในบทอ่านกล่าวถึงน้ำจิ้มรสเด็ดของร้าน มีสองแบบคือแบบสีแดง และแบบสีเขียว ผู้วิจัยใช้รูปพริกสีแดง น้ำตาลและถ้วยที่ใส่น้ำจิ้มสีแดง พริกสีเขียว มะนาว และถ้วยที่ใส่น้ำจิ้มสีเขียว เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจส่วนประกอบสำคัญของน้ำจิ้มทั้งสองแบบ ด้านล่างภาพน้ำจิ้มอธิบายส่วนประกอบของน้ำจิ้ม อีกทั้งผู้วิจัยใช้ตัวละครที่ใส่เสื้อสีเขียว เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อร้าน “ซีฟู้ดสีเขียว” เนื่องจากพนักงานร้านนี้ใส่ชุดทำงานสีเขียว

การใช้อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล ทำให้ผู้เรียนเข้าใจจุดเด่นของร้านห้อยเทียนเหลา คือชั้นดาดฟ้ามีนักร้องมาจากฮ่องกง และรู้จักชื่อเมนูขึ้นชื่อของร้านนี้ ส่วนร้าน T & K ซีฟู้ด อินโฟกราฟิกส์จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจส่วนประกอบและลักษณะของน้ำจิ้มทั้ง 2 แบบมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 40 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล “ร้านกาแฟเยาวราช”

ภาพประกอบ 40 แสดงตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูลในบทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช เนื้อหากล่าวถึงจุดเด่นของร้านกาแฟทันสมัย 3 ร้าน ได้แก่ ร้านหลงโถว ร้าน Jingjing และร้านชงเต๋อ

จุดเด่นของร้านหลงโถวคือการออกแบบพื้นที่ที่นั่งให้ซ้อนสลับพื้นปลา 2 ชั้น มีบันไดให้ไต่ขึ้นและลง ผู้วิจัยใช้รูปถ่ายจริงภายในร้านผสมอินโฟกราฟิกส์เป็นลูกค้านั่งดื่มกาแฟทั้งชั้นบนและชั้นล่าง สีของโต๊ะและบันไดเป็นสีน้ำตาล ซึ่งเหมือนในภาพถ่าย ลูกค้านั่งได้ทั้งชั้นบนและชั้นล่าง อินโฟกราฟิกส์ทำให้ผู้เรียนเข้าใจการออกแบบภายในร้านง่ายขึ้น

ร้าน Jingjing ตั้งอยู่ที่ซอยเจริญกรุง 14 ซึ่งตึกแถวของซอยนี้ส่วนใหญ่เป็นตึกเก่า ผู้วิจัยจึงใช้ภาพตึกเก่าหลายตึกติดกัน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานที่จริง ส่วนชื่อร้าน Jing jing ภาษาไทยเขียนเป็นจริงๆ ออกเสียงคล้ายกับภาษาจีนคือคำว่า “真真” ซึ่งความหมายคือจริงๆ เหมือนกัน ผู้วิจัยใช้เครื่องหมาย “=” เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทั้ง 3 คำ ผู้วิจัยสร้างอินโฟกราฟิกส์ที่เป็นรูปภาพแก้วใส่สีผสมอาหาร และขวดยาที่ใส่วัตถุกันเสีย เพิ่มเครื่องหมาย “X” เพื่อแสดงว่าไอศกรีมของร้าน Jingjing ไม่แต่งสีและวัตถุกันเสีย

อินโฟกราฟิกส์ของร้านชงเต๋อ ผู้วิจัยใช้รูปถนนเชื่อมโยงกับสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน วัดมังกร เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจที่ตั้งของร้าน ซึ่งอยู่ใจกลางตลาดเก่าใกล้กับทางออกที่ 2 ของสถานี วัดมังกร ผู้วิจัยใช้รูปโคมไฟแสดงให้เห็นว่าภายในร้านตกแต่งแบบจีน และใช้รูปลูกค้ำกำลังถ่ายรูปหน้าป้ายไฟนีออน ซึ่งเขียนชื่อร้านภาษาจีน “松德” และ ชื่อภาษาอังกฤษ “ZONGTER” เพื่อให้สอดคล้องเนื้อหาบทอ่านซึ่งกล่าวถึงร้านชงเต๋อว่าเป็นร้านกาแฟถ่ายรูปยอดนิยมย่านเยาวราช

การใช้อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูลทำให้ผู้เรียนเข้าใจการออกแบบภายในร้านหลงโถว และรู้จักที่ตั้งของร้าน Jingjing และร้านชงเต๋อ ภาพกราฟิกและไอคอนช่วยอธิบายความพิเศษของไอศกรีมร้าน Jingjing คือไม่แต่งสีและไม่ใส่วัตถุกันเสีย อินโฟกราฟิกส์ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดเด่นของร้านกาแฟ 3 ร้านนี้ได้ง่ายขึ้น

3.1.2 อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน

อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน เป็นอินโฟกราฟิกส์ที่อธิบายข้อมูลตามลำดับขั้น และมักมีตัวเลขแสดงลำดับขั้นกำกับ เหมาะกับการอธิบายข้อมูลที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน ผู้วิจัยออกแบบชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ แบบแสดงลำดับขั้นตอนจำนวน 2 บท ได้แก่บทที่ 2 สถานีวิัดมัจกรยานยาวราช และบทที่ 7 ไขว้เจ้าที่วัดมัจกรมลาวาส

ตาราง 18 แสดงบทที่ใช้รูปแบบอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน

บทที่	1	2	3	4	5	6	7	8
รูปแบบอินโฟกราฟิกส์ แสดงลำดับขั้นตอน		√					√	

เนื่องจากบทที่ 2 สถานีวิัดมัจกรยานยาวราชกล่าวถึงวิธีการใช้โปรแกรม AR เพื่อถ่ายรูปแบบ 3 มิติภายในสถานีรถไฟใต้ดินวัดมัจกร และบทที่ 7 ไขว้เจ้าที่วัดมัจกรมลาวาสกล่าวถึงขั้นตอนการเสียบซีและขั้นตอนการแกะป๊องที่วัดเล่งเน่ยยี่ ผู้วิจัยจึงใช้อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้โปรแกรม AR ที่สถานีวิัดมัจกร เสียบซีและแกะป๊องที่วัดเล่งเน่ยยี่ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยมีตัวอย่างดังนี้

5 ขั้นตอน สนุกกับโปรแกรม AR

ที่ MRT สถานีวัดมังกร

1

นั่งรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT
มาถึงสถานีวัดมังกร

2

สแกน QR CODE เพื่อ
ดาวน์โหลด RECALL

3

หาจุดถ่ายภาพ และเล่น
โปรแกรม AR

4

ใช้ RECALL เพื่อ
ถ่ายภาพหรือวิดีโอเป็น
แบบภาพ 3 มิติ

5

บันทึกภาพและ
วิดีโอไว้ที่อัลบั้ม

ภาพประกอบ 41 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน
“5 ขั้นตอน สนุกกับโปรแกรม AR ที่ MRT สถานีวัดมังกร”

ภาพประกอบ 41 แสดงตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในบทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการถ่ายภาพและวิดีโอแบบ 3 มิติที่สถานีวัดมังกรด้วยเทคโนโลยี AR และสัมภาษณ์พนักงานของสถานี ได้สรุปขั้นตอนการถ่ายภาพจำนวน 5 ขั้นตอน เนื่องจากสถานีวัดมังกรเป็นส่วนต่อขยายของสายสีน้ำเงินรถไฟฟ้าใต้ดิน ผู้วิจัยจึงใช้สีน้ำเงินเพื่อให้สอดคล้องกับสีของรถไฟฟ้าใต้ดินสายนี้ และตัวอักษรของคำว่า “5” ในหัวภาพเป็นขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรอื่น และเป็นตัวหนา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่าอินโฟกราฟิกส์หน้านี้กล่าวถึงขั้นตอนการถ่ายภาพภายในสถานีวัดมังกรมีจำนวน 5 ขั้นตอน นอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า “MRT” แทนรถไฟฟ้าใต้ดิน เนื่องจากว่าชาวไทยที่อาศัยที่กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เรียก “MRT” แทนรถไฟฟ้าใต้ดิน

ผู้วิจัยใช้กรอบ 5 อัน และใช้หมายเลข 1 ถึง 5 กำกับลำดับขั้นตอน จากด้านบนถึงด้านล่าง เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาอินโฟกราฟิกส์อย่างสะดวกและเข้าใจขั้นตอนที่ถูกต้องอย่างชัดเจน เริ่มจากขั้นตอนที่ 1 นั่งรถไฟฟ้าใต้ดินมาถึงสถานี ผู้วิจัยใช้เครื่องหมายรถไฟฟ้าใต้ดินและภาพถ่ายจริงป้ายชื่อสถานีวัดมังกร เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่ากำลังพูดถึงสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร ส่วนขั้นตอนที่ 2 คือดาวน์โหลดแอปพลิเคชันที่ถูกต้อง ผู้วิจัยใช้รูปโทรศัพท์มือถือและสัญลักษณ์ของแอปพลิเคชัน RECALL ผู้เรียนสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันอย่างถูกต้อง ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยใช้รูปแว่นขยาย เพื่อให้สอดคล้องกับการหาจุดถ่ายภาพต่างๆ ภายในสถานี ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างรูปภาพแบบ 3 มิติ และรูปกล้องถ่ายรูป เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นรูปแบบภาพ 3 มิติ ขั้นตอนสุดท้ายคือบันทึกรูปภาพไว้ที่อัลบั้ม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่าหลังจากถ่ายภาพและวิดีโอ สามารถบันทึกไว้ที่อัลบั้มของรูปโทรศัพท์มือถือตนเองได้

การใช้อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอนช่วยสรุปขั้นตอนการถ่ายภาพแบบ 3 มิติด้วยโปรแกรม AR เป็นจำนวน 5 ขั้นตอนที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำเนื้อหาได้ และสามารถปฏิบัติด้วยตนเองตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

3.1.3 อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา

อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา เป็นอินโฟกราฟิกส์ที่แสดงข้อมูลการสรุปเรื่องตามลำดับเวลา ส่วนใหญ่ใช้แสดงพัฒนาการของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เหมาะกับการอธิบายข้อมูลที่เป็นเรื่องราวตามช่วงเวลา ผู้วิจัยออกแบบชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา จำนวน 3 บท ได้แก่ บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช และบทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช

ตาราง 19 แสดงบทที่ใช้รูปแบบอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา

บทที่	1	2	3	4	5	6	7	8
รูปแบบอินโฟกราฟิกส์ แสดงข้อมูลตามลำดับเวลา	√					√		√

บทอ่านหลักบทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของเยาวราช เรื่องราวสำคัญที่เกิดขึ้นจากสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ตามลำดับเวลา บทอ่านเสริมบทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราชกล่าวถึงความเป็นมาของร้านขายยาจีนเจ้ากรมเป็อ ส่วนเกร็ดความรู้ของบทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราชกล่าวถึงตำนานเรื่องปีศาจ “เหนียน” ผู้วิจัยจึงใช้อินโฟกราฟิกส์รูปแบบนี้สรุปเนื้อหาเรื่องราว ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสำคัญของบทอ่านตามลำดับเวลาได้ดียิ่งขึ้น โดยมีตัวอย่างดังนี้

ภาพประกอบ 42 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลา “ประวัติของเยาวราช”

ภาพประกอบ 42 แสดงตัวอย่างอินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในบทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ เนื้อหาบทอ่านหลักกล่าวถึงประวัติของเยาวราชตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 ถึงสมัยรัชกาลที่ 5 อินโฟกราฟิกส์ที่ใช้ในสมัยรัชกาลที่ 1 คือตัวละครนั่งเรือ ซึ่งสอดคล้องกับชาวจีนโพ้นทะเลลงเรือเดินทางมาประเทศไทย ส่วนสมัยรัชกาลที่ 2 และสมัยรัชกาลที่ 3 ชาวจีนโพ้นทะเลเข้ามาค้าขายในย่านสำเพ็งและการค้าสำเภาระหว่างประเทศ ผู้วิจัยจึงสร้างอินโฟกราฟิกส์ที่เป็นรูปภาพรถเข็นสินค้า รูปภาพเสื้อผ้า ของใช้ประเภทต่างๆ และรูปภาพเรือสำเภา เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนสมัยรัชกาลที่ 4 และสมัยรัชกาลที่ 5 เริ่มสร้างถนนหลายสายเพื่อเชื่อมกับพระนครและสร้างถนนเยาวราชเพื่อพัฒนาการคมนาคม ผู้วิจัยจึงใช้ตัวละครที่กำลังก่อสร้างถนนและรูปภาพถนน เพื่อให้สอดคล้องกับประวัติย่านเยาวราชในสมัยรัชกาลที่ 4 และสมัยรัชกาลที่ 5

การใช้อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวสำคัญที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเยาวราชตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5 ไอคอนที่ใช้ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาและเข้าใจเนื้อหามากขึ้น

ผู้วิจัยเลือกใช้อินโฟกราฟิกส์ 3 รูปแบบ ได้แก่ อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูลแบบแสดงลำดับขั้นตอนและแบบแสดงข้อมูลตามลำดับเวลาอย่างผสมผสานในชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ฯ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลจากบทอ่านของแต่ละบท

ผู้วิจัยเลือกบทที่ 2 สถานีวัดมังกรเยาวราชเป็นตัวอย่างชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ฯ มีเหตุผลจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เหตุผลที่ 1 กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นว่าบทที่ 2 เป็นบทที่ชอบอ่านมากที่สุด เหตุผลที่ 2 จากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนพบว่า บทที่ได้คะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุดคือบทที่ 2 เหตุผลสุดท้ายคือ บทที่ 2 เป็นบทที่ใช้รูปแบบอินโฟกราฟิกส์ครบ 3 รูปแบบ ผู้วิจัยจึงเลือกบทที่ 2 เป็นตัวอย่างดังนี้

ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ
เรื่อง **เยาวราช** สำหรับผู้เรียนชาวจีน

Yan Zheng
ผศ.ดร. สุภัค มหาวรากร

ภาพประกอบ 43 หน้าปกรชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

บทที่ 2

สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช

วัตถุประสงค์การเรียนรู้:

1. ผู้เรียนเข้าใจที่มาของสถานีวัดมังกร
2. ผู้เรียนอธิบายขั้นตอนการถ่ายภาพด้วยเทคโนโลยี AR ได้
3. ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการตกแต่งในสถานีวัดมังกร

สถานีวัดมังกร

“ห้องมังกร” หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ เป็นที่เก็บพลังของมังกรทำให้สถานที่นั้นรุ่งเรืองและมีโชคลาภ บริเวณเจริญกรุงซอย 16 ระหว่างถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราช สร้างโดยชาวจีนแต่จิวตามหลักฮวงจุ้ยสี่จุดทองคำ ภาษาจีนเรียกว่า ซีเตี้ยมกิม (四点金 sì diǎn jīn)

ย่านเยาวราชมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับระบบคมนาคมขนส่ง จุดเปลี่ยนครั้งแรกของย่านเยาวราชคือการเปิดใช้รถราง ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เยาวราชกลายเป็นศูนย์การค้าที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร จุดเปลี่ยนครั้งที่สองคือการสร้างระบบรถไฟฟ้าใต้ดิน สถานีที่อยู่ใกล้เยาวราชที่สุดคือ สถานีหัวลำโพง (华南蓬) ซึ่งเปิดใช้งานในปี พ.ศ. 2547

เมื่อปีพ.ศ. 2559 ย่านเยาวราชมีสถานีรถไฟใต้ดินวัดมังกร บริเวณห้องมังกร เพื่อพัฒนาการคมนาคม และพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจ บริเวณที่ตั้งของสถานีวัดมังกรเป็นย่านที่มีวิถีชุมชนเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายจีน

สิ่งที่โดดเด่นของสถานีวัดมังกรคือ ผลงานศิลปะสื่อดิจิทัลร่วมสมัย นำมาผสานกับเทคโนโลยี AR คำว่า AR ย่อมาจาก Augmented Reality เป็นเทคโนโลยีที่ถ่ายรูปหรือวิดีโอเป็นรูปแบบ 3 มิติ โดยใช้แอปพลิเคชัน RECALL ตามมุมมองภาพต่าง ๆ ภายในสถานีวัดมังกร ผู้โดยสารสามารถใช้แอปพลิเคชันนี้ถ่ายรูปและวิดีโอ ภาพถ่ายจะเปลี่ยนเป็นแบบ 3 มิติ ซึ่งการใช้เทคโนโลยี AR ถ่ายรูปช่วยดึงดูดความสนใจของชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้ทุกคนที่มาถึงสถานีนี้รู้สึกเพลิดเพลินมากขึ้น

คำศัพท์น่ารู้

อุดมสมบูรณ์ [อุ-คม-สม-บุญ]

มากมายล้นเหลือ 丰富

รุ่งเรือง

สว่างไสว 繁荣

โชคลาภ [โชค-ลาภ]

สิ่งดีที่ได้มาโดยไม่ได้คาดหมาย 福运

คมนาคม [คะ-มะ-นา-คม]

การติดต่อไปมาถึงกัน 交通

ศักยภาพ [สั๊ก-กะ-ยะ-พาบ]

ความสามารถที่จะพัฒนาเพื่อที่จะใช้ในอนาคต
潜能

เอกลักษณ์ [เอ๊ก-กะ-ลัก]

ลักษณะที่เหมือนกันหรือมีร่วมกัน 特点

โดดเด่น

พิเศษอย่างเห็นได้ชัด 别具一格

ร่วมสมัย

สมัยปัจจุบัน 现代

สถานีตั้งอยู่บริเวณระหว่างถนนเจริญกรุงและถนนเยาวราช สร้างตามหลักฮวงจุ้ยสี่จุดทองคำ 四点金

ภาพประกอบ 45 บทอ่านหลัก “สถานีวัดมังกร”

จุดเปลี่ยนระบบคมนาคมย่านเยาวราช

1. การเปิดใช้รถราง

2. การเปิดใช้สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินหัวลำโพง

3. ปีพ.ศ. 2559 ย่านเยาวราชมีสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร

สมัยก่อน ถ้าจะไปเยาวราช ต้องนั่งรถเมล์
หรือนั่ง MRT ถึงสถานีหัวลำโพงแล้วเดิน
อีก 15 นาที ตอนนี้สามารถนั่ง MRT ไป
เยาวราชสะดวกแล้ว

5 ขั้นตอน สนุกกับโปรแกรม AR

ที่ MRT สถานีวัดมังกร

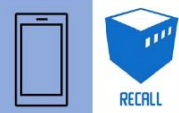

1

นั่งรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT
มาถึงสถานีวัดมังกร

2

สแกน QR CODE เพื่อ
ดาวน์โหลด RECALL

3

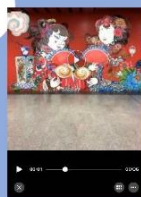
หาจุดถ่ายภาพ และเล่น
โปรแกรม AR

4

ใช้ RECALL เพื่อ
ถ่ายภาพหรือวิดีโอเป็น
แบบภาพ 3 มิติ

5

บันทึกภาพและ
วิดีโอไว้ที่อัลบั้ม

ภาพประกอบ 47 อินโฟกราฟิกส์ “5 ขั้นตอนสนุกกับโปรแกรม AR ที่ MRT สถานีวัดมังกร”

การออกแบบสถานีวัดมังกร

สถานีรถไฟใต้ดินวัดมังกรออกแบบให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในสถานีที่ผสมผสานวิถีชีวิตของชุมชนย่านเยาวราช โดยภายนอกเป็นสถาปัตยกรรมจีน-โปรตุเกส หรือชิโนโปรตุกีส คือผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมแนวยุโรป มีรายละเอียดงานสร้างแบบช่างชาวจีน ภายในออกแบบและตกแต่งโดยผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมจีนและไทย เพื่อสื่อถึงวัฒนธรรมแบบไทย-จีนของประชาชนชาวเยาวราชเป็นหลัก

สถานีใช้สีแดงและสีทองเป็นหลัก สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของความ เป็นมงคล ความ **รื่นเริง** การเฉลิมฉลอง และความโชคดี ส่วนสีทองแสดงถึง ความ **มั่งคั่ง ร่ำรวย** และ **เสริมบารมี** เพดานชั้นจำหน่ายตั๋วโดยสารจะมีรูปปั้นมังกรสีทอง บริเวณหัวเสาสถานีมีลายประแจจีน บริเวณทางลงเข้าสู่ สถานีตกแต่ง **เพดาน** เป็นลวดลายท้องมังกรทอง ซึ่งเป็นสัตว์มงคล เมื่อเดินเข้าไปจึงเหมือนกับเดินลอดใต้ท้องมังกร รวมถึงการนำลวดลายของมังกรมาประดับบริเวณสถานี

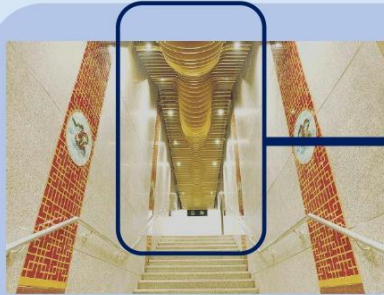
- ผสมผสาน** [ผะ-สม-ผะ-สาน]
เก็บรวมกันเข้าที่ละเล็กทีละน้อย 相结合
- โปรตุเกส Portugal**
ประเทศหนึ่งที่อยู่ตอนใต้ของทวีปยุโรป
葡萄牙
- สถาปัตยกรรม** [สะ-ถา-ปัต-ตะ-ยะ-กำ]
ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยสิ่งก่อสร้าง
อาคาร ที่อยู่อาศัยต่าง ๆ 建筑
- รื่นเริง**
สนุกสนานเบิกบานใจ 愉快
- มั่งคั่ง**
มีทรัพย์สินมากมาย 富裕
- บารมี** [บา-ระ-มี]
คุณสมบัติที่ทำให้ยิ่งใหญ่ 声望
- เพดาน**
ส่วนที่สูงสุดของห้อง 天花板

ภายนอกสถานีเป็นสถาปัตยกรรม **ชิโนโปรตุกีส** คำว่า “ชิโน” หมายถึง ชาวจีน เนื่องจากผสมผสานรูปแบบ ศิลปะจีน

ภาพประกอบ 48 บทอ่านเสริม “การออกแบบสถานีวัดมังกร”

การออกแบบสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร

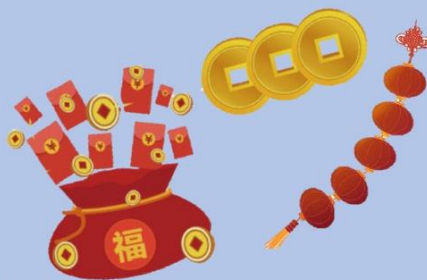
บริเวณทางลงเข้าสู่สถานีตกแต่งเพดานเป็นลวดลายท้องมังกรทองเมื่อเดินเข้าไปจึงเหมือนกับเดินลอดใต้ท้องมังกร

เพดานชั้นจำหน่ายตั๋วโดยสารจะมีรูปปั้นมังกรสีทอง

หัวเสาและบนผนังมีลายประแจจีน หมายถึง ความสันติสุข

ภายในสถานีใช้สีแดงและสีทองเป็นหลัก สีแดงหมายถึง ความรื่นเริง การเฉลิมฉลอง และความโชคดี ส่วนสีทองแสดงถึงความมั่งคั่ง ร่ำรวย

ภาพประกอบ 49 อินโฟกราฟิกส์ “การออกแบบสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินวัดมังกร”

เกร็ดความรู้อื่นๆ

ในวันฉัตรมงคล “สีแดง” หรือ “สีแดงแบบจีน” เป็นสัญลักษณ์แทนความรื่นเริง การเฉลิมฉลอง หรือเรื่องมงคล เงิน**แต๊ะเอีย**ที่แจกให้เด็กๆ ในเทศกาลตรุษจีน เรียกว่า “อั่งเปา” ภาษาจีนคือ 红包 เป็นเงินขวัญถุงที่ให้ในวันเฉลิมฉลอง คำว่า “แต๊ะ” เกิดจากการผันเสียงคำว่า “ตะ” ซึ่งในภาษาแต้จิ๋วหมายถึง “ทับ” หรือ “กด” คำว่า “เอีย” แปลว่า เอว “แต๊ะเอีย” หมายถึง “**压岁**” แปลว่า “กด/ทับเอว” ส่วนเงิน**โบนัส**ที่บริษัทแจกให้พนักงานเรียกว่า “โบนัสแดง” และคนที่ได้รับความนิยมชมชอบ เรียกว่า “ต้าจื่อต้าหง” ภาษาจีนคือ 大紫大红 แปลว่า **โต้งตั้งรุ่งโรจน์** คำประสมในภาษาจีนที่มีคำว่า “แดง” เช่น กองทัพแดง 红军 เป็นชื่อย่อของกองทัพแดงแห่ง**กรรมกร**และชาวนาจีน ธงแดง 红旗 คือ ธงประจำชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น

สีทองเป็นสีมงคลอีกสีหนึ่งในวันฉัตรมงคล แสดงถึงความมั่งคั่ง ร่ำรวย เป็นสัญลักษณ์ของ**จักรพรรดิ**ทั้งทำในตำนานของจีน เป็นสีที่ใช้ประดับพระราชวัง แท่นบูชาและวัด รวมถึงใช้สำหรับเสื้อคลุมและ**เครื่องทรง**ขององค์จักรพรรดิ สีทองเป็นสัญลักษณ์ของฤดูใบไม้ร่วง ภาษาจีนเรียกว่า 金秋 คำว่า “金” หมายถึง สีทอง “秋” คือ ฤดูใบไม้ร่วง ตามความเชื่อของชาวจีน ฤดูใบไม้ร่วงเป็นฤดูที่เก็บผลผลิตจากพืชผล หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์

คำศัพท์น่ารู้

แต๊ะเอีย
ธรรมเนียมการอวยพรของชาวจีน 压岁

โบนัส
เงินพิเศษที่จ่ายให้พนักงานประจำรางวัลแก่พนักงาน นอกเหนือจากเงินเดือนปกติ 奖金

โต้งตั้ง
มีชื่อเสียง 有名

รุ่งโรจน์
เจริญก้าวหน้า 辉煌

จักรพรรดิ [จัก-กระ-พัต]
เป็นตำแหน่งที่เป็นผู้ปกครองสูงสุดของราชอาณาจักร 国王; 君主

เครื่องทรง
เป็นคำราชาศัพท์ หมายถึงเครื่องแต่งตัว 配饰

เงินแต๊ะเอียหรืออั่งเปาเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่แจกให้เด็ก ๆ ในเทศกาลตรุษจีน

สมัยก่อน

ใช้เงินเหรียญที่มีรูตรงกลางหลายเหรียญร้อยเป็นพวงมาผูกไว้ที่เอว

ปัจจุบัน

ใช้สิ่งของหรือเงินใส่ในซองสีแดงแทน

ภาพประกอบ 50 เกร็ดความรู้ “อั่งเปา สีแดงและสีทองในวันฉัตรมงคลจีน”

แบบทดสอบระหว่างเรียน

19

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. บริเวณใดเป็นที่ตั้งของสถานีวัดมังกร (ความรู้ความจำ)
 - ก. บริเวณท้องมังกร
 - ข. บริเวณท่ามังกร
 - ค. บริเวณทางมังกร
 - ง. บริเวณหัวมังกร
2. ข้อใดคือจุดเปลี่ยนครั้งแรกของคมนาคมย่านเยาวราช (ความรู้ความจำ)
 - ก. การเปิดใช้รถไฟ
 - ข. การเปิดใช้รถราง
 - ค. การเปิดใช้รถเมล์
 - ง. การเปิดใช้รถไฟฟ้าใต้ดิน
3. คำอ่านของคำศัพท์ข้อใดถูกต้อง (ความรู้ความจำ)
 - ก. ขยาย [ชะ-ยาย]
 - ข. คมนาคม[คม-นา-คม]
 - ค. เอกลักษณ์ [เอก-กะ-หลั๊ก]
 - ง. อุดมสมบูรณ์ [อุ-ดม-สม-บุญ]
4. สถานีวัดมังกรสร้างเสร็จปีใด (ความรู้ความจำ)
 - ก. พ.ศ. 2559
 - ข. พ.ศ. 2560
 - ค. พ.ศ. 2561
 - ง. พ.ศ. 2562
5. “พลอยมาเที่ยวสถานีวัดมังกรเป็นครั้งแรก อยากถ่ายรูปภาพ 3 มิติ ” พลอยควรเริ่มทำอะไรเป็นลำดับแรก (การนำไปใช้)
 - ก. หาจุดถ่ายภาพ
 - ข. เปิดใช้โปรแกรม AR
 - ค. สแกน QR CODE บนผนัง
 - ง. ใช้ RECALL เพื่อถ่ายภาพ 3 มิติ

ภาพประกอบ 51 แบบทดสอบระหว่างเรียนข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 5

6. “ตะวันตกเป็นนักท่องเที่ยวคนจีน ตอนนี้อยู่สถานีรถไฟหัวลำโพง จะไปเที่ยวเขาวราช” ตะวันควรไปเขาวราชด้วยวิธีใดสะดวกที่สุด (การนำไปใช้)

- ก. เดิน
- ข. นั่งรถเมล์
- ค. นั่งรถแท็กซี่
- ง. นั่งรถไฟฟ้าใต้ดิน

7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง (ความรู้ความจำ)

- ก. สถาบันยกรรมสถานีวิถ่มังกรภายนอกเป็นแบบจีน-โปรตุเกส
- ข. สถาบันยกรรมสถานีวิถ่มังกรภายในผสมผสานระหว่างจีนและไทย
- ค. สถาบันยกรรมสถานีวิถ่มังกรเพื่อสื่อถึงวัฒนธรรมแบบไทย-จีนของชุมชนย่านเขาวราช
- ง. สถาบันยกรรมสถานีวิถ่มังกรภายนอกเป็นชิโนโปรตุเกส เนื่องจากช่างส่วนใหญ่เป็นชาวไทย

8. ภายในสถานีวิถ่มังกรไม่มีภาพใด (ความเข้าใจ)

- ก. ภาพมังกร
- ข. ภาพดอกบัว
- ค. ภาพปลาทอง
- ง. ภาพประแจจีน

9. คำอธิบายของสีแดงข้อใดไม่ถูกต้อง (ความรู้ความจำ)

- ก. สีแดงมักใช้ในงานมงคล
- ข. คำว่า 大紫大红 แปลว่า ร่ำรวย
- ค. ธงประจำชาติสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นสีแดง
- ง. ในวัฒนธรรมจีน “สีแดง” เป็นสัญลักษณ์แทนความรื่นเริง

10. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง (ความรู้ความจำ)

- ก. “อั่งเปา” ภาษาจีนคือ 红包
- ข. ปัจจุบันจะใช้สิ่งของหรือเงินมาใส่ในซองสีแดงแทนอั่งเปา
- ค. เงินแต๊ะเอียที่แจกให้ผู้ใหญ่ในเทศกาลตรุษจีน เรียกว่า “อั่งเปา”
- ง. อั่งเปาสมัยก่อนจะใช้เงินเหรียญที่มีรูตรงกลางหลายเหรียญร้อยเป็นพวงมาผูกไว้ที่เอว

ภาพประกอบ 52 แบบทดสอบระหว่างเรียนข้อที่ 6 ถึงข้อที่ 10

ใบเฉลย

1. ก
2. ข
3. ง
4. ก
5. ค
6. ง
7. ง
8. ค
9. ข
10. ค

ภาพประกอบ 53 ใบเฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนบทที่ 2 สถานีวัดมั่งกรย่านเยาวราช

บรรณานุกรม

ประวิทย์ พันธุโรจน์. (2545). *คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เส้นไหมเมืองจิว ทำเลมังกรทอง*.

กรุงเทพฯ : แพลน กราฟิค.

ปิยนาด บุนนาค. (2542). *ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ ศึกษาเฉพาะเขตสัมพันธวงศ์*.

กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล. (2553). *108 สิ่งมั่งคั่งจีน*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*.

กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์บลิตซ์ชั่นส์.

ส. พลายน้อย. (2543). *เล่าเรื่องมังกร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอสแอลโล่การพิมพ์.

สุภางค์ จันทวานิช. (2559). *สำเพ็ง ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ*.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Rong Hu. (2563). “中国红”的美学意识演绎与演变 ใน *Journal of Hengyang Normal University(Social Science)* 41(4): 142 - 146.

3.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

เมื่อกลุ่มเป้าหมายทดลองเครื่องมือวิจัยครบทั้ง 8 บทและทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน และนำสรุปผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์แต่ละข้อมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและเทียบเกณฑ์ระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 20 แสดงความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง เยาวราชของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1	อินโฟกราฟิกส์มีคำอธิบายการใช้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	4.78	มากที่สุด
2	อินโฟกราฟิกส์มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม	4.67	มากที่สุด
3	เนื้อหาบทอ่านเหมาะสมกับผู้เรียน	4.33	มาก
4	อินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	5	มากที่สุด
5	แบบทดสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.56	มากที่สุด
6	อินโฟกราฟิกส์มีลำดับชั้นการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.78	มากที่สุด
7	เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ	4.22	มาก
8	อินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน	5	มากที่สุด
9	อินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน	5	มากที่สุด
10	ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากอินโฟกราฟิกส์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.67	มากที่สุด
รวม		4.7	มากที่สุด

จากตาราง 20 ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราช มีค่าเฉลี่ย 4.7 มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด 5.00 ระดับความพึงพอใจมากที่สุดมีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 4 อินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ข้อที่ 8 อินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน และข้อที่ 9

อินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน ส่วนข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ ข้อที่ 7 เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ ผู้วิจัยแจกแจงรายละเอียดดังนี้

ข้อ 4 ด้านอินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนพบว่า กลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คนอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีทั้งบทอ่าน ภาพประกอบ การใช้อินโฟกราฟิกส์ที่สวยงาม มีสีสัน ดึงดูดความสนใจและทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจเนื้อหาความรู้ ผู้วิจัยสามารถสรุปความคิดเห็นดังนี้ รูปแบบตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่กลุ่มเป้าหมายเคยใช้ ส่วนใหญ่เป็นบทอ่านและมีภาพประกอบ ซึ่งครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ใช้ตำราเรียนภาษาไทยที่ประกอบด้วยอินโฟกราฟิกส์ และอินโฟกราฟิกส์ของทุกบท มีสีที่สวยงาม ออกแบบดึงดูดความสนใจและมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการนำเสนอเนื้อหาบทอ่าน การมีอินโฟกราฟิกส์ประกอบทุกบท ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น และรู้สึกเพลิดเพลินระหว่างเรียน

ข้อ 8 ด้านอินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนพบว่า กลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คนอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด หากพิจารณาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) $E1/E2 = 87.1/88.7$ ซึ่งค่า E2 สูงกว่า E1 แสดงให้เห็นอินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน

ข้อ 9 ด้านอินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียนพบว่า กลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คนพึงพอใจมากที่สุด ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นดังนี้ การเรียนภาษาควบคู่กับการเรียนวัฒนธรรมของประเทศนั้น หลังจากเรียนรู้ด้วยชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ กลุ่มเป้าหมายได้ความรู้วัฒนธรรมมากขึ้น เช่น การสร้างถนนเยาวราชตามหลักฮวงจุ้ย ภาพตกแต่งภายในสถานี่วัดมังกรเกี่ยวกับสัตว์มงคลและดอกไม้มงคลในวัฒนธรรมไทยและจีน ความรู้ด้านอาหารการกิน และประเพณีวัฒนธรรมการไหว้เจ้าของชาวไทยเชื้อสายจีนในช่วงเทศกาลตรุษจีน เป็นต้น ซึ่งเป็นความรู้ใหม่ที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน ในตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน เนื้อหาเกี่ยวกับเยาวราชส่วนใหญ่กล่าวถึงเยาวราชในสมัยอดีต ในชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ เนื้อหาเน้นความรู้เกี่ยวกับเยาวราชสมัยปัจจุบัน ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ ใช้ภาพถ่ายจริงและภาพกราฟิกส์ช่วยอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม สร้างความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับเยาวราชแก่ผู้เรียน

ข้อ 7 ด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอต่อการใช้อินโฟกราฟิกส์พบว่า กลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 คนอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด กลุ่มเป้าหมาย 1 คนพึงพอใจมาก และกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คนพอใจปานกลาง ผู้วิจัยได้กำหนดเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เครื่องมีอบทะเล 50 นาที เนื่องจากเวลาเรียนต่อคาบในมหาวิทยาลัยของประเทศจีน อยู่ในช่วง 45 ถึง 50 นาที ถ้าเวลาเรียนน้อยกว่า 45 นาที ผู้เรียนจะรู้สึกว่าได้รับความรู้ไม่มากพอ แต่ถ้าเวลาเรียนมากกว่า 50

นาที่ ผู้เรียนจะรู้สึกเหนื่อยและไม่มีประสิทธิภาพในการเรียน เนื่องจากเนื้อหาของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ เกี่ยวกับวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเนื้อหาเข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยจึงกำหนดการเรียนต่อบทคือ ไม่เกิน 50 นาที

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่ให้คะแนน 5 ดังนี้ ความยากง่ายและความยาวของบทอ่านทุกบทเหมาะสมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 กลุ่มเป้าหมายใช้เวลาในการอ่านและการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของบทที่ 1 ถึงบทที่ 5 น้อยกว่าบทที่ 6 ถึงบทที่ 8 เนื่องจากบทที่ 1 ถึงบทที่ 8 เนื้อหาบทอ่านจากง่ายไปหายาก กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นว่า การเรียนรู้เนื้อหาจากง่ายไปหายาก ถึงแม้ว่าใช้เวลาในการศึกษาเนื้อหานานกว่า แต่ได้พัฒนาทักษะและได้รับความรู้มากขึ้น จึงพึงพอใจมากที่สุดในการประเมินหัวข้อ “เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ”

ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่ให้คะแนน 3 แสดงความคิดเห็นดังนี้ เนื้อหาบทอ่านของบทที่ 7 และบทที่ 8 มากกว่าและยากกว่าบทอื่น มีคำศัพท์เกี่ยวกับศาสนาซึ่งเป็นคำศัพท์ที่กลุ่มเป้าหมายไม่คุ้นชิน เช่น ประทุมประทีป เวหา อุโบสถ เป็นต้น และบทที่ 8 เนื้อหาบทอ่านมีรายละเอียดมาก เช่น กิจกรรมการไหว้เจ้าที่จัดในวันไหว้ วันจ่ายและวันถือ ดังนั้นต้องใช้เวลาในการอ่านและทำแบบทดสอบระหว่างเรียน ส่วนการทำแบบทดสอบหลังเรียน เนื่องจากมีข้อสอบจำนวน 50 ข้อ กลุ่มเป้าหมายคิดว่าข้อสอบมีจำนวนมาก เกิดความรู้สึกไม่อยากทำ ไม่มีสมาธิในการทำแบบทดสอบหลังเรียน จึงทำให้เวลาที่ใช้ค่อนข้างนาน ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คนจึงพึงพอใจปานกลางในหัวข้อ “เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ”

จากผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเขาวราช มีค่าเฉลี่ย 4.7 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัยจากผลการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ทำให้ผู้เรียนมีระดับผลการเรียนดีมาก จึงสรุปได้ว่า ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์มีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องเขาวราชของผู้เรียนชาวจีนได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปริญญานิพนธ์เรื่อง การใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง **เขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน** มีวัตถุประสงค์จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนโดยใช้อินโฟกราฟิกส์ และข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนชาวจีน หลังจากผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย จึงสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยเริ่มจาก

1. ศึกษาตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน ได้แก่ ภาษาไทยพื้นฐาน 基础泰语 วิชาการอ่านภาษาไทย 泰语阅读教程 ทักษะการแปลไทยเป็นจีน 实用泰汉翻译教程 และ ความความสัมพันธ์ระหว่างไทยจีน 中泰关系史 ผู้วิจัยสนใจนำความรู้เกี่ยวกับเขาวราชในปัจจุบัน สร้างเป็นเครื่องมือเรียนรู้ภาษาไทย
2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีนต้องการความรู้ด้านใดเกี่ยวกับเขาวราชในปัจจุบัน และต้องการรูปแบบตำราเรียนภาษาไทยลักษณะใด ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างเครื่องมือวิจัยเป็นชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเขาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน
3. หลังจากสร้างชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือ และทดลองกับกลุ่มทดลอง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มคุณภาพของเครื่องมือวิจัย หลังจากนั้น ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

4 ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพ

ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์

1

สร้างเครื่องมือวิจัย 2 ส่วน

ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ จำนวน 8 บท

-แบบทดสอบระหว่างเรียน จำนวน 80 ข้อ

-แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 50 ข้อ

แบบวัดความพึงพอใจ

จำนวน 10 ข้อ

2

เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ด้วยแบบประเมิน 2 ชุด

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

มีค่าเฉลี่ย 4.14

มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

แบบประเมินค่า IOC

ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ทดลองกับกลุ่มทดลอง

3

แบบทดสอบระหว่างเรียน

มีค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 81.9

ระดับผลการเรียนดีมาก

แบบทดสอบหลังเรียน

มีค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 77.66

ระดับผลการเรียนดี

ความพึงพอใจ

มีค่าเฉลี่ย 4.16

ระดับความพึงพอใจมาก

4

ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

ค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 87.1/88.7$

มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ภาพประกอบ 55 ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเยาวราช ได้แก่ 1.กำเนิดของย่านเยาวราช 2.สถานที่สำคัญของย่านเยาวราช และ 3.เทศกาลสำคัญในย่านเยาวราชและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอินโฟกราฟิกส์ ได้แก่ 1.ความรู้เกี่ยวกับอินโฟกราฟิกส์ 2. การออกแบบอินโฟกราฟิกส์ และการใช้อินโฟกราฟิกส์ในการเรียนการสอน หลังจากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยลงภาคสนามย่านเยาวราชจำนวน 4 ครั้งและเก็บข้อมูลจากศูนย์ประวัติเยาวราช ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ตลาดเก่าและวัดมิ่งกรมลาวาส และสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีนแล้วสร้างเครื่องมือวิจัย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คือ ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 8 บท ได้แก่

บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ

บทที่ 2 สถานที่วัดมิ่งกรย่านเยาวราช

บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช

บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช

บทที่ 5 ร้านกาแฟย่านเยาวราช

บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช

บทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมิ่งกรมลาวาส

บทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช

ในแต่ละบทประกอบด้วยวัตถุประสงค์การเรียนรู้ บทอ่านหลัก 1 บท บทอ่านเสริม 1 บท และเกร็ดความรู้ 1 บท คำศัพท์น่ารู้ อินโฟกราฟิกส์ แบบทดสอบระหว่างเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก บทละ 10 ข้อ จำนวน 80 ข้อ ใบเฉลยคำตอบและแบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

ส่วนที่ 2 คือ แบบวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน โดยใช้มาตราแบบช่วง 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในด้านรูปเล่ม ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านการนำเสนอและด้านการวัดและการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยเสนอเครื่องมือวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องและนำกลับมาแก้ไขตามคำแนะนำแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้วยแบบประเมิน 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 แบบประเมินคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ และชุดที่ 2 แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง

(Index of Congruence : IOC) ของคำถามกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพพบว่า ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ มีค่าเฉลี่ย 4.14 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี และค่า IOC ทุกบท มีค่ามากกว่า 0.5 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ มีประสิทธิภาพ และคำถามที่ใช้ในแบบทดสอบเที่ยงตรงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพมากขึ้น ผลการประเมินคุณภาพจำนวน 5 ด้าน ผู้วิจัยสรุปผลการประเมินเป็นแผนภาพดังนี้

1. ด้านรูปเล่ม

ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.67 ระดับคุณภาพดีมาก จุดเด่นคือมีรูปกราฟิกส์และสีเส้นช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ระดับคุณภาพดี เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าตัวอักษรที่ใช้ในอินโฟกราฟิกส์ของบทอ่านมีขนาดเล็กเกินไป จึงแนะนำให้ผู้วิจัยเพิ่มขนาดตัวอักษรให้ผู้เรียนอ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 56 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านรูปเล่ม

2. ด้านเนื้อหา

การจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.67 ระดับคุณภาพดีมาก เนื่องจากผู้วิจัยออกแบบให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์นี้ได้ด้วยตนเอง โดยเริ่มจากให้ผู้เรียนศึกษาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบท ศึกษาบทอ่านควบคู่กับศึกษาคำศัพท์น่ารู้

ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และการอธิบายเนื้อหาชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ระดับคุณภาพดี เนื่องจากผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะหัวข้อเนื้อหาที่มีค่าความเหมาะสมระดับมากขึ้นไป โดยผ่านการสัมภาษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรี

มีความถูกต้องทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 3.67 ระดับคุณภาพดี ผู้วิจัยควรศึกษาเพิ่มเติมและปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาบางส่วนให้มีความถูกต้องวิชาการยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 57 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.ด้านการใช้ภาษา

ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย และใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.33 ระดับคุณภาพดี เนื่องจากผู้วิจัยใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้เรียนชาวจีนระดับชั้นปีที่ 3 และจัดเนื้อหาบทอ่านและคำศัพท์น่ารู้อยู่ในหน้าเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาบทอ่านพร้อมคำศัพท์น่ารู้อย่างสะดวก

ภาพประกอบ 58 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

4.ด้านการนำเสนอ

อินโฟกราฟิกส์ที่มีขนาดและสีที่เหมาะสม และอินโฟกราฟิกส์ที่ใช้สื่อความหมายจากบทอ่าน มีค่าเฉลี่ย 4.33 ระดับคุณภาพดี จุดเด่นของอินโฟกราฟิกส์คือมีรูปภาพและสีสนับสนุนให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหา อีกทั้ง ผู้วิจัยกำหนดการใช้สีต่างกันแต่ละบท จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่น่าเบื่อ

อินโฟกราฟิกส์ที่น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับคุณภาพดี เนื่องจากมีรูปภาพบางรูปที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรปรับเปลี่ยนเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติเข้าใจเนื้อหาบทอ่านได้ถูกต้อง

ภาพประกอบ 59 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการนำเสนอ

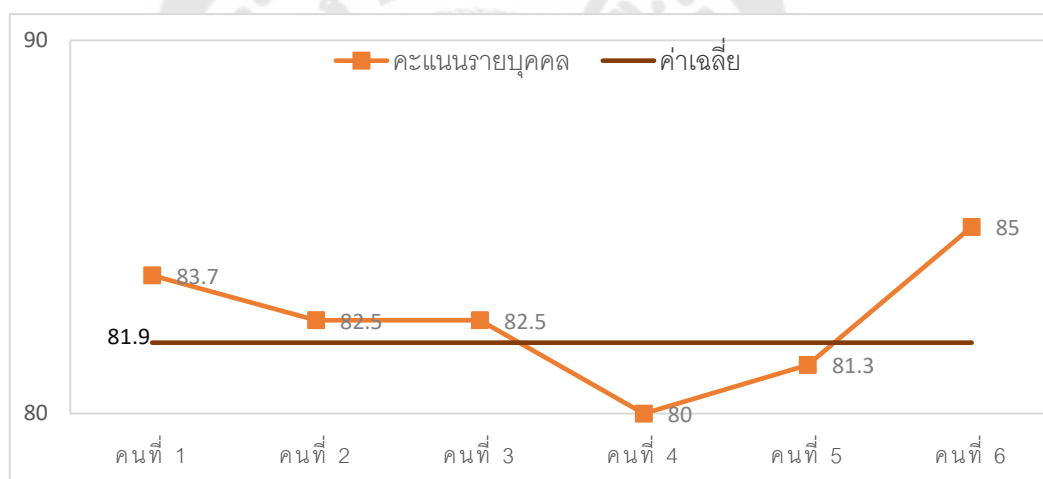
5.ด้านการวัดและการประเมินผล

แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และคำถามชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ระดับคุณภาพดี เนื่องจากผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จึงทำให้การออกแบบเนื้อหาบทอ่าน และแบบทดสอบที่ใช้ในชุดสื่อสอดคล้องกัน

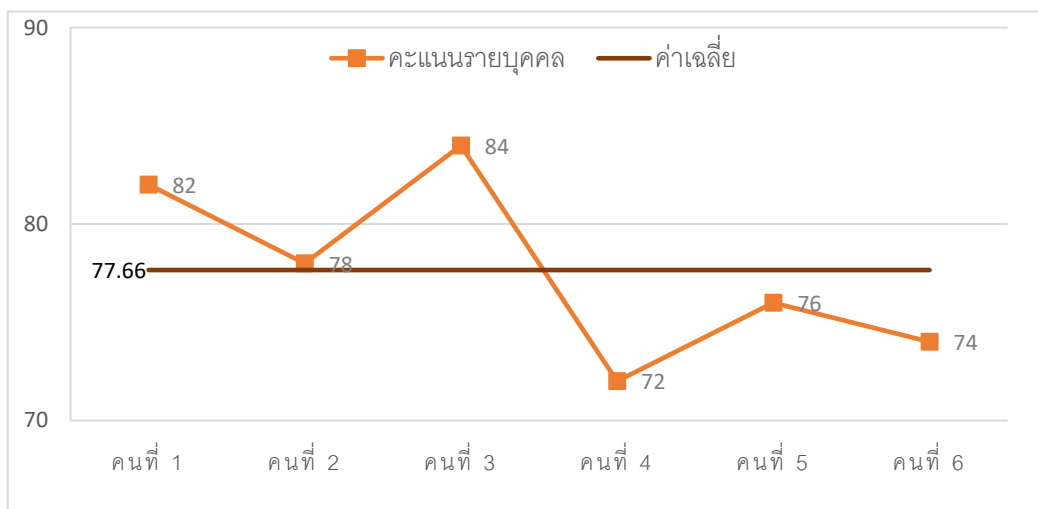
มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 3.67 ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่าแบบทดสอบบางข้อยากเกินไปสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติระดับชั้นปีที่ 3 ควรปรับคำถามบางข้อให้เข้าใจง่ายขึ้น จึงทำให้การประเมินหัวข้อดังกล่าวอยู่ในระดับคุณภาพดี

ภาพประกอบ 60 สรุปข้อมูลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล

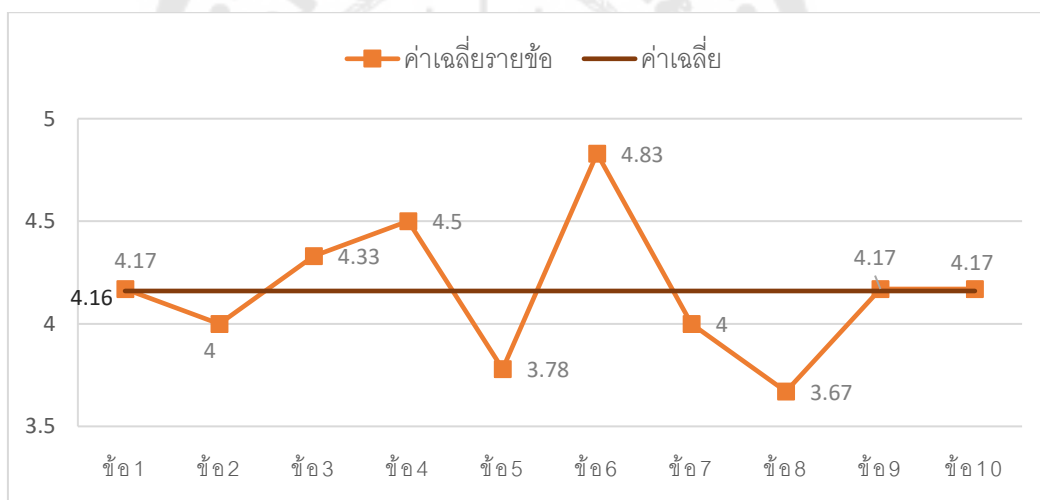
ขั้นตอนที่ 3 หลังจากแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยที่ปรับแก้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มทดลองคือ นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยต้าหลี่ (Dali University) จำนวน 6 คน เพื่อเพิ่มคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผลการทดลองพบว่า คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้ง 8 บทของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 81.9 อยู่ในระดับผลการเรียนดีมาก คะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.66 ระดับผลการเรียนดี และความพึงพอใจในการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราชมีค่าเฉลี่ย 4.16 ระดับความพึงพอใจมาก แสดงให้เห็นว่าชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ มีคุณภาพ สามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายได้

ภาพประกอบ 61 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มทดลอง

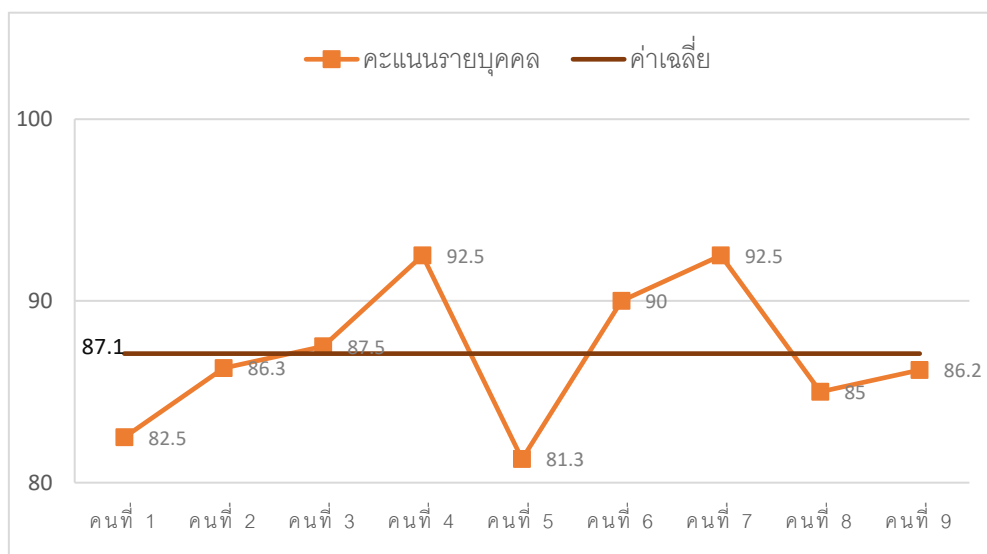
ภาพประกอบ 62 แผนภูมิแสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

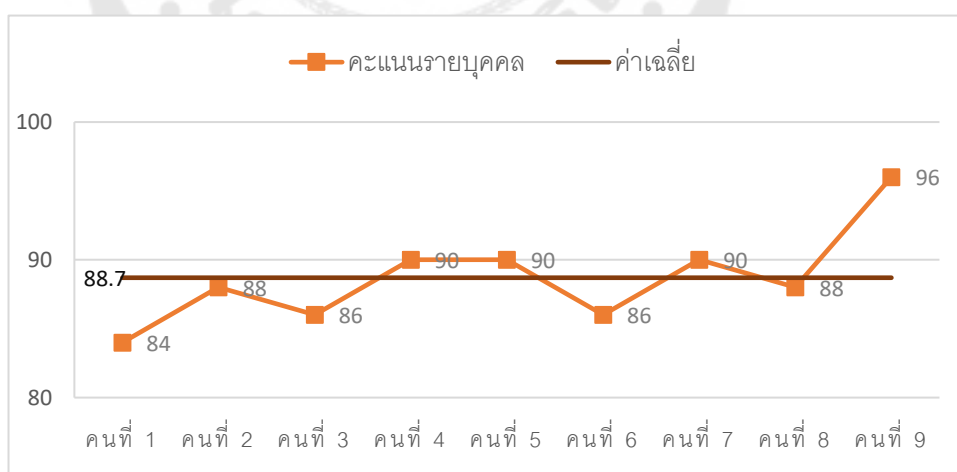
ภาพประกอบ 63 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ของกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำหลังนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มทดลองและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยเหวินซาน (Wenshan University) จำนวน 9 คนโดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย คือ $E1/E2 = 75/75$ ซึ่งค่า E1 หมายถึงค่าประสิทธิภาพของกระบวนการโดยพิจารณาจากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ จำนวน 8 บท เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก บทละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 80 ข้อ ส่วน E2

หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์โดยพิจารณาจากคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ และให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีน

ภาพประกอบ 64 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมาย (E1)

ภาพประกอบ 65 แผนภูมิแสดงคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย (E2)

ผลการวิจัยพบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคือ $E1 = 87.1$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E1 = 75$) แสดงให้เห็นว่า ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ มีประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้น้อยที่สุดคือ 81.3 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 92.5 คะแนน ซึ่งอยู่ในช่วง 80 – 100 คะแนน หมายความว่า ผลการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับดีมาก¹ ส่วนค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือ $E2 = 88.7$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E2=75$) เช่นเดียวกัน ซึ่งแบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบทดสอบวัดและประเมินผลความรู้ทั้งระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้ ผู้เรียนจึงต้องมีความรู้พื้นฐานเรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเขาวราชก่อนพิจารณาคำถามและคำตอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีค่าคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 มีระดับผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก ผู้วิจัยสรุป 5 อันดับคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนของกลุ่มเป้าหมายดังนี้

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2554). สถิติวิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา 20302 (หน่วยที่ 1-8). หน้า 8-42.

5 อันดับ

คะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนกลุ่มเป้าหมาย

1

ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 90

บทที่ 2 สถานีวัดมังกรย่านเยาวราช

เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการถ่ายภาพแบบ 3 มิติ ด้วยเทคโนโลยีทันสมัยภายในสถานีดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

2

ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 88.9

บทที่ 3 ภัตตาคารย่านเยาวราช

เนื่องจากเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารแต่จิ๋ว เป็นความรู้ที่เข้าใจง่ายและเป็นคำศัพท์ที่ช่วยในชีวิตประจำวัน

3

ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 87.8

บทที่ 1 เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ

เนื้อหาเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ มีคำราชาศัพท์จำนวนมาก ซึ่งเป็นคำที่ออกเสียงและเข้าใจยาก

บทที่ 5 ร้านกาพย์ย่านเยาวราช

เนื้อหากล่าวถึงการออกแบบ และเมนูขึ้นชื่อของร้านกาพย์เยาวราชจำนวน 4 ร้าน มีรายละเอียดมาก

บทที่ 8 เทศกาลตรุษจีนเยาวราช

เนื้อหาเกี่ยวกับการไหว้เจ้าเทศกาลตรุษจีนเยาวราช ซึ่งมีความแตกต่างจากตรุษจีนของจีนแผ่นดินใหญ่

4

ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 85.6

บทที่ 4 อาหารริมทางย่านเยาวราช

มีคำศัพท์เกี่ยวกับวิธีปรุงอาหาร และชื่อเมนูอาหาร ซึ่งเป็นภาษาแต่จิ๋ว เป็นคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นชิน

บทที่ 6 ของฝากขึ้นชื่อตลาดเก่าเยาวราช

กล่าวถึงที่มาของร้านขายยาเจ้ากรมเมือ และมีคำศัพท์เกี่ยวกับยาสมุนไพร ซึ่งเป็นความรู้ที่เข้าใจยาก

5

ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 83.3

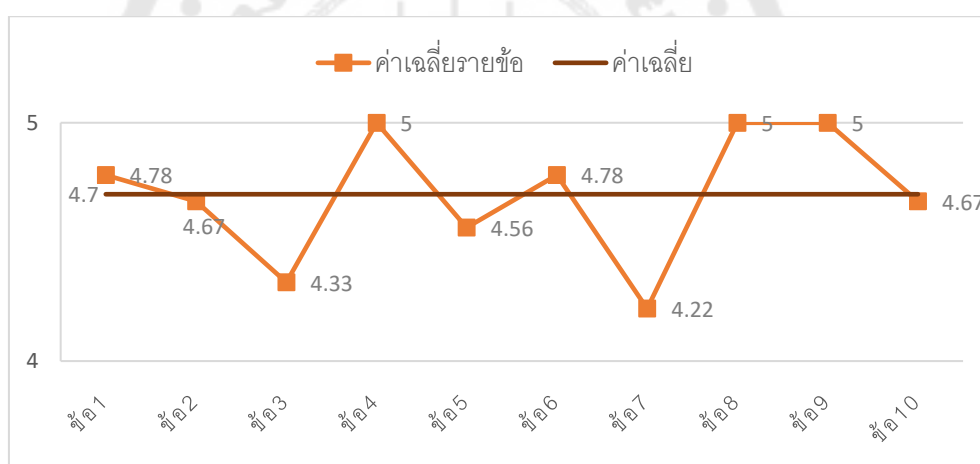
บทที่ 7 ไหว้เจ้าที่วัดมังกรกมลาวาส

เนื้อหาเกี่ยวกับวัดและศาสนาพุทธ คำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นศัพท์เฉพาะ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่อ่านออกเสียงยากและเข้าใจยาก

ภาพประกอบ 66 ข้อมูลคะแนนค่าเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียน 5 อันดับ

จากค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 87.1/88.7$ มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ อีกทั้งค่าประสิทธิภาพของ E1 และ E2 มีความใกล้เคียงกัน กล่าวคือ “หากสื่อหรือชุดการสอนได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างดีมีคุณภาพ ค่า E1 หรือ E2 ที่คำนวณได้จากการทดสอบประสิทธิภาพจะต้องใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกิน 5% ซึ่งเป็นตัวชี้ที่จะยืนยันได้ว่านักเรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขั้นสุดท้าย”¹ แสดงให้เห็นว่า ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราชสำหรับผู้เรียนชาวจีนมีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยและสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราชให้กับผู้เรียน

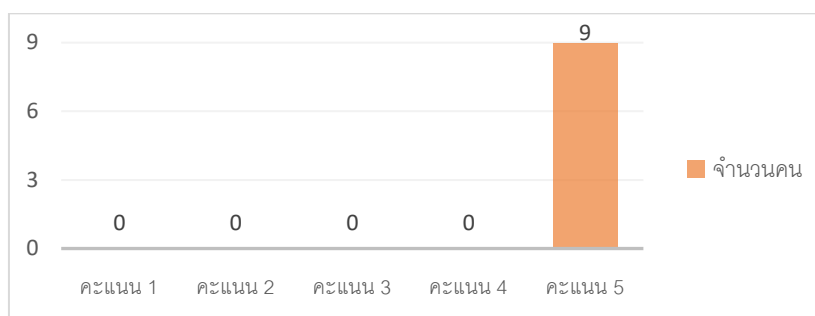
หลังจากทดลองชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ กับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยนำแบบวัดความพึงพอใจ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายวัดความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราช โดยแบบวัดความพึงพอใจจำนวน 10 ข้อ ค่าเฉลี่ย 4.7 ผู้วิจัยสรุปดังนี้

ภาพประกอบ 67 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ของกลุ่มเป้าหมาย

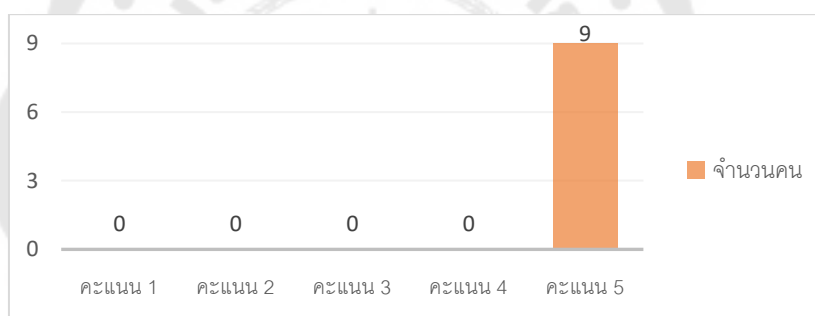
¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 5(1): 7-20. หน้า 11.

ข้อที่ 4 อินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

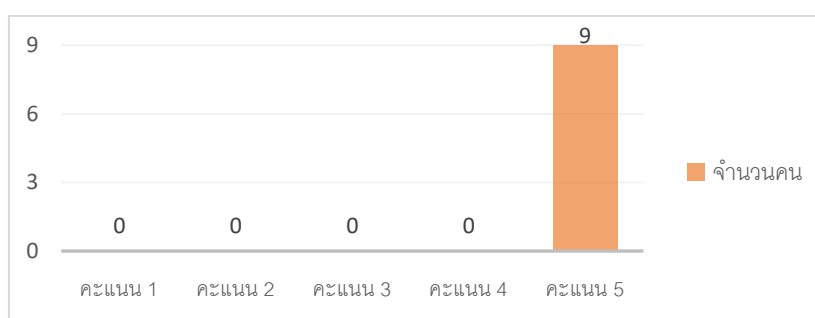
ภาพประกอบ 68 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ
อินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

ข้อที่ 8 อินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน

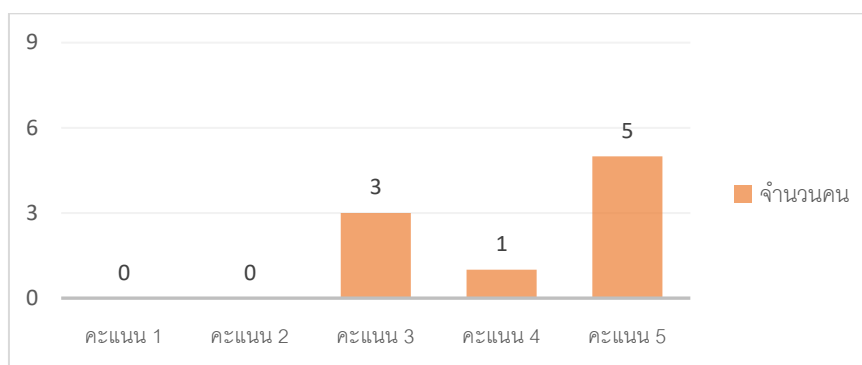
ภาพประกอบ 69 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ
อินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน

ข้อที่ 9 อินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน

ภาพประกอบ 70 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ
อินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน

ข้อที่ 7 เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ

ภาพประกอบ 71 แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ในหัวข้อ เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ

ผลการศึกษาคำพึงพอใจซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของงานวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราช มีค่าเฉลี่ย 4.7 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.22 – 5.00 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีจำนวน 3 ข้อได้คะแนนค่าเฉลี่ย 5.00 ได้แก่ ข้อที่ 4 อินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ข้อที่ 8 อินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน และข้อที่ 9 อินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน ส่วนข้อที่ได้คะแนนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 7 เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เพียงพอ ได้คะแนน 4.22 ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์พบว่า กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจด้านอินโฟกราฟิกส์ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ด้านอินโฟกราฟิกส์พัฒนาความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยของผู้เรียน และด้านอินโฟกราฟิกส์ส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน เนื่องจากอินโฟกราฟิกส์ช่วยสรุปเนื้อหาสำคัญและทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น การใช้สีต่างๆ และความสวยงามของอินโฟกราฟิกส์ยังช่วยดึงดูดความสนใจผู้อ่าน ทำให้การอ่านสนุกสนาน ช่วยให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ และประทับใจเนื้อหาบทอ่าน สอดคล้องกับ “การออกแบบอินโฟกราฟิกเป็นการนำข้อมูลที่เข้าใจยาก มานำเสนอในรูปแบบต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ แสดงออกมาเป็นภาพจึงจะดึงดูดความสนใจได้ดีช่วยลดเวลาในการอธิบายเพิ่มเติม จัดทำให้มีความสวยงาม น่าสนใจ เข้าใจง่าย สามารถจดจำได้นาน ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น”¹ อินโฟกราฟิกส์ช่วยสรุป

¹ อัญชริกา จันจุฬา, สกมล สมจิตต์ และสุภาพร จันทศิริ. (2563). การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก เพื่อสร้างการรับรู้และจดจำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดยะลา. หน้า 15.

เนื้อหาวัฒนธรรมที่เป็นเรื่องเข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติให้เข้าใจง่ายขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนอ่านภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและช่วยให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ และเนื้อหาที่เรียนได้นานขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้

อภิปรายผล

ปัจจุบัน มีชาวจีนสนใจเรียนรู้ภาษาไทยจำนวนมากขึ้น “การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ควรจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะทางภาษาพร้อมกับวัฒนธรรมไทยหลากหลายด้าน เนื่องจากมีผลดีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในบริบทสังคมไทยได้ถูกต้อง ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย และให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาได้อย่างสนุกสนาน”¹ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาควรคู่กับเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศนั้น จึงทำให้ผู้เรียนเข้าใจการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด การสอนภาษาและวัฒนธรรมไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะฉะนั้น การจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยให้กับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทย จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาไทยมากยิ่งขึ้น “การสอนภาษาไปพร้อมกับการสอนวัฒนธรรม นอกจากจะเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียนแล้ว ยังทำให้ใจกว้างมองโลกในแง่ดี การนำความรู้ทางภาษามาใช้คือการประสานความรู้ในตัวภาษาและความเข้าใจในวัฒนธรรมเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน”² ผู้สอนภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องมีความรู้ในด้านภาษาและด้านวัฒนธรรม อีกทั้ง ต้องมีความสามารถในการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ด้านเนื้อหาและด้านรูปแบบของตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน ได้แก่ภาษาไทยพื้นฐาน 基础泰语 วิชาการอ่านภาษาไทย 泰语阅读教程 ทักษะการแปลไทยเป็นจีน 实用泰汉翻译教程 และความสัมพันธ์ระหว่างไทยจีน 中泰关系史 ผู้วิจัยพบว่า ตำราเรียนภาษาไทยดังกล่าวมีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับย่านเยาวราชค่อนข้างน้อย มีเนื้อหาโดยสรุปเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับประวัติเยาวราช อาหารริมทางเยาวราชและเทศกาลตรุษจีนเยาวราช เนื้อหากว่าถึงความสำคัญของย่านเยาวราช คือ เป็นชุมชนชาวจีนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และเป็นแหล่งที่เต็มไปด้วยประเพณีวัฒนธรรมอันงดงามของชาวไทยเชื้อสายจีน ส่วนรูปแบบตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน ส่วนใหญ่คือบทอ่านและภาพประกอบ

¹ สมพงษ์ วิทิตศักดิ์พันธุ์. (2548). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วารสารวรรณวิทัศน์. ปีที่ 5: หน้า 232-260.

² สิริจิตต์ เดชอมรชัย. (2556). การสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวคิดและวิธีการ. หน้า 145.

ภาพประกอบเป็นภาพถ่ายจริงของเยาวราชในสมัยอดีต เมื่อผู้วิจัยได้มีโอกาสมาเรียนที่ประเทศไทย มีโอกาสไปเที่ยวเยาวราช ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า เยาวราชที่อยู่ในตำราเรียน ไม่เหมือนกับที่ไปจริง ผู้วิจัยนั่งรถไฟฟ้าใต้ดินไปย่านเยาวราช เมื่อถึงสถานีวัดมังกร การออกแบบภายในสถานีดึงดูดความสนใจมาก ใช้สีแดงและสีทองเป็นหลัก ใช้ภาพตกแต่งแบบจีน ที่สำคัญคือผู้วิจัยสังเกตเห็นนักท่องเที่ยวจำนวนมากทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ถ่ายรูปที่มุมต่างๆ ภายในสถานี และบนผนังมี QR CODE สแกนเพื่อดูวีดิโอแอปพลิเคชัน และสามารถเข้าแอปพลิเคชันถ่ายรูป 3 มิติ ผู้วิจัยรู้สึกว่าเป็นจุดเด่นที่ทำให้สถานีนี้ต่างจากสถานีอื่น เวลาผู้วิจัยไปทานอาหารแต่จิวและริมทาง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าของร้าน เจ้าของร้านแสดงว่า ถ้าสนใจเรียนรู้อะไรของเยาวราช สามารถไปค้นข้อมูลที่คุณยประวัติเยาวราช ซึ่งอยู่ชั้น 2 วัดไตรมิตรวิทยาราม ถ้าอยากชิมอาหารริมทางสามารถมาเยือนเยาวราชตอนค่ำ มีอาหารหลากหลายชนิด ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า เยาวราชที่ไปจริง ไม่เหมือนกับเคยเรียนในหนังสือเรียนความรู้เกี่ยวกับย่านเยาวราชที่ผู้วิจัยได้ เป็นความรู้ใหม่เนื่องจากไม่เคยปรากฏในตำราเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยจึงสนใจนำความรู้เกี่ยวกับเยาวราชสร้างเป็นเครื่องมือ เพื่อให้นักศึกษาชาวจีนสร้างความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับเยาวราช

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้นักศึกษาชาวจีนไม่สามารถมาเรียนที่ประเทศไทย ผู้เรียนต้องใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้มากขึ้น ผู้สอนต้องใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน ผู้สอนในฐานะผู้ผลิตสื่อการเรียนรู้จึงต้องสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนให้มากที่สุด ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์จึงเป็นสื่อเหมาะสำหรับการนำเสนอข้อมูลในสถานการณ์ที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนที่ประเทศไทย และเป็นทางเลือกหนึ่งในการสร้างสื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากอินโฟกราฟิกส์มีลักษณะเด่นคือ ใช้รูปภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญช่วยถ่ายทอดข้อมูลที่น่าสนใจ มีสีสันสะดุดตา มีรูปลักษณะการนำเสนอที่ทันสมัย หากพิจารณาคุณภาพชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ จากผลคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมายพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก และกลุ่มเป้าหมายพึงพอใจการใช้อินโฟกราฟิกส์ระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ทำให้ผู้เรียนชาวจีนสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเยาวราช และพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน

ผู้วิจัยสอดแทรกวัฒนธรรมจีนที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาเกร็ดความรู้ของทุกบท ทำให้นักศึกษาชาวจีนเกิดความเพลิดเพลินในการอ่านและสนใจเนื้อหาที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น “สามารถเพิ่มพูนความสำนึกเรื่องของวัฒนธรรมเจ้าของภาษา กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน

ภาษาต่างประเทศ มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมของชนชาติอื่น พัฒนาความสามารถในการสื่อความหมายกับวัฒนธรรมเจ้าของภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ในสถานการณ์จริง”¹ หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลและการสัมภาษณ์ นักศึกษาจีนที่ใช้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาได้รับความรู้ด้านวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น และมีการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย

ระหว่างการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ก่อนเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นว่ารู้สึกน่าสนใจและตื่นเต้น เมื่อทดลองบทที่ 1 และบทที่ 2 กลุ่มเป้าหมายให้คำแนะนำจำนวนมาก ด้านเนื้อหาบทอ่าน ด้านเพิ่มคำศัพท์น่ารู้ ด้านการใช้สีและภาพกราฟิกส์ของอินโฟกราฟิกส์ หลังจากนั้น กลุ่มเป้าหมายบางคนติดธุระในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เพื่อการทดลอง ผู้วิจัยจึงปรับเวลาการทดลองตามความสะดวกของกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งผู้เรียนรู้สึกว่เนื้อหาของบทที่ 7 และบทที่ 8 เข้าใจยาก โดยเฉพาะบทที่ 7 ประกอบคำศัพท์เกี่ยวกับศาสนาจำนวนมาก ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นชื่อเฉพาะ จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายไม่ตั้งใจทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของบทที่ 7 และบทที่ 8

ระหว่างการทำปฏิญานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบปัญหาจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ช่วงเวลาที่สร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยมีความรู้สึกว่เนื้อหาบทอ่านยาวและเข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชั้นปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนมุมมองตนเองเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ใช้ภาษาในการเรียบเรียงเนื้อหาให้เข้าใจง่าย และจัดรูปแบบนำเสนอให้ผู้เรียนอ่านสะดวก เช่นเนื้อหาบทอ่านและคำศัพท์น่ารู้อยู่ในหน้าเดียวกัน สามารถศึกษาบทอ่านและคำศัพท์น่ารู้ในขณะเดียวกัน ปัญหาที่ 2 ที่ผู้วิจัยพบคือการสร้างอินโฟกราฟิกส์ อินโฟกราฟิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นรอบแรก ส่วนใหญ่คือเนื้อหาใหม่ ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาบทอ่าน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเนื้อหาในหนึ่งบทค่อนข้างมาก อีกทั้ง อินโฟกราฟิกส์ช่วยอธิบายหรือสรุปเนื้อหาสาระบทอ่าน ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแก้ไขอินโฟกราฟิกส์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหาที่ 3 ที่ผู้วิจัยพบคือช่วงที่ทดลองกับนักศึกษาชาวจีน เนื่องจากว่ามีนักศึกษาจำนวน 9 คน และช่วงที่ทดลองคือช่วงปิดเทอม นักศึกษาบางคนจึงมีธุระส่วนตัว เช่นต้องไปเยี่ยมญาติหรือสอบใบขับขี่ เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยต้องปรับแผนและเวลาทดลองตามความสะดวกของผู้เรียนแต่ละคน การทำปฏิญานิพนธ์ครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจมากขึ้นว่ การศึกษาระดับปริญญาโทต่างจากระดับปริญญาตรีคือ การศึกษาข้อมูลและการเรียบเรียงเนื้อหาควรเรียงเรียงตามความเข้าใจของผู้วิจัย และต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

¹ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. หน้า 15.

ข้อเสนอแนะ

1. การเรียนรู้เรื่องภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศและการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยถือเป็นสิ่งจำเป็นของชาวต่างชาติที่สนใจศึกษาเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งรวมทั้งที่เรียนอยู่ในประเทศไทยและต่างประเทศ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องเยาวราชด้วยตนเอง ผู้สอนสามารถนำชุดสื่ออินโฟกราฟิกส์ไปประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

2. อินโฟกราฟิกส์มีหลากหลายรูปแบบ ในการสร้างเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกจำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ อินโฟกราฟิกส์แบบอธิบายข้อมูล อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับขั้นตอน อินโฟกราฟิกส์แบบแสดงลำดับเวลา ผู้ที่ออกแบบอินโฟกราฟิกส์ สามารถเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น อินโฟกราฟิกส์แบบแจกแจงข้อมูล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นประเด็นย่อยของข้อมูล อินโฟกราฟิกส์แบบเปรียบเทียบข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลสองชุด เพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างอย่างชัดเจน

3. ควรประยุกต์ใช้อินโฟกราฟิกส์ครบทั้งทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เช่น เพิ่ม QR CODE ในบทอ่านแต่ละบท เมื่อผู้เรียนสแกน QR CODE สามารถฝึกฟังการออกเสียงภาษาไทยของเจ้าของภาษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาได้มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- Aphantri Seetheetham.(2013).*The impact of the construction of the Blue Line Underground Train Railway Project on the intangible cultural heritage resources Of Chinatown,Bangkok*. Papresented at the safeguarding Intangible Cultural Heritageln theAisa-Pacific,Bangkok: Princess Maha Chakri Sirindhorn Anthropology Center.
- Annette Lamb. (2014). *Infographic part 1: Invitations to Inquiry*.
Teacher Librarian, 41(4), 54-58.
- Beverley, E. C. (2016). *Infographics: A Practical Guide for Librarians*. Lanham:
Rowman & Littlefield Publishers.
- Carley Fain. (2013). *The marketer's guide to infographics pretty and pretty useful: How
\to create awesome infographics*. Retrieved from:
<https://www.slideshare.net/NeuroDevNet/infographic-guide-of-guides>.
- CNN . (2560). *World's 23 best for street food*. Retrieved from:
<https://edition.cnn.com/travel/article/best-cities-street-food/index.html>.
- Edwards, J. (2012). *The Benefits of Infographics*. Retrieved from:
www.brandjoe.com/page/6.
- Josh Smith. (2012).*10 Steps to Designing an Amazing Infographic*. Retrieved from:
[https://www.fastcompany.com/1670019/10-steps-to-designing-an-amazing
infographic](https://www.fastcompany.com/1670019/10-steps-to-designing-an-amazing-infographic).
- Matrix and Hodson. (2014). *Teaching with Infographics: Practicing New
\Digital Competencies and Visual Literacies*. Retrieved from:
<https://www.researchgate.net/teaching-with-infographics>.
- Spyre Studios. (2012). *The Anatomy of an Infographic: 5 Steps to Create a Powerful
Visual*.Retrieved from: [https://spyrestudios.com/the-anatomy-of-an-infographic-5-
steps tocreate-a-powerful-visual/](https://spyrestudios.com/the-anatomy-of-an-infographic-5-steps-tocreate-a-powerful-visual/).
- Wai-KiLuk. (2008). *Chinatown in Britain: Diffusion and Concentrations of the British New*

Wave Chinese Immigration. NewYork: Cambria Press.

Wang,Meiling. (2558). *การศึกษาการใช้ภาษาจีนธุรกิจในเขตไชน่าทาวน์ในเมืองไทย*

泰国唐人街商业汉语的应用.วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเชิงธุรกิจ)บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

Weng, Yuxian and Wu Qiong. (2560). *基于泰国中式寺庙文化知识的数据库调查和分析—以泰国为例.การสำรวจและรวบรวมองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมจีนที่เกี่ยวกับศาลเจ้าจีนในประเทศไทยผ่านฐานข้อมูลของไทย.วารสารจีนศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*

10 (2),87-121.

10 (2),87-121.

Pan,YuanYang. (2554). *实用泰汉翻译教程 ทักษะการแปลไทยเป็นจีน*.世界图书.

Yang,LiZhou. (2557). *泰语阅读教程 วิชาการอ่านภาษาไทย*.重庆出版社.

Yu,DingBang. (2552). *中泰关系史 ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน*.中华书局.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2559).Tourism Research. จุลสารวิชาการการท่องเที่ยว,4(2),27.

จงรัก เทศนา. (2557). *อินโฟกราฟิกส์ (Infographics)*. สืบค้นจาก

http://www.thinkttt.com/wp-content/uploads/2014/04/how_to_infographics-2.pdf.

จิตรา ก่อนนทเกียรติ. (2544). *ทำเนียบเทพเจ้าของจีน*.กรุงเทพฯ: จิตรา.

จิตรา ก่อนนทเกียรติ. (2549). *ตั้ง หนึ่ง เกี้ยว*.กรุงเทพฯ: จิตรา.

จิตรา ก่อนนทเกียรติ. (2555). *๒๐๐ศาลเจ้า อายุเกินร้อยปีทั่วไทย*.กรุงเทพฯ: จิตรา.

เฉลิมวรรณ ยกเลื่อน. (2555). *สร้าง infographic อย่างไร*. สืบค้นจาก

http://clpd.psu.ac.th/clpd_2012/phocadownload/ppt_seminar/140327_infographic/140327_infographic_presentation.pdf.

http://clpd.psu.ac.th/clpd_2012/phocadownload/ppt_seminar/140327_infographic/140327_infographic_presentation.pdf.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มิถุนายน). *การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสาร*

ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1): 7-20.

ชุย,เฮดดี,ปิยนาค บุนนาค,และ คณະ. (2543). *ชุมนุมประตูลเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา*.

กรุงเทพฯ : โครงการชุมนุมประตูลเฉลิมพระเกียรติ.

ถาวร สิกขโกศล. (2554). *แต่จิว: จีนกลุ่มน้อยที่ยิ่งใหญ่*.กรุงเทพฯ: มติชน.

ถาวร สิกขโกศล. (2557). *เทศกาลจีนและการเซ่นไหว้*.กรุงเทพฯ: มติชน.

ถาวร สิกขโกศล. (2560). *ความรู้เรื่องชงและเรื่องน่ารู้จีน-ไทย*.กรุงเทพฯ: แสงดาว.

ทัตติยะ เต็มสุริยวงศ์. (2564). *การเปลี่ยนผ่านของย่านเยาวราชกับบทบาทด้านการท่องเที่ยวเชิง*

วัฒนธรรม และการปรับตัวของการท่องเที่ยวในสภาวะการแพร่ระบาดของโควิด - 19. วารสาร มหา

จุฬานาครทรรศน์.

ธีระพันธ์ ด.ทองคำ. (2547). ศัพทานุกรมอาหารริมทางย่านเยาวราช.กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นรุทธ์ คุปต์ธนโรจน์. (2558). ย่านไชน่าทาวน์เยาวราช: พื้นที่การนำเสนออัตลักษณ์เชิงซ้อนของวัฒนธรรมความเป็นจีนในสังคมไทยร่วมสมัย. วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยุบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เนตรนภา แก้วแสงธรรม ยานะชโกวา. (2554). ไหว้เทพเจ้า ๙ ศาลจีนมงคล.กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

แน่น้อย ศักดิ์ศรี.หม่อมราชวงศ์ และ คณะ.(2532). การวิเคราะห์ห้องศึ่ประกอบเมืองด้านกายภาพในเขตกรุงรัตนโกสินทร์ ตำแหน่งที่ตั้ง และความสัมพันธ์ต่อเนืองของ วัด วัด สกบัน ราชการ บ้าน ตลาด คลอง สะพาน ถนน. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิริยาสาส์น.

น้ำมนต์ เรืองฤทธิ. (2561). อินโฟกราฟิกกับการออกแบบสื่อการสอน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 15(2), 26-30.

บุญย้ง ไร่สุขสิริ. (2543). ความเป็นมาของวัดจีนและศาลเจ้าจีนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา.

ประยงค์ อนันทวงศ์. (2532). นิยายปลายตะเกียบ. กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาส์น

ประยงค์ อนันทวงศ์. (2540). หล่นบนโต๊ะจีน. กรุงเทพฯ: มติชน.

ประวิทย์ พันธุวิโรจน์. (2545). คู่มือท่องเที่ยวไชน่าทาวน์ เส้นหมี่เมืองจิว ทำเลม้งกรทอง. กรุงเทพฯ: แปลน กราฟิค.

ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์. (2561). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง: การประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญดีมั่นคง.

ปวันรัตน์ ศรีพรหม. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับอินโฟกราฟิกส์ เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์เรื่อง พันธะเคมี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปิยพงษ์ ราศรี. (2559). การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก วิชาเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้นสำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

เผ่าทอง ทองเจือ. (2558). *เยาวราช ถนนมังกรไม่เคยหลับ*. กรุงเทพฯ : ธนาคารกรุงเทพ.

พรหมมล มังกรพิศม. (2557). *เยาวราชใหม่ DragonRail Hub*.

The company 16,194 (กุมภาพันธ์), 74-75.

พรพรรณ จันทโรนานนท์. (2546). *วิถีจีน*. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น ผู้จัดจำหน่าย.

พิชัย ศิริจันทน์. (2557). Editor's talk. *The company*. 8,186 (เมษายน), 112-116.

พัชรา วาณิชวดี. (2558, สิงหาคม). ศักยภาพของอินโฟกราฟิก (Infographic) ในการเพิ่ม

คุณภาพการเรียนรู้. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 7, 33 - 37.

พิสนุ ฟองศรี. (2557). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 4)*.

กรุงเทพฯ: ด้านสุทธากา รพิมพ์.

ไพลิน สำเนา. (2562). *การศึกษาอัตลักษณ์ทางสถานที่ของเยาวราชและผลกระทบจากรถไฟฟ้าใต้*

ดินสายสีน้ำเงิน. สารนิพนธ์ปริญญาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ศิลปากร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธา. (2554). *สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุด*

วิชา 20302 (หน่วยที่1-8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธา.

มานิช ประภาษานนท์. (2552). *ถอดเกิร์ตฮวงจุ้ย*. กรุงเทพฯ: มติชน.

มอนเทจ คัลเซอร์. (2551). *ประตูสู่วัฒนธรรมจีน = Gateway to Chinese culture*.

กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.

ยอดแก้ว อักษรา. (2544). *กินอร่อยย่านเยาวราช*. กรุงเทพฯ : แสงแดด.

รุ่ง สุจินันท์กุล. (2542). *การศึกษาเพื่อเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์ศาลเจ้าในกรุงเทพมหานครที่*

สร้างขึ้นช่วงสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5. กรุงเทพฯ :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วศินี บุรณนุฎติกุล. (2553). *มังกร: อัตลักษณ์ความเป็นจีน*. สารนิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต

สาขาเอเชียศึกษา อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัชระ มานิตราชฎร์. (2545). *การศึกษาฮวงจุ้ยที่สะท้อนแนวคิดทางพระพุทธศาสนา: ศึกษากรณี*

ผู้ประกอบการค้าที่ตั้งร้านอยู่บนถนนเยาวราช.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมบัติ พลายน้อย. (2510). *สัตวินิยาย*. กรุงเทพฯ : ยิปซี.

สมพงษ์วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2548). *การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. *วารสาร*

- วรรณวาทิตัน. ปีที่5: หน้า 232- 260. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรชัย พิศาลบุตร, เสาวรส ใหญ่สว่าง, และ ปรีชา อัสวเดชาณุกร. (2553). *การสร้างและประมวผล ข้อมูลจากแบบสอบถาม. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒน.*
- สิริจิตต์ เดชอมรชัย. (2556). *การสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวคิดและ วิธี การ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุดาร่า สุขฉายา. (2549). *ลูกจีน หลานมอญ ในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : สารคดี.*
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *กำรสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชา มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุภางค์ จันทวานิช. (2534). *ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทย และภูมิลำเนาเดิมที่เข้ชั้นสมัยที่หนึ่งทำ เรื่องจางหลิน. กรุงเทพฯ : ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุภางค์ จันทวานิช.(2559). *สำเพ็ง ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุภาพร นะมามะกะ. (2562). *การพัฒนาสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่งเพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.วารสารเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา ECT Journal 16(1),4-6.*
- สุริชัย หวันแก้ว. (2547). *สังคมและวัฒนธรรม: การเปลี่ยนแปลงสังคมวัฒนธรรม.คณะกรรมการสภา วิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.*
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, ฤทธิชัย เตชะมหัทธนนท์. (2557). *เทศกาลตรุษจีนเยาวราช: ภูมิหลัง และพัฒนาการ. วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์.14 (1),35-44.*
- หยกแดง. (2532). *ความเชื่อชาวจีน. กรุงเทพฯ: พิมพ์วาด.*
- อรพรรณ พัฒนวานิชชัย. (2010). *สิงโตหินแกะสลัก. TPA NEWS Journal. 164 (8),50-51.*
- อภันตรี เศรษฐีธรรม. (2556). *ความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้กั โครงการรถไฟฟ้ใต้ดินสายสีน้ำเงินสถานีวัดมังกรกมลาวาส. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- อรศิริ ปาณินท์. (2529). *วัดจีนในกรุงเทพฯ: กรณีศึกษาวัดมังกรกมลาวาสและวัดโพธิ์ แมนคุณาราม. สารนิพนธ์ปริญญาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- อรศิริ ปาณินท์. (2529). *บทความวัดจีนในกรุงเทพฯ: กรณีศึกษาวัดมังกรกมลาวาส และวัดโพธิ์ แมนคุณาราม. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

- อักษรประเสริฐ เศรษฐประเสริฐ. (2527). การวิเคราะห์เนื้อหาด้านวัฒนธรรมในหนังสือเรียนและคู่มือ
 คุรุภาษาอังกฤษรายวิชา อ.411 ภาษาอังกฤษ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4. ปริญญาโทศิลปศาสตร.
 ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชริกา จันจุฬา, สกล สมจิตต์ และสุภาพร จันทรศิริ. (2563). การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก เพื่อสร้าง
 การรับรู้และจดจำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดยะลา.
 คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อารดา คงวัฒน์. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). ผลของการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
 ร่วมกับอินโฟกราฟิกที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทาง
 การศึกษา, 14(2), 1-12.
- อาศิรา พนาราม. (2556). อินโฟกราฟิกส์. สืบค้นจาก <http://www.learningstudio.info/infographicsdesignin>.
- อินโฟกราฟิกไทยแลนด์. (2557). เบื้องหลัง ! กว่าจะเป็น Infographic 1 ชิ้น. สืบค้นจาก
<http://infographic.in.th/infographic/เบื้องหลัง-กว่าจะเป็น-infographic-1>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	YAN ZHENG
วัน เดือน ปี เกิด	14 เมษายน 2539
สถานที่เกิด	Yunnan province, China
วุฒิการศึกษา	ระดับปริญญาตรี (ภาษาไทย) From Yunnan Agricultural University ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	Yunnan province, China

